Anthony Hope

Fangen på Zenda

Bibliotek 1800

Anthony Hope

Fangen på Zenda

En beretning om tre måneder af en engelsk gentlemans liv

eBibliotek 1800

2022

Ophavsret og brugsbetingelser

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

1. Familien Rassendyll. Et par ord om Elphbergerne

"Jeg gad vide, hvornår i alverden du agter at bestille noget, Rudolf!" sagde min broders kone.

"Kære Rose," svarede jeg og lagde den teske fra mig, som jeg spiste mit blødkogte æg med, "Hvorfor i alverden skulle jeg bestille noget? Min stilling er god. Jeg har en indtægt, der næsten er tilstrækkelig til mine fornødenheder – for der er jo ingen, hvis indtægter er fuldstændig tilstrækkelige for ham – jeg har en misundelsesværdig social stilling: Lord Burlesdon er min broder og den nydelige grevinde min svigerinde. Det skulle man da tro var nok."

"Du er niogtyve år gammel," bemærkede hun, "og du har endnu ikke gjort andet end –"

"Drive omkring? Nej, det er sandt! Vor familie behøver ikke at bestille noget."

Denne bemærkning ærgrede Rose lidt; for enhver ved – og derfor gør det heller ikke noget, at jeg omtaler den kendsgerning – at, hvor smuk og talentfuld hun end selv er, så er hendes familie ikke så fin som familien Rassendyll. Foruden sin skønhed havde hun en stor formue, og min broder Robert var klog nok til ikke at bryde sig om hendes forfædre. – Forfædre er nu i det hele taget noget, som Roses næste bemærkning siger en del sandt om.

"Gode familier er i almindelighed værre end de andre," sagde hun.

Jeg strøg mit hår, jeg vidste meget godt, hvad hun mente.

"Jeg er så glad for, at Roberts hår er sort," sagde hun.

I dette øjeblik kom Robert ind – han står op klokken syv og arbejder, før han får sin morgenmad, – han så på sin kone; der var en svag rødme på hendes kind; han klappede den venligt.

"Hvad er der i vejen, min ven?" spurgte han.

"Hun kan ikke lide, at jeg ingen ting bestiller, og at jeg har rødt hår," sagde jeg i en krænket tone.

"Ja, han kan naturligvis ikke gøre for, at han har rødt hår," indrømmede Rose.

"Det viser sig i almindelighed hos os en gang i hvert slægtled," sagde min broder, "og det gør næsen med. Rudolf har begge dele."

"Jeg ville ønske, det ikke viste sig," svarede hun, stadig varm i kinderne.

"Jeg kan godt lide det," sagde jeg og bukkede for grevinde Amalies portræt.

Min svigerinde gav et utålmodigt udbrud fra sig.

"Jeg ville ønske, at du ville tage det billede bort, Robert," sagde hun.

"Men, kære ven," udbrød han.

"Nåda!" tilføjede jeg.

"Jo, for så glemte man den historie," vedblev hun.

"Næppe, når Rudolf er til stede," sagde Robert og rystede på hovedet.

"Hvorfor skal den glemmes?" spurgte jeg.

"Rudolf!" udbrød min svigerinde og rødmede atter meget smukt.

Jeg lo og tog fat på mit æg igen; spørgsmålet om, hvad jeg skulle bestille, hvis jeg i det hele taget skulle bestille noget, var i alt fald glemt for øjeblikket, og for at slutte diskussionen – og, må jeg indrømme, også for at irritere min strenge lille svigerinde lidt mere – bemærkede jeg:

"Jeg kan også godt lide, at jeg er en Elphberg."

Når jeg læser en historie, springer jeg forklaringerne over; men i det øjeblik, jeg begynder at skrive en, ser jeg, at jeg selv må komme med en forklaring. For det er tydeligt nok, at jeg må forklare, hvorfor min svigerinde ærgrede sig over min næse og mit hår, og hvorfor jeg vovede at kalde mig Elphberg. For, hvor fremragende jeg end har ret til at påstå, at Rassendyllerne har været i mange slægtled, så berettiger den kendsgerning, at deres blod er blandet, ikke til at man praler af en forbindelse med Elphbergernes fornemme familie eller gør fordring på at høre til dette kongelige hus. For hvilket slægtskab er der mellem Ruritanien og Burlesdon, mellem paladset i Strelsau eller slottet Zenda og Park Street nr. 305, London W?

Nå, ja – jeg må forudskikke den bemærkning, at jeg er nødt til at rode op i den skandale, som min kære svigerinde, lady Burlesdon, ønsker skal glemmes. Altså – i året 1733, da George II sad på tronen, og der for tiden herskede fred, da kongen og prinsen af Wales endnu ikke var på nakken af hinanden, kom der på besøg ved det engelske hof en vis prins, som senere blev bekendt i historien som Rudolf af Ruritanien. Denne prins var en meget smuk, ung mand, der udmærkede sig ved en ualmindelig lang, spids og lige næse og en mængde mørkerødt

hår – han havde faktisk den næse og det hår, som har præget Elphbergerne i umindelige tider. Han blev nogle måneder i England, hvor han blev meget venligt modtaget, men forlod landet på en temmelig uheldig måde. For han duellerede – det blev anset for meget velopdragent af ham, at han så bort fra alle spørgsmål om rang – altså, han duellerede med en adelsmand, der var meget anset, ikke blot på grund af sine egne fortjenester, men også, fordi han havde en meget smuk kone. I den duel fik prins Rudolf et hårdt sår, og da han var kommet sig, smuglede Ruritaniens gesandt ham ud af landet. Adelsmanden blev ikke såret i duellen, men da den havde fundet sted en meget kold og fugtig morgen, fik han sig en alvorlig forkølelse på halsen, og da han ikke kunne blive af med den, døde han et halvt år efter, at prins Rudolf var rejst; uden at have fundet lejlighed til at forsone sig med sin kone. To måneder derefter fødte hun en arving til familien Burlesdons titel og godser. Denne dame var grevinde Amalie, hvis billede min svigerinde ønskede skulle fjernes fra salen i Park Street, og damens mand var Jakob, den femte greve af Burlesdon og den to og tyvende baron Rassendyll, Pair af England og ridder af Hosebåndsordenen. Rudolf tog tilbage til Ruritanien, giftede sig og besteg tronen, på hvilken hans efterkommere i lige linje har siddet til den dag i dag – med et lille mellemrum. Og når man nu vandrer gennem malerigalleriet på Burlesdon og ser på de halvhundrede portrætter fra de sidste halvandet hundrede år, så vil man finde fem eller seks, deriblandt den sjette greve, der udmærker sig ved lange, spidse, lige næser og en mængde mørkerødt hår; disse fem eller seks har også blå øjne, hvorimod ellers mørke øjne er det almindeligste hos Rassendyllerne.

Det er forklaringen, og jeg er glad ved, at jeg er færdig med den; pletter på en hæderlig stamtavle er en pinlig ting, og den arvelighed, som vi hører så megen tale om, er sandelig den største bagvasker i verden. Den blæser diskretionen et stykke og fører underlige artikler ind i adelskalenderen.

Man vil bemærke, at min svigerinde med den mangel på logik, som må være ejendommelig for hende – for nu har vi jo ikke længere lov til at tilskrive hendes køn den – næsten behandlede min farve som en fornærmelse, jeg var ansvarlig for, og fra dette ydre tegn vil slutte sig til indre egenskaber, som jeg forsikrer, jeg er aldeles uskyldig i; og denne uretfærdige slutning søgte hun at støtte ved at fremhæve det unyttige liv, jeg førte. Nå; det må nu være, som det være vil, jeg har alligevel haft en hel del fornøjelser og fået en hel del kundskaber. Jeg har gået i en tysk skole og studeret ved et tysk universitet og taler tysk lige så godt som engelsk; jeg er fuldstændig hjemme i fransk; jeg kan lidt italiensk, og spansk nok til at bande på det sprog. Jeg tror nok, jeg fægter godt og jeg er en god skytte. Jeg kan ride på ethvert dyr, der har en ryg, som man kan sidde på, og mit hoved er så køligt, som et hoved kan være, til trods for sit flammende dække. Når man siger, at jeg burde have tilbragt min tid med nyttigt arbejde, så har jeg intet andet at svare, end, at så behøvede mine fædre jo ikke at have efterladt mig to tusind pund om året og en tilbøjelighed til at strejfe omkring.

"Forskellen mellem dig og Robert," sagde min svigerinde, der – Gud velsigne hende! – ofte taler, som om hun stod på en talerstol, "er den, at han anerkender de pligter, hans stilling medfører, og at du kun ser de gunstige lejligheder, som den giver dig."

"Kære Rose," svarede jeg, "for en ærekær mand er lejlighed det samme som pligt."

"Åh, snak!" sagde hun og rystede på hovedet. Et øjeblik efter fortsatte hun: "Sir Jakob tilbyder dig jo for resten netop nu en stilling, som du passer til."

"Tusind tak!" mumlede jeg.

"Han får en gesandtskabspost om et halvt år, og Robert siger, at han vil tage dig med som attaché. Tag nu imod det, Rudolf – for min skyld!"

Når min svigerinde tager sagen på den måde; rynker sine kønne bryn, vrider sine små hænder og sætter tankefulde øjne op, og det alt sammen for en driverts skyld som jeg, som hun ikke har noget ansvar for; så får jeg samvittighedsnag. Jeg anså det desuden for muligt, at jeg i den stilling kunne tilbringe tiden nogenlunde fornøjeligt. Derfor sagde jeg:

"Kære Rose, hvis der ikke om et halvt år har vist sig nogen uforudsete hindringer, og sir Jakob tilbyder mig stillingen, så tager jeg med ham."

"Nej, hvor det er pænt af dig, Rudolf; det glæder mig!"

"Hvor skal han hen?"

"Det ved han endnu ikke; men det bliver en god gesandtskabspost."

"Jeg tager af sted for din skyld, højstærede svigerinde," sagde jeg, "selv om det er en ussel post. Når jeg gør en ting, så gør jeg den fuldt ud."

Jeg havde altså givet et løfte; men et halvt år er et halvt år og ikke en evighed, og jeg spekulerede på at finde en morsom måde at tilbringe det på, især da jeg nu havde udsigt til at skulle være flittig, når det var forløbet – jeg antager nemlig, at

attacheer er flittige, men jeg ved det ikke, for jeg blev aldrig attaché hos sir Jakob eller nogen anden: Jeg fik nu pludselig den ide, at jeg ville besøge Ruritanien. Det kunne synes løjerligt, at jeg aldrig havde besøgt det land. Men til trods for en hemmelig kærlighed til Elphbergerne, som havde fået min fader til at give mig, hans næstældste søn, det berømte navn Rudolf, havde han altid haft noget imod, at jeg rejste dertil; og efter hans død havde min broder, tilskyndet af Rose, overtaget familietraditionen, som mente, at man skulle holde sig i ærbødig afstand fra det land. Men fra det øjeblik af, da jeg havde fået Ruritanien i hovedet, fortæredes jeg af nysgerrighed efter at se det. Rødt hår og lange næser var jo dog, når det kom til stykket, ikke indskrænket til huset Elphberg, og den gamle historie syntes mig langtfra at være nogen tilstrækkelig grund til at hindre mig i at gøre bekendtskab med et meget interessant og betydeligt kongerige, som havde spillet en ikke ringe rolle i Europas historie og kunne komme til at gøre det samme igen under en ung og kraftig hersker, som rygtet fortalte, at den nye konge var. Min beslutning blev bestyrket, da jeg læste i *Times*, at Rudolf V skulle krones i Strelsau i løbet af en tre ugers tid, og at der ved den lejlighed skulle udfoldes stor pragt. Jeg blev straks enig med mig selv om, at jeg ville være til stede, og begyndte mine forberedelser; men da jeg aldrig har haft for skik at meddele mine slægtninge, hvor jeg rejser hen, og i dette tilfælde ventede, at de ville modsætte sig mine ønsker, så foregav jeg, at jeg tog en tur til Tyrol, hvor jeg tit havde været før, og formildede Roses vrede ved at erklære, at jeg havde i sinde at studere politiske og sociale problemer i det interessante samfund i disse egne.

"Måske kan der komme et resultat ud af denne rejse," antydede jeg dunkelt.

"Hvad mener du?" spurgte hun.

"Jo," sagde jeg ligegyldigt, "der er vist et hul, som man kunne udfylde med et udtømmende arbejde om –"

"Vil du skrive en bog?" udbrød hun og klappede i hænderne. "Det ville være glimrende – ikke sandt, Robert?"

"Det er den bedste måde at begynde en politisk løbebane på nu til dags," bemærkede min broder, som for resten selv var begyndt på denne måde flere gange. Hans bøger *Gamle Teorier og moderne Kendsgerninger* og *Det endelige Resultat, af en Statsøkonom* er begge anerkendte som fremragende værker.

"Jeg tror, du har ret, min ven," sagde jeg.

"Lov så, at du vil gøre det," sagde Rose alvorligt.

"Nej, jeg lover intet, men hvis jeg finder stof at skrive om, så gør jeg det."

"Det er også godt," sagde Robert.

"Åh, hvad har stoffet at sige!" sagde hun surmulende.

Men denne gang kunne hun ikke få mere end et betinget løfte af mig. Sandt at sige ville jeg have væddet en god sum på, at historien om min tur den sommer ikke skulle plette noget papir eller ødelægge en pen. Og det viser, hvor lidt vi ved om, hvad fremtiden bærer i sit skød; for her sidder jeg nu og opfylder mit betingede løfte, og jeg, som aldrig havde tænkt, at jeg skulle gøre noget sådant, jeg skriver en bog, skønt det næppe vil gavne mig ved min indtrædelse i det politiske liv og ikke har en tøddel at gøre med Tyrol.

Jeg er bange for, at lady Burlesdon ikke ville være tilfreds, hvis jeg forelagde denne bog for hendes kritiske øjne; men det

har jeg heller ikke i sinde at gøre.

2. Om hårets farve.

Min onkel William havde den grundsætning, at man ikke skulle rejse gennem Paris uden at tilbringe fire og tyve timer der. Onkel talte af moden verdenserfaring, og jeg efterkom hans råd ved at opholde mig en dag og en nat i *Hotel Continental* på min vej til Tyrol.

Jeg besøgte George Featherly i gesandtskabet, og vi spiste en middag sammen hos Durand og gik så i operaen. Så fik vi en lille souper, og derefter besøgte vi Bertram Bertrand, en ret kendt digter og bladet *Kritiken*s korrespondent. Han havde en meget hyggelig lille lejlighed, og vi traf nogle nette mennesker, der røg og snakkede. Men det slog mig, at Bertram selv var åndsfraværende og i dårligt humør, og da alle de andre var gået, og kun Featherly og jeg var tilbage, drillede jeg ham med det. Han sagde mig imod i nogen tid, men til sidst kastede han sig på en sofa og udbrød:

"Nå ja, det er rigtigt; men jeg er forelsket, nederdrægtig forelsket!"

"Så skriver De så meget des bedre digte," sagde jeg for at trøste ham.

Han rev sig i håret og røg som en rasende. George Featherly, der stod med ryggen til kaminen, smilede spydigt.

"Hvis det er den gamle historie," sagde han, "så kan De lige så godt opgive det; hun rejser fra Paris i morgen."

"Det ved jeg," svarede Bertram.

"Og selv om hun blev, gjorde det jo heller ingen forskel," fortsatte den ubarmhjertige George; "hun nøjes ikke med forfattere, min ven; hun vil højere op."

"Gid pokker havde hende!" sagde Bertram.

"Det ville være mere interessant for mig," vovede jeg at bemærke, "hvis jeg vidste, hvem De taler om."

"Antoinette Mauban," sagde George.

"*de* Mauban," brummede Bertram.

"Aha!" sagde jeg, idet jeg forbigik spørgsmålet om dette "*de*"; "De mener da vel ikke, Bert –"

"Kan De lade mig være i fred?"

"Hvor rejser hun hen?" spurgte jeg, for damen var temmelig berømt.

George raslede med sine penge, smilede grusomt til den stakkels Bertram og svarede venligt:

"Det er der ingen, der ved. Det er sandt, Bertram, jeg traf en fornem mand hjemme hos hende forleden aften – nå, det er måske en måned siden. Har De nogen sinde truffet ham? Det var hertugen af Strelsau."

"Ja, jeg har," brummede Bertram.

"Det var en meget net mand, syntes jeg."

Det var ikke vanskeligt at se, at Georges hentyden til hertugen skulle forværre stakkels Bertrams lidelser, og derfor drog jeg den slutning, at hertugen havde udmærket fru de Mauban med sin opmærksomhed. Hun var enke, rig, smuk, og man sagde, hun var ærgerrig. Det var jo muligt, at hun, som George sagde, stilede højt, at hun ville vinde en person, der stod en regerende konge så nær som muligt; for hertugen var en søn af den afdøde konge af Ruritanien i et morganatisk ægteskab og

den nye konges halvbroder. Han havde været sin faders yndling, og det havde fremkaldt en del ubehagelige bemærkninger, da han var blevet udnævnt til hertug med en titel, der knyttede sig til intet mindre end hovedstaden selv. Hans moder havde været af god, men ikke særlig fornem familie.

"Han er ikke i Paris nu, vel?" spurgte jeg.

"Nej, han er taget tilbage for at være til stede ved kongens kroning, en ceremoni, som han vist ikke vil have stor fornøjelse af. Men De må ikke fortvivle, min gamle ven! Han gifter sig ikke med den smukke Antoinette, i det mindste ikke, hvis ikke den anden plan ryger i vasken. Og dog – måske" – han standsede og tilføjede leende: "Det er vanskeligt at modstå kongelige opmærksomheder. Det ved De, ikke sandt, Rudolf?"

"Gid pokker havde Dem," svarede jeg. Så rejste jeg mig, lod den ulykkelige Bertram blive i Georges varetægt og gik hjem i seng.

Den næste dag fulgte George Featherly mig til stationen, hvor jeg løste billet til Dresden. "Vil De se billedgalleriet?" spurgte George grinende.

George er et indgroet sludrehoved, og hvis jeg havde sagt til ham, at jeg tog til Ruritanien, ville den efterretning have været i London tre dage efter og i Park Street i løbet af en uge. Jeg ville derfor give ham et undvigende svar, da han reddede mig ved pludselig at forlade mig og fare hen ad perronen. Jeg fulgte ham med øjnene og så ham tage sin hat af og tiltale en smuk, fint klædt kvinde, som lige var kommet ud fra billetkontoret. Hun var måske et par og tredive år, høj, mørk og temmelig fyldig. Mens George talte, så jeg, at hun kastede et blik på mig, og min forfængelighed blev såret ved tanken om, at jeg aldeles ikke tog

mig ud til min fordel, indsvøbt som jeg var i en pels og et halstørklæde – for det var en kold dag i april – og med en blød hat trukket ned over ørerne. Et øjeblik senere kom George hen til mig igen.

"De har en nydelig rejsekammerat," sagde han.

"Det er den stakkels Bertrams gudinde, Antoinette de Mauban; hun tager til Dresden ligesom De. Hun skal naturligvis også se på malerierne. Men det er meget løjerligt, at hun for øjeblikket ikke sætter pris på den ære at gøre Deres bekendtskab."

"Jeg har ikke bedt om at blive forestillet for hende," bemærkede jeg lidt ærgerligt.

"Nej, men jeg tilbød hende at gøre det, og så sagde hun: En anden gang. Nå, det er nu lige meget, min gamle ven, der sker måske et jernbanesammenstød, og så har De den mulighed at redde hende og stikke hertugen af Strelsau ud."

Men der hændte hverken mig eller fru de Mauban nogen ulykke. Jeg kan indestå for hende lige så godt som for mig selv; for da jeg fortsatte min rejse efter at have tilbragt en nat i Dresden, kom hun igen med samme tog som jeg. Da jeg kunne tænke mig, at hun ønskede at være i fred, undgik jeg hende omhyggeligt. Men jeg så, at hun rejste samme vej som jeg lige til slutningen, og jeg benyttede lejligheden til at iagttage hende, når jeg kunne gøre det, uden at hun lagde mærke til det.

Så snart vi nåede den ruritanske grænse, hvor den gamle toldbetjent gloede sådan på mig, at jeg var ganske sikker på, at mit ansigt var Elphbergsk, købte jeg aviserne og fandt nyheder i dem, som havde en vis indflydelse på min rejse. Af en eller anden uforklarlig og tilsyneladende hemmelighedsfuld grund

var kroningen pludselig blevet fremskyndet, den skulle allerede finde sted den i overmorgen. Hele landet syntes at være i bevægelse i den anledning, og det var tydeligt nok, at der var overfyldt med mennesker i Strelsau. Alle private værelser var udlejet, og hotellerne fulde; der var kun ringe udsigt til, at jeg kunne få en bolig, og hvis jeg gjorde det, måtte jeg sikkert betale overdrevent meget for den. Jeg blev enig med mig selv om at tage ind i Zenda, en lille by, der lå en halv snes mil fra hovedstaden og omtrent et par mil fra grænsen. Toget kom dertil om aftenen; den næste dag, en tirsdag, ville jeg tilbringe med at vandre over bakkerne, som man sagde var meget smukke, og med at se på det berømte slot; så ville jeg onsdag morgen tage med toget til Strelsau og vende tilbage om aftenen og sove i Zenda.

Jeg stod altså ud i Zenda, og da toget kørte videre, så jeg, at min veninde, fru de Mauban, var blevet i det. Det var klart, at hun tog til Strelsau, hvor hun altså måtte have sikret sig værelser. Jeg smilede ved tanken om, hvor overrasket George Featherly ville have været, hvis han havde vidst, at hun og jeg havde været rejsekammerater så længe.

Jeg blev meget venligt modtaget på hotellet. Det var i virkeligheden ikke andet end en kro, der blev styret af en tyk, gammel dame og hendes to døtre. Det var rare, rolige mennesker, og de syntes ikke at interessere sig meget for den store fest i Strelsau. Hertugen var den gamle dames helt, for han var ifølge den afdøde konges testamente herre over godserne og slottet Zenda, som knejsede stolt på en stejl bakke for enden af dalen, omtrent en fjerdingvej fra kroen. Den gamle dame tøvede heller ikke med at udtrykke sin beklagelse over, at

det ikke var hertugen, der sad på tronen i stedet for hans broder.

"Vi kender hertug Michael," sagde hun. "Han har altid levet her iblandt os, enhver ruritaner kender hertug Michael, men kongen er næsten fremmed for os, han var været så meget i udlandet, der er såmænd ikke engang én ud af ti, der kender ham af udseende."

Så udbrød en af de unge piger:

"Man siger, at han har ladet sit skæg tage af, så slet ingen kan kende ham."

"Taget sit skæg af!" sagde hendes moder. "Hvem siger det?"

"Det gør hertugens skovfoged, Johan. Han har set kongen."

"Nå, ja, kongen er for øjeblikket på hertugens jagtslot her i skoven, skal jeg sige Dem, på onsdag morgen rejser han herfra til Strelsau for at blive kronet."

Det interesserede mig at høre dette, og jeg besluttede, at jeg den næste dag ville spadsere i retning af jagtslottet for muligvis at se kongen. Værtinden vedblev ærgerligt:

"Jeg ville ønske, han ville blive her og gå på jagt – jagt og vin og en ting til, det er nok det eneste, han sætter pris på, efter hvad folk siger – så kunne han lade vor hertug blive kronet på onsdag. Det ønsker nu jeg, og for min skyld må gerne alverden vide det!"

"Så ti dog stille, moder!" sagde døtrene.

"Nej, der er mange, der tænker ligesom jeg," udbrød hun stædigt.

Jeg kastede mig tilbage i min store lænestol og lo ad hendes iver.

"Jeg hader den sorte Michael," sagde den yngste og kønneste af de to døtre, en frisk, smuk, smilende pige, "Må jeg bede om en rød Elphberg, moder. De siger, at kongen er så rød som en ræv eller som –" hun lo gavtyveagtigt, mens hun kastede et blik på mig og rystede på hovedet ad sin søsters bebrejdende mine.

"Mangen en mand har i tidens løb forbandet deres røde hår," mumlede den gamle – og jeg kom til at tænke på Jakob, den femte greve af Burlesdon.

"Men aldrig en kvinde," udbrød den unge pige.

"Jo, og kvinder, når det først var for sent," lød det strenge svar, der bragte hende til at rødme.

"Hvordan kan det være, at kongen er her?" spurgte jeg for at gøre en ende på en pinlig pause. "De siger jo, at det er hertugens land her?"

"Hertugen har indbudt ham til at blive her til på onsdag. Hertugen er i Strelsau og forbereder kongens modtagelse."

"Så er de altså gode venner?"

"Ja, udmærket gode venner," sagde den gamle. Men min rødmossede ungmø rystede på hovedet, hun kunne ikke holdes i ave så længe ad gangen, men busede ud igen:

"Ja, de holder af hinanden, som to mænd gør, når de vil have den samme stilling og den samme kone."

Den gamle så vred ud, men de sidste ord æggede min nysgerrighed, og før hun kunne begynde at skænde, sagde jeg:

"Hvad! Vil de have den samme kone? Hvad skal det sige, lille frøken?"

"Hele verden ved, at sorte Michael – nå ja, moder, at hertugen vil ofre alt for at gifte sig med sin kusine, prinsesse Flavia, og at hun skal være dronning!"

"Det begynder på ære at gøre mig ondt for Deres hertug," sagde jeg, "men når man nu engang er den yngste søn, så må man tage mod, hvad den ældre lader blive til overs for én, og være Gud så taknemmelig, som man kan."

Jeg tænkte på mig selv, trak på skulderen og lo; og så tænkte jeg også på Antoinette de Mauban og på hendes rejse til Strelsau.

"Det er kun lidt, sorte Michael har at gøre," begyndte pigen, idet hun trodsede sin moders vrede, men mens hun talte, lød der tunge trin i forstuen, og en barsk stemme spurgte i en truende tone:

"Hvem taler om sorte Michael i Hans Højheds egen by?"

Den unge pige udstødte et lille skrig, halvt af skræk og, tror jeg, halvt af morskab.

"De må ikke sladre om mig, Johan!" sagde hun.

"Der kan du se, hvad dit pjat fører til," sagde den gamle kone.

Den mand, som havde talt, kom ind.

"Vi har selskab, Johan," sagde værtinden, og fyren tog sin hue af. Et øjeblik efter så han mig, og til min forbavselse trådte han hurtigt et skridt tilbage, som om han havde set noget meget mærkeligt.

"Hvad er der i vejen, Johan?" spurgte den ældste pige. "Det er en herre, der er på rejse og er kommet hertil for at se kroningen."

Manden havde fattet sig, men han stirrede på mig med et ransagende og næsten vildt blik.

"God aften!" sagde jeg.

"God aften!" mumlede han, mens han stadig stirrede på mig, og den lystige pige begyndte at le.

"Johan," udbrød hun, "det er den farve, du holder så meget af! Han studsede ved at se Deres hår, herre. Det er ikke den farve, der er mest udbredt i Zenda."

"Jeg beder herren om forladelse," stammede fyren og så ganske forvirret ud. "Jeg ventede ikke at træffe nogen her."

"Giv ham et glas vin, så han kan drikke min skål. – Men nu må jeg sige godnat, og tak, mine damer, for Deres venlighed og Deres behagelige underholdning."

Jeg rejste mig og vendte mig imod døren med et let buk. Den unge pige skyndte sig med at lyse for mig, og manden trådte tilbage for at lade mig gå forbi, mens han vedblev at stirre på mig. I det øjeblik, jeg var kommet forbi, trådte han igen et skridt frem og sagde:

"Må jeg spørge, om herren kender vor konge?"

"Nej, jeg har aldrig set ham," sagde jeg, "men jeg håber at få lejlighed til det på onsdag."

Han sagde ikke mere, men jeg kunne mærke, at hans øjne fulgte mig, indtil døren var lukket. Min skælmske ledsagerinde så tilbage over skulderen, mens hun gik i forvejen op ad trappen, og sagde:

"Johan kan ikke lide folk, hvis hår har den samme farve som Deres."

"Han foretrækker måske Deres," svarede jeg.

"Jeg mente, han kan ikke lide, at en *mand* har sådan et hår," svarede hun med et koket blik.

"Hvad har det at sige, hvilken farve en mands hår har?" spurgte jeg og tog også fat i lysestagen.

"Jo, jeg holder af Deres – det er den Elphbergske røde farve."

"Hos en mand har den farve lige så lidt at sige," sagde jeg, "som dette!" – og jeg gav hende noget, der ikke var af nogen værdi.

"Gud give, at køkkendøren var lukket!" sagde hun.

"Amen!" sagde jeg og forlod hende.

Men nu ved jeg i virkeligheden, at det ikke er ligegyldigt, hvilken farve en mands hår har!

3. En lystig aften sammen med en fjern slægtning

Jeg var ikke så ufornuftig, at jeg nærede nogen uvilje imod hertugens skovfoged, fordi han ikke kunne lide mit hår, og selv om jeg havde gjort det, ville hans høflige og opmærksomme opførsel have afvæbnet mig. Da han hørte, at jeg skulle til Strelsau, kom han til mig, mens jeg spiste frokost, og sagde, at en søster af ham, der var gift med en velstående håndværker og boede i hovedstaden, havde indbudt ham til at være hos dem. Han havde med fornøjelse modtaget det, men så nu, at hans tjeneste hindrede ham i at tage bort. Han bad mig derfor, om jeg ikke ville indtage hans plads, hvis jeg var fornøjet med et tarveligt, men net og hyggeligt værelse. Han sagde, at hans søster ville være glad ved det, og fremhævede, hvor ubehageligt det ville være for mig at rejse frem og tilbage til Strelsau den næste dag. Jeg modtog hans tilbud uden et øjebliks tøven, og så gik han sin vej for at telegrafere til sin søster, mens jeg pakkede mine sager ind og lavede mig til at rejse med det næste tog. Men jeg længtes alligevel efter skoven og jagtslottet, og da den unge pige sagde til mig, at jeg kunne gå et par mils vej gennem skoven og nå toget ved en lille station på vejen, så bestemte jeg mig til at sende min bagage direkte til den adresse, Johan havde givet mig, gå en tur og så tage til Strelsau selv senere. Johan var gået sin vej og vidste ikke, at jeg havde forandret mine planer, men da det kun kunne forsinke min ankomst til hans søsters

hus et par timer, var der ingen grund til at underrette ham om det. Den gode dame ville sikkert ikke være bekymret for min skyld.

Jeg spiste tidligt frokost og da jeg havde sagt farvel til de venlige mennesker og lovet at komme tilbage, når jeg tog hjem, gav jeg mig til at klatre op ad den høj, der førte til slottet og derfra til Zenda skov. Efter en halv times vandring i ro og mag, kom jeg til slottet. Det havde været en fæstning i gamle dage, og det gamle tårn var endnu vel bevaret og meget imponerende. Bag ved det lå der en anden del af det oprindelige slot og bag ved det igen og skilt fra det ved en dyb og bred grav, som løb helt rundt om de gamle bygninger, var der et smukt, nyt slot, som den afdøde konge havde opført, og i hvilket hertugen af Strelsau lå på landet. Den gamle og den nye del af slottet var forbundet med en vindebro, der var den eneste forbindelse mellem den gamle bygning og yderverdenen, til det moderne slot førte der derimod en bred og smuk allé. Det var en ligefrem ideel bolig. Når den sorte Michael ønskede selskab, kunne han bo i sit nye slot; hvis han fik et anfald af menneskefjendskab, behøvede han kun at gå over broen og lade den trække op efter sig; så måtte der et helt regiment og et batteri til at få ham ud af det gamle slot. Jeg fortsatte min vej og var glad over, at den stakkels sorte Michael, selv om han ikke kunne få tronen eller prinsessen, i alt fald havde så smuk en residens som nogen fyrste i Europa.

Jeg kom snart ind i skoven og vandrede en times tid af sted i dens kølige, mørke skygge. De store træer flettede deres kroner sammen over mit hoved, og solens stråler listede sig igennem i pletter, der var lige så funklende som diamanter og næppe

større. Jeg var henrykt over egnen, og da jeg traf på en fældet træstamme, satte jeg mig med ryggen imod den, strakte mine ben og hengav mig til en rolig betragtning af skovens højtidelige skønhed og til nydelsen af en god cigar. Da cigaren var røget, og jeg rimeligvis havde indsuget så megen skønhed, som jeg kunne, faldt jeg i den herligste søvn uden at tage spor af hensyn til det tog, jeg skulle med til Strelsau, og at det blev sent ud på eftermiddagen. At tænke på et tog, når man var på sådant et sted, ville have været den rene helligbrøde. I stedet for gav jeg mig til at drømme, at jeg var gift med prinsesse Flavia og boede på Zenda slot og fordrev hele dagen med min elskede i skoven – det var en meget behagelig drøm. Ja, jeg trykkede virkelig et brændende kys på prinsessens yndige læber, da jeg pludselig hørte en stemme sige i barske, skærende toner:

"Hvad Fanden er det? Hvis man barberer ham, så er det jo kongen!"

Denne tanke syntes mærkelig af en drøm at være. Når jeg ofrede mit svære overskæg og min omhyggeligt tilstudsede fip, så blev jeg forvandlet til konge! Jeg skulle lige til at kysse prinsessen igen, da jeg meget modstræbende kom til den slutning, at jeg var vågen.

Jeg åbnede øjnene og opdagede, at to mænd stod og så meget nysgerrigt på mig. De havde begge to jagtdragter på og bøsser i hånden. Den ene var temmelig lille og meget kraftigt bygget og havde et stort, rundt hoved, en strittende, grå knebelsbart og små, lyseblå øjne, der var lidt blodskudte. Den anden var en rank, ung mand af middelhøjde; hans hudfarve var mørk og hans holdning yndefuld og fin. Jeg blev enig med mig selv om, at den første var en gammel officer og den anden en herre, der

var vant til at færdes i godt selskab, men dog ikke var ukendt med det militære liv. Det viste sig senere, at jeg havde gættet rigtigt.

Den ældste nærmede sig og gav den anden tegn til at følge efter. Han gjorde det og tog høfligt hatten af. Jeg rejste mig langsomt.

"Det er også højden!" hørte jeg den ældste mumle, mens han målte min vækst på tre alen og to tommer. Så tog han høfligt til huen og sagde:

"Må jeg spørge om Deres navn?"

"Siden De har gjort det første skridt til bekendtskabet, min herre," sagde jeg med et smil, "synes jeg også, De skulle sige Deres navn først."

Den unge mand trådte frem med et behageligt smil.

"Ja!" sagde han. "Det er oberst Sapt, og jeg hedder Fritz von Tarlenheim, vi er begge to i kongen af Ruritaniens tjeneste."

Jeg bukkede, tog min hat af og svarede:

"Jeg hedder Rudolf Rassendyll og er en rejsende englænder. Jeg har også en gang et års tid eller to tjent i Hendes Majestæts hær."

"Så er vi jo kammerater," svarede Tarlenheim og rakte mig hånden, som jeg gerne modtog.

"Rassendyll, Rassendyll!" mumlede oberst Sapt; så var det, som om der pludselig gik et lys op for ham.

"Men så hører De jo minsandten til familien Burlesdon," udbrød han.

"Ja, lord Burlesdon er min broder," sagde jeg.

"Dit hoved forråder dig," sagde han leende, idet han pegede på mit hår. – "De kender jo historien, Fritz, ikke sandt?"

Den unge mand så på mig med et undskyldende blik; han viste en finfølelse, som min svigerinde ville have beundret. For at berolige ham bemærkede jeg med et smil:

"Det lader til, at den historie er lige så godt kendt her som hos os!"

"Kendt!" udbrød Sapt. "Hvis De bliver her, så er der min sandten ikke en eneste mand i Ruritanien, som vil tvivle om den – for resten heller ikke nogen kvinde!"

Jeg begyndte at føle mig uhyggelig til mode. Havde jeg i forvejen vidst, hvilken udpræget stamtavle jeg førte omkring med mig, så ville jeg have betænkt mig længe, før jeg besøgte Ruritanien. Men nu var jeg der jo.

I dette øjeblik lød en klar stemme i skoven bag os.

"Fritz, Fritz, hvor er du, menneske?"

Tarlenheim fo'r sammen og sagde hurtigt: "Det er kongen!"

Den gamle Sapt lo igen.

Så sprang en ung mand frem bag en træstamme, der stod ved siden af os. Da jeg så på ham, kunne jeg ikke tilbageholde et forbavset udbrud, og da han så mig, trak han sig pludselig forundret tilbage. Når man undtager mit skæg og en selvbevidst værdighed, som hans stilling gav ham, og når man desuden undtager, at han måske manglede en halv tomme, måske endog mindre, i min højde, så kunne konge i af Ruritanien have været Rudolf Rassendyll, og jeg, Rudolf, kongen.

Vi stod et øjeblik ganske stille og så på hinanden. Så blottede jeg igen mit hoved og bukkede ærbødigt. Kongen kom til sit mæle igen og spurgte forvirret:

"Hr. oberst – Fritz – hvem er den herre?"

Jeg ville til at svare, da oberst Sapt trådte hen imellem kongen og mig og begyndte at tale til Hans Majestæt med dæmpet brummen. Kongen ragede op over Sapt, og mens han hørte efter, søgte hans øjne hvert øjeblik mine. Jeg så længe og nøje på ham. Ligheden var ganske vist forbavsende, skønt jeg også så den forskel, der var. Kongens ansigt var lidt mere fyldigt end mit, den ovale form noget mere udpræget, og jeg syntes, at hans mund manglede noget af den fasthed eller hårdnakkethed, som skyldtes mine tæt lukkede læber. Men alligevel var ligheden ganske forbavsende.

Sapt holdt op med at tale, og kongen rynkede panden. Så begyndte der efterhånden at komme en trækning om hans mund. Næsen sænkede sig, som min gør, når jeg ler, hans øjne glippede, og se, han brast i en lystig, ganske ustyrlig latter, som gav genlyd i skoven og meldte, at han var en gemytlig mand.

"Vel mødt, kære fætter!" udbrød han, idet han trådte hen til mig, klappede mig på skulderen og stadig lo. "De må undskylde, at jeg bliver så forbavset. Man venter jo ikke at se sin dobbeltgænger på denne tid af døgnet – vel, Fritz?"

"Jeg må bede Deres Majestæt undskylde, at jeg er så fri," sagde jeg. "Jeg håber ikke, det vil forspilde mig Deres Majestæts gunst."

"Nej, ved Gud! Kongens gunst er Dem altid sikker, enten jeg kan lide det eller ej," sagde han leende, "og det vil glæde mig, hvis jeg kan gøre noget for Dem. Hvor skal De hen?"

"Jeg rejser til kroningen i Strelsau, Deres Majestæt."

Kongen så på sine venner og vedblev at smile, skønt der var lidt uro i hans udtryk. Men han lod sig igen henrive af den humoristiske side af sagen.

"Fritz," sagde han, "jeg ville give tusind kroner for at se min broder Michaels ansigt, når han opdager, at vi er to!" Og den lystige latter lød igen.

"Alvorlig talt," bemærkede Fritz von Tarlenheim, "jeg tror ikke, at det er klogt af hr. Rassendyll at besøge Strelsau lige nu."

Kongen tændte sig en cigaret. "Hvad mener De, Sapt?" spurgte han.

"Han må ikke tage dertil," bemærkede den gamle.

"Hør, hr. oberst, mener de, at jeg ville være hr. Rassendyll taknemmelig, hvis –"

"Nå, nej, tag det på den rigtige måde," sagde Sapt og tog en stor pibe op af lommen.

"Deres Majestæt," sagde jeg, "jeg forlader Ruritanien i dag."

"Nej, min salighed, om De skal – for at tale rent ud af posen, hvad Sapt holder af. De skal spise til middag med mig i aften, og så ske, hvad der vil, bagefter. Man træffer ikke en ny slægtning hver dag."

"Vi spiser kun en tarvelig middag i dag," sagde Fritz von Tarlenheim.

"Nej, vi gør ikke, når vi har en ny fætter til gæst," udbrød kongen, og da Fritz trak på skulderen, tilføjede han: "Jeg husker nok, at vi skal bryde tidligt op, Fritz."

"Det skal jeg også – i morgen tidlig," sagde gamle Sapt og røg af sin pibe.

"O, vise, gamle Sapt!" udbrød kongen. "Hvad det var, jeg ville sige, hr. Rassendyll, hvad er Deres fornavn?"

"Det er det samme som Deres Majestæts," svarede jeg bukkende.

"Nå, det viser, at De ikke har skammet sig over os!" sagde han leende. "Kom så, fætter Rudolf, jeg har ikke selv noget hus her, men min kære broder Michael låner mig et af sine, og dér skal vi nok beværte Dem." Han stak armen ind under min, gav de andre tegn til at følge os og gik igennem skoven med mig.

Vi spadserede i mere end en halv time, og kongen røg cigaretter og snakkede uophørligt. Han interesserede sig meget for sin familie og lo hjerteligt, da jeg fortalte ham om de portrætter i vort galleri, der havde det Elphbergske hår, og endnu hjerteligere, da han hørte, at min tur til Ruritanien var en hemmelighed.

"Nå, så De må besøge Deres fætter hemmeligt!" sagde han.

Vi kom pludselig ud af skoven og stod ved et lille jagtslot. Det var en enetages bygning, en slags villa, bygget helt af træ. Da vi nærmede os den, trådte en lille mand i simpelt liberi os i møde. Det eneste menneske, jeg ellers så dér omkring, var en tyk, ældre kone, som jeg senere opdagede var Johans, hertugens skovfogeds moder.

"Er middagsmaden færdig, Josef?" spurgte kongen.

Den lille tjener underrettede os om, at den var det, og vi sad snart ved et solidt måltid. Maden var tarvelig nok, kongen spiste med god appetit, Fritz von Tarlenheim spiste kun lidt, og gamle Sapt åd. Jeg tog godt for mig af retterne, som jeg plejer, og. Kongen iagttog det med velbehag.

"Vi er dygtige folk til at spise, vi Elphbergere," sagde han. "Men hvad skal det sige? Skal vi spise den tørre mad? Kom med vin, Josef! Er vi dyr, siden vi skal spise uden at drikke? Er vi kvæg, Josef?"

Josef skyndte sig at sætte flasker på bordet.

"Husk på dagen i morgen," sagde Fritz.

"Ja, i morgen!" sagde gamle Sapt.

Kongen tømte en pokal for sin fætter Rudolf, som han var så nådig eller lystig at kalde mig. Og jeg drak en for det Elphbergske røde hår, hvoraf han lo meget højt.

Selv om maden var tarvelig, så var vinen hævet over al ros, og vi drak rigeligt af den. Fritz vovede en gang at holde på kongens hånd.

"Hvad behager?" udbrød Hans Majestæt. "Husk på, du skal tidligere af sted end jeg, min ven, jeg har to timer længere at sove i, så jeg kan drikke så meget mere."

Fritz så, at jeg ikke forstod det.

"Obersten og jeg," forklarede han, "rejser herfra klokken seks. Vi rider til Zenda og vender tilbage med æresgarden for at hente kongen klokken otte, og så tager vi alle sammen til stationen."

"Gid pokker havde den garde!" brummede Sapt.

"Det er meget venligt af min broder at bede om, at hans regiment må have den ære," sagde kongen. "Men De, fætter, behøver ikke at tage tidligt af sted. En flaske til, min ven!"

Jeg fik en flaske til eller snarere noget af den, for den største halvdel vandrede hurtigt ned i halsen på Hans Majestæt.

Fritz opgav sine forsøg på at overtale ham; for at overtale gik han over til at lade sig overtale, og snart var vi alle så fyldte med vin, som vi kunne være. Kongen begyndte at tale om, hvad han ville gøre i fremtiden, gamle Sapt om, hvad han havde gjort i fortiden, Fritz om en smuk pige og jeg om det Elphbergske dynastis store fortjenester. Vi talte alle på én gang og fulgte

bogstavelig talt Sapts formaning til at lade den næste dag have sin egen plage.

Til sidst satte kongen glasset fra sig og lænede sig tilbage i stolen.

"Nu har jeg drukket nok," sagde han.

"Det være langt fra mig at modsige kongen," sagde jeg.

Og hans bemærkning var også uimodsigelig sand.

Mens jeg endnu talte, kom Josef ind og satte en mærkelig gammel flaske, omgivet med kurvefletninger, frem for kongen. Den havde ligget så længe i en mørk kælder, at den syntes at blinke i lyset.

"Hans Højhed Hertugen af Strelsau befalede mig at sætte denne vin for kongen, når kongen var ked af al anden vin, og bad kongen om at drikke den, så sandt han holdt af sin broder."

"Vel gjort, sorte Michael!" sagde kongen. "Op med proppen, Josef! Gid pokker havde ham! Mon han tror, at jeg går af vejen for en flaske?"

Flasken blev trukket op, og Josef fyldte kongens glas. Kongen smagte på vinen, så så han hen på os med en højtidelighed, der fremkaldtes af den sene tid og hans tilstand, og sagde:

"Mine herrer, mine venner – Rudolf – kære fætter. – det er på ære en skandaløs historie, Rudolf! – Du kan få, hvad du vil have, om det så er det halve Ruritanien; men bed mig ikke om en eneste dråbe af denne guddommelige flaske, som jeg vil tømme til ære for den listige slubbert, min broder, sorte Michael."

Og kongen greb flasken, vendte op og ned på den, tømte den, kastede den fra sig og lagde hovedet ned på sine arme, som han støttede mod bordet.

Og vi drak på Hans Majestæts fornøjelige drømme – og det er alt, hvad jeg husker af den aften. Måske det er nok.

4. Kongen opfylder sin pligt.

Om jeg havde sovet et minut eller et år, vidste jeg ikke.

Jeg vågnede ved at fare sammen og gyse, mit ansigt, mit hår og mine klæder var drivvåde. Og dér stod gamle Sapt og grinte hånligt med en tom spand i hånden. På bordet ved siden af sad Fritz von Tarlenheim, bleg som et spøgelse og sort under øjnene.

Jeg sprang forbitret op.

"Deres spøg går for vidt!" udbrød jeg.

"Stille! Vi har ikke tid til at skændes, jeg kunne ikke få Dem vækket på anden måde. Klokken er fem."

"Jeg ville være Dem taknemmelig, hr. oberst," begyndte jeg igen, hed i hovedet, skønt jeg ellers var ualmindelig kold.

"Rassendyll!" afbrød Fritz mig, idet han sprang ned fra bordet og tog min arm. "Se dér!"

Kongen lå på gulvet så lang, som han var. Hans ansigt var lige så rødt som hans hår, og han åndede tungt. Den hensynsløse gamle køter Sapt sparkede ham ordentligt. Han rørte sig ikke og vedblev at ånde på samme måde. Jeg så, at hans ansigt og hoved var vådt ligesom jeg selv.

"Vi har spildt en halv time med at søge at få ham vækket," sagde Fritz.

"Han drak tre gange så meget som nogen af jer," brummede Sapt.

Jeg knælede og følte på hans puls. Den var næsten foruroligende langsom. Vi tre så på hinanden. "Var der opium i

den sidste flaske?" spurgte jeg hviskende.

"Det ved jeg ikke," sagde Sapt.

"Vi må have fat i en læge."

"Der findes ingen i ti miles omkreds; men om der så var tusind, kunne De ikke få ham til Strelsau i dag. Jeg kender ham; han er ikke til at få vågen i de første seks-syv timer."

"Men kroningen!" udbrød jeg forfærdet.

Fritz trak på skulderen, hvilket jeg opdagede, han gjorde ved de fleste lejligheder.

"Vi må sende bud og sige, at han er syg," sagde han.

"Ja, det er vel det bedste," sagde jeg.

Gamle Sapt, der lod til at være så frisk som en fisk, havde tændt sin pibe og røg stærkt.

"Hvis han ikke bliver kronet i dag," sagde han, "så vil jeg holde en krone på, at han aldrig bliver kronet."

"Men, du store Gud, hvorfor?"

"Hele folket er der for at se ham, halvdelen af hæren – med den sorte Michael i spidsen. Skal vi sende bud og melde, at kongen er fuld?"

"Nej, at han er syg," sagde jeg.

"Syg!" gentog Sapt med en hånlig latter, "de kender hans sygdom for godt. Han har været "syg" før."

"Ja, men vi må jo lade dem tænke, hvad de vil," sagde Fritz hjælpeløst. "Jeg skal nok besørge budskabet og klare det så godt som muligt."

Sapt hævede hånden.

"Sig mig engang," sagde han, "tror De, at han har fået opium?"

"Ja, jeg gør," svarede jeg.

"Og hvem er skyld i, at han har fået det?"

"Det er den fordømte hund, sorte Michael!" sagde Fritz mellem tænderne.

"Ja," sagde Sapt "– for at han ikke skal blive kronet. Rassendyll her kender ikke vor rare Michael. Hvad mener De, Fritz, tror De ikke, Michael har en konge parat? Mon ikke halvdelen af Strelsau har en anden prætendent? Så sandt Gud lever, kronen går tabt, hvis kongen ikke viser sig i Strelsau i dag! Jeg kender sorte Michael."

"Vi kan jo bringe ham dertil," sagde jeg.

"Ja, han ser godt ud!" sagde Sapt hånligt.

Fritz von Tarlenheim skjulte ansigtet i sine hænder. Kongen åndede højt og tungt. Sapt sparkede ham igen.

"Det fulde dyr!" sagde han. "Men han er en Elphberger og sin faders søn, og gid jeg må brænde i Helvedes luer, før sorte Michael skal sidde på hans trone!"

Vi tav alle sammen et øjeblik, så rynkede Sapt sine buskede, grå bryn, tog piben ud af munden og sagde til mig:

"Når man bliver gammel, tror man på skæbnen. Skæbnen har sendt dem hertil, skæbnen sender dem til Strelsau!"

Jeg gjorde et skridt tilbage og mumlede: "Du store Gud!"

Fritz så op med et ivrigt, forvirret blik.

"Det er umuligt!" mumlede jeg. "Man vil opdage det."

"Ja, det er en risiko – men det er ikke sikkert," sagde Sapt. "Hvis De lader Dem rage, tør jeg holde på, at De ikke kender Dem. Er De bange?"

"Hr. oberst!"

"Nå, nå, min ven; men De ved, det gælder Deres liv, hvis De bliver opdaget – og mit og Fritz' også! Men, hvis De ikke tager

til Strelsau, så sværger jeg Dem til, at sorte Michael sidder på tronen i aften, og kongen ligger i et fængsel eller i sin grav."

"Kongen vil aldrig tilgive det," stammede jeg.

"Er vi kvinder? Hvem bryder sig om tilgivelse?"

Uret tikkede halvtredsindstyve, tresindstyve og halvfjerdsindstyve gange, mens jeg stod hensunken i tanker. Så antager jeg, der kom et bestemt udtryk i mit ansigt; for gamle Sapt greb min hånd og sagde: "De gør det."

"Ja, jeg gør!" sagde jeg og så hen på kongen, der lå på gulvet.

"I aften skal vi bo i paladset," vedblev Sapt med en hurtig hvisken. "I det øjeblik, de forlader os, bestiger De og jeg vore heste – Fritz må blive der og passe på kongens værelse – og så rider vi hertil i galop. Kongen er parat, det må Josef sørge for – så rider han med mig tilbage til Strelsau, og De rider til grænsen, som om Fanden var i hælene på Dem."

Jeg nikkede.

"Ja, det er jo en mulighed," sagde Fritz og gav det første tegn på håb fra sig.

"Hvis jeg undgår at blive opdaget," sagde jeg.

"Hvis vi bliver opdaget," sagde Sapt, "så sender jeg sorte Michael til Helvede, før jeg selv kan komme derned, så sandt hjælpe mig Gud! Sæt Dem på den stol, mand."

Jeg adlød ham.

Han fo'r ud af værelset og råbte: "Josef, Josef!"

Tre minutter efter var han tilbage og Josef med ham. Den sidstnævnte havde en skål varmt vand, sæbe og barberkniv med.

Han rystede, da Sapt sagde ham, hvorledes det var fat, og befalede ham at rage mig.

Pludselig slog Fritz sig på benet og sagde:

"Men garden! Den vil opdage det!"

"Pyt! Vi venter ikke på garden. Vi rider til Hofbau og tager med toget derfra. Når de kommer, er fuglen fløjet."

"Men kongen?"

"Kongen skal ned i vinkælderen. Jeg bringer ham derned nu."

"Men hvis de finder ham?"

"Det gør de ikke! Hvordan skulle de kunne det? Det sørger Josef for, at de ikke gør."

"Men..."

Sapt stampede i gulvet.

"Det er ikke løjer!" brølede han, "jeg kender min salighed nok risikoen. Hvis de finder ham, går det ham ikke værre, end hvis han ikke bliver kronet i Strelsau i dag."

Med disse ord slog han døren op, bøjede sig ned og viste en styrke, som jeg ikke havde drømt om, han havde, mens han løftede kongen op. Da han gjorde det, trådte skovfogeden Johans moder hen i døren. Dér stod hun et øjeblik; så vendte hun sig om uden noget tegn på overraskelse og gik ned ad gangen.

"Hørte hun det?" udbrød Fritz.

"Jeg skal stoppe munden på hende," sagde Sapt barsk, og han bar kongen bort i sine arme. Jeg satte mig i en lænestol, og mens jeg sad der ganske forvirret, klippede og ragede Josef mig, indtil mit overskæg og min fip ikke var der længere, og mit ansigt var lige så glat som kongens. Da Fritz så mig således, bukkede han dybt og udbrød: "Det går minsandten!"

Nu var klokken seks, og vi havde ingen tid at spilde. Sapt førte mig muntert ind i kongens værelse, og jeg blev påklædt

som oberst i garden. Mens jeg tog kongens støvler på, spurgte jeg Sapt, hvad han havde gjort med den gamle kone.

"Hun svor på, at hun ikke havde hørt noget," sagde han; "men for at være sikker bandt jeg hendes ben sammen, stak et lommetørklæde i munden på hende og bandt så også hendes hænder. Så lukkede jeg hende inde i kulkælderen, der er ved siden af kongen. Josef skal passe på dem begge to."

Jeg brast i latter, og selv gamle Sapt smilede barsk.

"Når Josef fortæller dem, at kongen er væk," sagde han, "antager jeg, de vil tro, det er, fordi han har lugtet lunten; for de kan sværge på, at sorte Michael ikke venter at se ham i Strelsau i dag."

Jeg tog kongens hjelm på hovedet. Gamle Sapt rakte mig kongens sværd, idet han mønstrede mig længe og omhyggeligt. "Gud ske lov, at han har taget sit skæg af!" udbrød han.

"Hvorfor har han gjort det?"

"Fordi prinsesse Flavia sagde, at han kradsede hende på kinden, når han var så nådig at give hende et fætterligt kys. Kom så, vi må af sted."

"Er alt i orden her?"

"Der er såmænd ingen ting i orden noget steds," sagde Sapt, "men vi kan ikke gøre mere, end vi kan."

Nu kom Fritz i kaptajnsuniform, og fire minutter efter havde Sapt taget sin på. Josef råbte, at hestene var rede. Vi sprang op på dem og travede rask af sted. Legen var begyndt, hvordan skulle den ende?

Den kølige morgenluft gjorde mit hoved klart, og jeg kunne opfatte alt, hvad Sapt sagde til mig.

Han var vidunderlig. Fritz talte næppe, han red som en sovende mand. Men Sapt begyndte straks at instruere mig meget nøjagtigt med hensyn til mit tidligere liv, min familie, mine vaner, min adfærd, mine svagheder, mine venner, ledsagere og tjenere. Han fortalte mig om etiketten ved det ruritanske hof og lovede, at han til stadighed skulle være i nærheden af mig for at udpege alle dem, som jeg skulle kende, og give mig vink om, på hvilken måde jeg skulle hilse dem.

"Det er sandt," sagde han, "De er vel katolik?"

"Nej, jeg er ikke!" svarede jeg.

"Herregud! Han er kætter!" stønnede Sapt. Han gav mig straks en time i den romerske tros skikke og ceremonier.

"Heldigvis venter man ikke, at De skal vide meget, for kongen er temmelig ligegyldig for den slags ting; men De må være overordentlig høflig imod kardinalen. Vi håber at vinde ham for vort parti; for han og Michael er stadig i strid om, hvem af dem der har den højeste rang."

Nu var vi ved stationen. Fritz havde fået kræfter nok til at forklare den forbavsede stationsforstander, at kongen havde forandret sine planer. Toget kom dampende.

Vi steg op i en første klasses kupé, og Sapt lænede sig tilbage i hynderne og fortsatte sin undervisning. Jeg så på mit ur – det var naturligvis kongens ur! Klokken var akkurat otte.

"Jeg gad vide, om de har været der for at se efter os," sagde jeg.

"Jeg håber, at de ikke finder kongen," sagde Fritz nervøst, og denne gang var det Sapt, som trak på skulderen. Toget kørte rask, og da jeg klokken halv ti så ud af vinduet, øjnede jeg tårnene og spirene i den store by.

"Det er Deres hovedstad, min konge," sagde gamle Sapt, idet han slog ud med hånden, bøjede sig fremad og lagde fingeren på min puls. "Den går lidt for hurtigt!" sagde han brummende.

"Jeg er ikke af sten!" udbrød jeg.

"De er god nok," sagde han med et nik. "Vi må sige, at Fritz har feber. Tøm Deres flaske, Fritz!"

Fritz gjorde det.

"Vi kommer en time for tidligt," sagde Sapt. "Vi må sende bud om, at Deres Majestæt er ankommet. Der kan ikke være nogen endnu til at tage imod os. I mellemtiden –"

"I mellemtiden," sagde jeg, "vil kongen lade sig hænge, hvis han ikke får lidt frokost."

Gamle Sapt lo og strakte hånden ud.

"De er en ægte Elphberger," sagde han. Så standsede han, så op og sagde roligt: "Gud give, vi må være i live i aften!"

"Amen!" sagde Fritz von Tarlenheim.

Toget standsede, Fritz og Sapt sprang ud med huerne i hånden og holdt døren åben for mig. Jeg havde en fornemmelse, som om jeg skulle kvæles, men jeg satte hjelmen fast på mit hoved og bad en lille bøn til Gud – det skammer jeg mig ikke ved at tilstå. Så trådte jeg ud på perronen på stationen ved Strelsau.

Et øjeblik senere var alt lutter travlhed og forvirring, folk kom ilende med hatten i hånden og ilede bort igen, man førte mig til buffeten, nogle mænd steg til hest og fo'r af sted til kasernen, til domkirken, til hertug Michaels bolig. Da jeg sank den sidste dråbe kaffe, begyndte alle byens klokker at kime, og jeg hørte et musikkorps spille og mennesker råbe hurra. Kong

Rudolf V. Var i sin stad Strelsau, og der råbtes udenfor: "Gud bevare kongen!"

Gamle Sapts mund fortrak sig til et smil.

"Gud bevare dem begge!" hviskede han. "Mod, min ven!" Og jeg følte, at han trykkede hånden let imod mit knæ.

5. Hvorledes det gik med rolledubleringen

Med Fritz og oberst Sapt tæt i hælene på mig trådte jeg fra buffeten ud på perronen. Det sidste, jeg gjorde, var at føle, om jeg kunne få fat i min revolver, og om min kårde sad løst i skeden. En broget gruppe officerer og høje embedsmænd stod og ventede på mig, i spidsen for dem en høj, gammel mand med militærisk holdning og overlæsset med ordener og medaljer. Han bar de gule og røde ordensbånd, som jeg også havde på mit uværdige bryst. Det var ordenen "Ruritaniens røde Rose".

"Det er marskal Strakencz," hviskede Sapt, og jeg vidste, at jeg stod lige over for den berømteste veteran i den ruritanske hær.

Lige bag marskallen stod en lille, tynd mand i røde og sorte klæder.

"Det er kongerigets kansler," hviskede Sapt.

Marskallen hilste mig med et par loyale ord og kom med en undskyldning fra hertugen af Strelsau. Han sagde, at hertugen pludselig var bleven upasselig, så det var ham umuligt at komme på stationen, men han bad om lov til at måtte vente Hans Majestæt i domkirken. Jeg udtalte min bekymring, tog meget nådigt imod marskallens undskyldning og henvendte så nogle venlige ord til en hel mængde fornemme personer. Der var ikke én, der røbede den mindste mistanke, og jeg følte min

styrke vende tilbage, mens mit hjerte holdt op med at banke så stærkt. Fritz var endnu bleg, og hans hånd rystede, da han rakte marskallen den.

Straks efter dannede vi en procession og gik ud fra stationen. Så besteg jeg min hest, mens marskallen holdt min stigbøjle. De fornemme folk, der var mødt, gik hen til deres vogne, og jeg begyndte at ride gennem gaderne med marskallen til højre og Sapt, der var min første adjudant, til venstre.

Byen Strelsau er, dels gammel og dels ny. Rummelige, moderne boulevarder og paladsagtige bygninger omgiver den oprindelige bys snævre, gamle og maleriske gader. I de yderste huse lever de øverste klasser af befolkningen, i de inderste findes butikkerne, og bag deres prægtige facader skjules folkerige, men elendige stræder og gyder, der er fulde af fattige, urolige og til dels forbryderiske mennesker. Disse sociale og lokale delinger svarede, som jeg fik at vide af Sapt, til en anden deling, der var vigtigere for mig.

Den nye by stod på kongens side, men Michael af Strelsau var den gamle bys håb, helt og kæledægge.

Det var et prægtigt skue, da vi drog langs med den store boulevard hen til den plads, hvor det kongelige palads stod. Her var jeg midt iblandt mine hengivne tilhængere. Hvert hus var behængt med rødt og fuldt af flag og indskrifter. På siden af gaderne var der tribuner, og jeg måtte bukke, snart til den ene, snart til den anden side under hurraråb og velsignelser og viften med lommetørklæder. Balkonerne var fulde af broget klædte damer, som klappede i hænderne, nejede og sendte de ømmeste blikke til mig. Der faldt en sand strøm af røde roser ned over mig; én blev siddende i hestens manke, og jeg tog den

og satte den i mit knaphul. Marskallen smilede barsk; jeg havde lyst til at se på ham en gang imellem, men han var alt for kold til at vise, om han havde sympati for mig eller ikke.

"Den røde rose tilhører Elphbergerne, hr. marskal," sagde jeg muntert, og han smilede.

Jeg sagde "muntert", og det må synes at være et løjerligt ord. Men sandheden er, at jeg var beruset af spændingen. I det øjeblik troede jeg næsten, at jeg virkelig var konge, og med smilende og triumferende blik så jeg atter op på disse balkoner, der var fulde af skønheder... Men så gav det et sæt i mig. Der oppe stod med sit smukke ansigt og sit stolte smil den dame, som jeg havde rejst sammen med – Antoinette de Mauban! Hun så ned på mig, og det gav også et sæt i hende, og hendes læber bevægede sig, mens hun lænede sig frem og stirrede på mig. Jeg samlede mig og så hende lige ind i øjnene, mens jeg atter følte efter min revolver. Sæt, at hun råbte højt: "Det er ikke kongen!"

Nå, vi red videre, og så vendte marskallen sig i sadlen og slog ud med hånden, og kyrassererne samlede sig om os, så at folkehoben ikke kunne komme i nærheden af mig. Vi forlod min del af byen og kom ind i hertug Michaels, og marskallens adfærd viste mig tydeligere end ord, hvilket sindelag folk måtte have i den del af byen. Når skæbnen gjorde mig til konge, så var det mindste, jeg kunne gøre, at spille min rolle ordentligt.

"Hvad skal denne forandring til, hr. marskal?" sagde jeg.

Marskallen bed sig i sin hvide knebelsbart. "Det er det klogeste, Deres Majestæt!" mumlede han.

Jeg holdt min hest tilbage.

"Lad dem foran ride frem," sagde jeg, "til de er halvandet hundrede fod fra os, og vil så De, hr. marskal, oberst Sapt og

mine venner vente her, til jeg er redet halvandet hundrede fod frem, og så sørge for, at ingen kommer nærmere hen til mig. Jeg vil have, at mit folk skal se, at kongen stoler på det."

Sapt lagde sin hånd på min arm, men jeg rystede den af mig.

Marskallen nølede.

"Forstår De mig ikke?" sagde jeg. Han bed sig igen i knebelsbarten og gav de tilbørlige ordrer. Jeg så gamle Sapt le i skægget, men han rystede på hovedet af mig. Hvis jeg var blevet dræbt ved højlys dag på gaden i Strelsau, ville Sapts stilling have været vanskelig.

Jeg skulle måske sige, at jeg var klædt helt i hvidt, når jeg undtager støvlerne. Jeg havde en sølvhjelm med guldprydelser, og det brede ordensbånd så godt ud på mit bryst. Det ville være meget uhøfligt mod kongen, hvis jeg ikke satte al beskedenhed til side og indrømmede, at jeg tog mig godt ud. Det mente også folk; for da jeg red alene og kom ind i de sparsomt oplyste, mørke gader i den gamle by, lød der først en mumlen, så et hurraråb, og en kvinde, der stod i vinduet over en beværtning, råbte det gamle slagord: "Når han er rød, så er han god!" – hvorpå jeg takkede og tog min hjelm af, for at hun kunne se, at jeg havde den rigtige farve, og så råbte de hurra igen.

Det var interessant at ride alene på den måde; for jeg hørte folkemængdens bemærkninger:

"Han ser blegere ud, end han plejer," sagde en.

"Du ville også se bleg ud, hvis du levede som han!" lød det lidet ærbødige svar.

"Han er højere, end jeg troede," sagde en anden.

"Han har alligevel en modig kæbe under det skæg," bemærkede en tredje.

"Billederne af ham er ikke kønne nok," sagde en smuk pige og sørgede for, at jeg hørte det. Det var naturligvis smiger.

Men til trods for disse tegn på bifald og interesse modtog flertallet af befolkningen mig i tavshed og med mørke blikke, og min kære broders portræt prydede de fleste af vinduerne, hvilket var en slags ironisk hilsen til kongen. Jeg var glad ved, at han var blevet skånet for det ubehagelige syn. Han var en hidsig mand, og måske han ikke havde taget det så fredeligt, som jeg gjorde.

Til sidst var vi ved Domkirken. Dens store, grå facade, der var prydet med hundreder af statuer og havde et par af de smukkeste egetræsdøre i Europa, knejsede for første gang for mig, og jeg blev næsten overvældet ved at tænke på min dristighed. Da jeg steg af hesten, lå alt i tåge for mig.

Jeg så kun marskallen og Sapt, og jeg skimtede en flok præster, der ventede på mig.

Mine øjne var endnu ganske tågede, da jeg gik op gennem. Kirkens skib, mens orgelets toner bruste i mine øren. Jeg så intet af den glimrende skare, som fyldte kirken, jeg skelnede næppe kardinalens statelige skikkelse, da han rejste sig fra den ærkebiskoppelige tronstol for at hilse mig. Kun to ansigter stod klart for mine øjne – det ene tilhørte en pige, der var bleg og yndig, og over det var der en krone af det dejlige Elphbergske hår – for det er dejligt hos en kvinde! – det andet ansigt tilhørte en mand, hvis røde kinder, sorte hår og mørke øjne meldte mig, at jeg endelig stod over for min broder, "Sorte Michael". Da han så mig, blev hans røde kinder straks blege, og hans hjelm faldt raslende ned på gulvet. Jeg tror, at han først i dette øjeblik indså, at kongen virkelig var kommet til Strelsau.

Jeg husker ikke noget af, hvad der fulgte efter. Jeg knælede foran alteret, og kardinalen salvede mit hoved. Så rejste jeg mig og strakte hånden frem, modtog Ruritaniens krone og satte den på mit hoved, og jeg svor den gamle kongeed, og – hvis det var en synd, så gid den må blive tilgivet mig! – jeg modtog den hellige nadver i alles nærværelse. Så lød det store orgel igen, marskallen befalede herolderne at udråbe, at jeg var konge, og Rudolf V. var kronet. Der hænger et udmærket billede af denne imponerende ceremoni i min spisestue nu. Kongens billede er meget veltruffet.

Så rejste damen med det blege ansigt og det dejlige hår sig; to pager holdt hendes slæb, og hun trådte frem og kom hen til mig. Og en herold råbte:

"Hendes kongelige Højhed prinsesse Flavia!"

Hun nejede dybt, tog min hånd og kyssede den. Jeg spekulerede på, hvad jeg helst skulle gøre. Så drog jeg hende til mig og kyssede hende to gange på kinden, og hun blussede og – ja, så smuttede Hans Eminence kardinal-ærkebiskoppen frem foran sorte Michael, kyssede mig på hånden og rakte mig et brev fra paven – det første og sidste, som jeg nogen sinde har modtaget fra St. Peders stol.

Så kom hertugen af Strelsau.

Jeg tør sværge på, at han skælvede, og han så snart til højre, snart til venstre, som en mand gør, når han tænker på flugt; hans ansigt var både rødt og hvidt, hans hånd rystede, da han gav mig den, og jeg følte, at hans læber var tørre, da han kyssede mig på hånden.

Jeg så på Sapt, som igen stod og smilede, og jeg gjorde min pligt i den høje stilling, til hvilken jeg så vidunderligt var blevet

kaldet; jeg tog min kære Michael ved begge hænder og kyssede ham på kinderne. Jeg tror, vi begge to var glade, da det var overstået.

Men jeg så hverken den mindste tvivl eller forundring hos prinsessen eller hos nogen som helst anden. Og dog – hvis kongen og jeg havde stået ved siden af hinanden, kunne hun i et øjeblik eller i det mindste efter lidt overvejelse have set, at der var forskel. Men hverken hun eller nogen anden drømte om, at jeg kunne være andet end kongen, så ligheden var god; og jeg stod dér i en time og følte mig lige så træt og blaseret, som om jeg havde været konge hele mit liv; og de kyssede mig alle på hånden, og gesandterne bragte mig deres hyldest, blandt dem den gamle lord Topham, i hvis hus i London jeg havde danset snese af gange. Gud være lovet, den gamle mand var så blind som en flagermus og gjorde ikke bekendtskabet gældende!

Så drog vi tilbage gennem gaderne til paladset, og jeg hørte dem råbe hurra for sorte Michael; men Fritz fortalte, at han sad og bed i sine negle som en mand i drømme, og selv hans egne venner mente, at han kunne have taget sagen fornuftigere. Jeg sad i en vogn ved siden af prinsesse Flavia, og en rå fyr råbte: "Hvornår skal brylluppet stå?" Mens han talte, slog en anden ham i ansigtet og råbte:

"Hertug Michael længe leve!" og prinsessen rødmede – det klædte hende dejligt – og stirrede lige ud for sig.

Nu kom jeg i forlegenhed, fordi jeg havde glemt at spørge Sapt om mine følelsers tilstand, og om hvor vidt det var kommet mellem prinsessen og mig. Ærligt talt, hvis jeg havde været konge, så ville jeg have været glad, om det var gået så vidt som muligt. For jeg har ikke fiskeblod i årerne, og jeg havde

ikke kysset prinsesse Flavia på kinden for ingenting. Disse tanker fo'r mig gennem hovedet; men da jeg ikke var sikker på mit standpunkt, sagde jeg ingenting. Et øjeblik efter havde prinsessen genvundet sin ligevægt, og hun vendte sig om imod mig.

"Ved du hvad, Rudolf," sagde hun, "du ser noget anderledes ud i dag, end du plejer."

Det var ikke så forbavsende; men bemærkningen var ikke behagelig.

"Du ser mere adstadig, mere sat ud," vedblev hun. "Du ser næsten bekymret ud, og du er jo blevet magrere. Det er da ikke muligt, at du er begyndt at tage noget alvorligt?"

Prinsessen syntes at nære omtrent den samme mening om kongen som lady Burlesdon om mig.

Jeg strammede mig op.

"Ville du være glad ved det?" spurgte jeg blidt.

"Du kender jo mine anskuelser," sagde hun og vendte sig bort.

"Jeg vil prøve på at gøre alt, hvad du er glad ved," sagde jeg, og da jeg så hende smile og rødme, syntes jeg, at jeg spillede kongens rolle meget godt for ham. Så vedblev jeg, og hvad jeg sagde, var fuldstændig sandt:

"Jeg forsikrer dig, min kære kusine, at intet nogen sinde har rørt mig mere end den modtagelse, jeg fik i dag."

Hun smilede lyst; et øjeblik efter blev hun alvorlig igen og hviskede:

"Lagde du mærke til Michael?"

"Ja," sagde jeg, "han morede sig ikke."

"Pas på," vedblev hun, "du tager dig virkelig ikke nok i agt for ham! Du ved –"

"Jeg ved, at han ønsker at få det, som jeg har fået," sagde jeg.

"Ja, tys!"

Og så – ja, jeg kan ikke forsvare det, for jeg kompromitterede kongen langt mere, end jeg havde ret til at gøre – det var vist hende, der bragte mig ud af ligevægten, for jeg vedblev:

"Og måske også noget, som jeg endnu ikke har fået, men håber at vinde en dag."

Jeg fik følgende svar – havde jeg været konge, ville jeg have anset det for opmuntrende:

"Har du ikke ansvar nok for denne dag, fætter?"

Bom! Bom! Trateratra! Vi var ved paladset. Der blev affyret kanoner og blæst i trompeter. Rækker af lakajer stod og ventede.

Jeg bød prinsessen hånden, gik op ad marmortrappen med hende og tog nu som konge mine forfædres hus i besiddelse og satte mig ved mit eget bord med min kusine til højre og hans eminence kardinalen til venstre. Ved Flavias anden side sad sorte Michael. Bag min stol stod Sapt, og for enden af bordet så jeg Fritz von Tarlenheim tømme sit glas champagne meget hurtigere, end det egentlig sømmede sig.

Jeg tænkte på, hvad kongen af Ruritanien tog sig for.

6. En kælders hemmelighed

Vi var i kongens påklædningsværelse – Fritz von Tarlenheim, Sapt og jeg. Jeg kastede mig udmattet i en lænestol. Sapt tændte sin pibe. Han lykønskede mig ikke til min heldige udførelse af det farlige vovestykke; men hele hans adfærd udtrykte hans tilfredshed. Sejren, måske i forbindelse med den gode vin, havde gjort Fritz til en ny mand.

"Det var en mindeværdig dag for Dem!" udbrød han, "jeg gad min sandten selv være konge i tolv timer! Men, Rassendyll, De må ikke lade Deres hjerte spille for stor en rolle. Det undrer mig ikke, at sorte Michael så mørkere ud end ellers – De og prinsessen havde for meget at sige hinanden."

"Hun er dejlig!" udbrød jeg.

"Å, blæse være med kvinderne!" brummede Sapt, "er De færdig til at tage af sted?"

"Ja!" sagde jeg med et suk.

Klokken var fem, og klokken tolv skulle jeg igen være Rudolf Rassendyll. Jeg bemærkede dette i en spøgende tone.

"De kan være glad," bemærkede Sapt bistert, "hvis De ikke til den tid er den afdøde Rudolf Rassendyll. Ved Gud, jeg føler mit hoved vakle på mine skuldre, hvert minut De er her i byen. Ved De, min ven, at Michael har fået efterretninger fra Zenda? Han gik ind i et andet værelse for at læse dem, og da han kom tilbage, så han i højeste grad overrasket ud."

"Jeg er rede," sagde jeg; for denne nyhed gjorde mig ikke mere ivrig efter at nøle.

Sapt satte sig.

"Jeg må skrive en ordre om, at vi har lov til at forlade byen. Jeg skal sige Dem, Michael er guvernør, og vi må være forberedt på, at der kan være hindringer. De må undertegne denne ordre."

"Kære hr. oberst, jeg har ikke lært at skrive falske navne."

Sapt tog et stykke papir op af lommen.

"Det er kongens underskrift," sagde han. "Og her er noget kalkerpapir," vedblev han efter igen at have søgt i sin lomme. "Hvis De ikke kan lære at skrive det på ti minutter, Rudolf, så kan jeg."

"Deres opdragelse har været mere omfattende end min," sagde jeg. "Det er bedst, De skriver det."

Og han gjorde det meget godt.

"Nå, Fritz," sagde han. "Kongen går i seng. Han er udmattet. Der er ingen, der må se ham før i morgen tidlig klokken ni. Forstår De – ingen!"

"Det er godt," svarede Fritz.

"Michael kunne komme og forlange øjeblikkelig audiens. Men så må De svare, at kun prinser af blodet er berettigede dertil."

"Det vil ærgre Michael," sagde Fritz leende.

"De er vel med?" spurgte Sapt igen. "Hvis døren til dette værelse bliver åbnet, mens jeg er borte, må De ikke være i live, så De kan meddele os det."

"De behøver ikke at tage mig i skole, hr. oberst," sagde Fritz lidt hovmodigt.

"Svøb Dem i den store kappe," sagde Sapt til mig, "og tag denne hue på. Min ordonnans rider med mig til jagtslottet i

aften."

"Der er en hindring," bemærkede jeg. "Der eksisterer ikke en hest, som kan bære mig den lange afstand."

"Jo, der er to, en her og en i slottets stald. Er De parat?"

"Ja, jeg er," svarede jeg.

Fritz strakte sin hånd ud.

"For alle muligheders skyld" – begyndte han, og vi trykkede hinanden hjerteligt i hånden.

"Å, I med jeres sentimentalitet!" brummede Sapt. "Kom så!"

Han gik hen til en lille dør i panelet. "I den gamle konges tid," sagde han, "kendte jeg denne vej godt."

Jeg fulgte ham, og jeg tror, vi gik omtrent hundrede alen gennem en snæver gang. Så kom vi til en svær egetræs dør. Sapt åbnede den. Vi gik ud af den og stod på en rolig gade, som førte langs med bagsiden af slotshaven. Der ventede en mand på os med to heste. Den ene var et prægtigt, rødbrunt dyr, der kunne bære en hvilken som helst vægt, den anden var en stærk, brun ganger. Sapt gav mig tegn til at stige op på den rødbrune. Uden et ord til manden steg. Vi op og red bort. Der var fuldt op af støj og lystighed i byen; men vi valgte afsides gader. Min kappe skjulte halvdelen af mit ansigt, og den rummelige hue gemte hver lok af mit sladderagtige hår. Efter Sapts anvisning krøb jeg sammen i sadlen og red så rundrygget, som jeg håber, jeg aldrig skal vise mig til hest igen. Vi kom ned ad en snæver gade og mødte nogle spadserende og nogle svirebrødre, og mens vi red, hørte vi domkirkens klokker, der endnu kimede for at byde kongen velkommen. Klokken var halv syv, og det var lyst endnu. Til sidst kom vi til byens mur og til en port. "Hold Deres revolver

parat!" hviskede Sapt. "Vi må stoppe munden på ham, dersom han snakker."

Jeg lagde hånden på min revolver. Sapt råbte på portvægteren. Himlen var os god! En lille pige på fjorten år kom trippende.

"Undskyld, fader er gået ud for at se kongen."

"Han havde gjort bedre i at blive her," sagde Sapt til mig.

"Men han sagde, at jeg ikke måtte åbne porten."

"Nå, så det gjorde han, min ven!" sagde Sapt og steg af hesten. "Så giv mig nøglen."

Barnet havde nøglen i hånden.

Sapt gav hende en krone.

"Her er en ordre fra kongen, vis din fader den! Ordonnans, luk porten op!"

Jeg sprang ned. Så skubbede vi den store port tilbage, førte hestene ud og lukkede den igen.

"Det gør mig ondt for portvægteren, hvis Michael opdager, at han ikke var der. Nå, så af sted i kort galop! Vi må ikke ride for hurtigt, mens vi er i nærheden af byen."

Da vi først var uden for byen, var det imidlertid ikke så farligt, for alle andre mennesker var indenfor og gjorde sig lystige, og mens aftenen faldt på, skyndte vi os af sted; min prægtige hest fo'r af sted under mig, som om jeg havde været let som en fjer.

Det var en dejlig nat, og månen stod snart op. Vi talte kun lidt på vejen, næsten kun om, hvor hurtigt vi kom af sted.

"Jeg gad vidst, hvad der stod i hertugens brev," sagde jeg en gang.

"Ja, det gad jeg også," svarede Sapt.

Vi standsede for at få en slurk vin og lade hestene hvile og spildte således en halv time. Jeg turde ikke gå ind i kroen, men blev i stalden hos hestene. Da vi fo'r af sted igen og havde redet omtrent fem mil, standsede Sapt pludselig.

"Hør!" udbrød han.

Jeg lyttede. Vi hørte hestehove langt tilbage. Klokken var nu halv ti. Vinden blæste stærkere bag ved os og førte lyden med sig. Jeg så på Sapt.

"Af sted!" udbrød han og sporede sin hest. Næste gang, vi standsede for at lytte, hørte vi ikke hovslag, og vi sagtnede vor fart. Så hørte vi dem igen. Sapt sprang ned og lagde øret mod jorden.

"Der er to!" sagde han. "De er kun en fjerdingvej herfra. Gud ske lov, at vejen slår så mange bugter, og at vinden er med os."

Vi galoperede af sted. Vi var kommet til udkanten af Zenda skov, og træerne, der dækkede os på vor vej, som gik i zigzag, hindrede os i at se vore forfølgere og dem i at se os.

En halv time efter delte vejen sig. Sapt standsede.

"Vor vej ligger til højre," sagde han, "den til venstre fører til slottet. De er begge godt halvanden mil. Stig af hesten."

"Men de indhenter os!" udbrød jeg.

"Stig af!" gentog han barsk, og jeg adlød.

Skoven nåede tæt op til vejens kant.

Vi førte vore heste derind, bandt tørklæder for deres øjne og stod stille ved siden af dem.

"Vil De se, hvem det er?" hviskede jeg.

"Ja, og hvor de rider hen," hviskede han.

Jeg så, at han havde revolveren i hånden.

Hovslagene kom nærmere og nærmere. Månen strålede, så at vejen var ganske lys. Jorden var hård, og vi havde ikke efterladt os noget spor.

"Nu kommer de!" hviskede Sapt.

"Det er hertugen!"

"Det tænkte jeg nok," svarede han.

Det var hertugen, og sammen med ham var der en kraftig karl, som jeg godt kendte, og som havde grund til at kende mig senere.

Det var Max Holf, en broder til skovfogeden Johan og Hans Højheds livtjener. De var nu lige ud for os, og hertugen standsede. Jeg så Sapts fingre krumme sig kærligt om revolveren. Jeg tror, han ville have givet ti år af sit liv for at få lov til at skyde, og han kunne have skudt sorte Michael lige så let, som jeg kunne have skudt en spurv på en ladeport. Jeg lagde hånden på hans arm. Han nikkede beroligende, han var altid rede til at ofre sin lyst for sin pligt.

"Hvad vej?" spurgte sorte Michael.

"Til slottet, Deres Højhed!" svarede hans ledsager. "Dér får vi sandheden at vide."

Hertugen tøvede et øjeblik.

"Jeg syntes, jeg hørte hestehove," sagde han.

"Det tror jeg ikke, Deres Højhed."

"Hvorfor skal vi ikke ride til jagtslottet?"

"Jeg er bange for, at vi går i en fælde. Hvis alt er i orden, hvorfor skal vi så ride derhen, og hvis det ikke er det, så er det en snare, der lægges for os."

Pludselig vrinskede hertugens hest. I et nu havde vi trukket vore kapper tæt om vore hestes hoveder, og mens vi holdt dem,

sigtede vi på hertugen og hans ledsager med vore revolvere. Hvis de havde opdaget os, havde de været dødsens eller vore fanger.

Michael ventede et øjeblik endnu. Så sagde han:

"Af sted til Zenda!" gav sin hest af sporerne og galoperede af sted.

Sapt hævede sit våben og sigtede på ham, og der var et sådant udtryk af beklagelse i hans ansigt, at jeg havde ondt ved at lade være med at le. Vi blev, hvor vi var, i ti minutter.

"De har sendt ham efterretning om, at alt er i orden," sagde Sapt.

"Hvad betyder det?" spurgte jeg.

"Ja, Gud ved!" sagde Sapt og rynkede panden. Så steg vi til hest igen og red så hurtigt, som de trætte dyr kunne bære os. Under de sidste par mil talte vi ikke mere. Vi var meget bekymrede. "Alt er i orden!" Hvad betød det? Var det noget, der vedrørte kongen?

Til sidst fik vi da øje på jagtslottet. Vi sporede vore heste til en sidste galop og red hen til porten. Alt var stille og roligt, ikke en sjæl kom os i møde. Vi steg af i en fart. Pludselig greb Sapt mig i armen.

"Se dér!" sagde han og pegede ned mod jorden.

Jeg så derned.

Der lå fem, seks silketørklæder, der var ødelagte og sønderrevne.

Jeg så spørgende på ham.

"Det var dem, jeg bandt den gamle kone med," sagde han. "Bind hestene fast, og kom!"

Døren gik op uden modstand, og vi trådte ind i det værelse, hvor vi havde sviret aftenen i forvejen. Der var endnu rester af vort måltid og tomme flasker.

"Kom så!" udbrød Sapt, der næsten helt havde mistet sin vidunderlige ro.

Vi styrtede ned ad gangen, hen imod kælderen. Døren til kulkælderen stod på vid gab.

"De har fundet den gamle kone!" sagde jeg.

"Det kunne De jo have vidst i forvejen, siden tørklæderne lå der," sagde han.

Så kom vi hen til døren til vinkælderen. Den var lukket. Den så akkurat ud, som den havde gjort, da vi forlod den om morgenen.

"Der er ingen ting i vejen," sagde jeg.

Sapt bandede. Han blev bleg og pegede ned mod gulvet. Under døren var der en rød plet, som havde spredt sig ud over gulvet og var tørret. Sapt sank tilbage mod væggen overfor. Jeg tog i døren. Den var låset.

"Hvor er Josef?" mumlede Sapt.

"Hvor er kongen?" svarede jeg.

Sapt tog en flaske frem og førte den til sine læber. Jeg skyndte mig tilbage til spisestuen og greb en ildrager. I min skræk lod jeg en masse slag regne ned på dørlåsen, og så skød jeg en patron ind i den. Den gav efter, og jeg lukkede døren op.

"Giv mig lyset!" sagde jeg; men Sapt stod endnu og støttede sig mod væggen.

Han var naturligvis mere rystet end jeg, for han holdt af sin herre. Han var ikke bange for sin egen skyld, – det har han aldrig været; men det kunne nok gøre enhver mand bleg at

tænke på, hvad der kunne ligge derinde i den mørke kælder. Jeg gik selv ind og tog en sølvlysestage fra spisebordet og tændte lyset, og da jeg gik tilbage, følte jeg det hede voks dryppe ned på min hånd, mens lyset svajede frem og tilbage, så jeg kan ikke godt ringeagte oberst Sapt, fordi han var forfærdet.

Jeg kom til kælderdøren. Den røde plet, der blev mere og mere brun, gik indad. Jeg gik to skridt ind i kælderen og holdt lyset højt over mit hoved. Jeg så de fulde vinankre, jeg så edderkopper krybe på væggene, jeg så også et par tomme flasker ligge på gulvet, og så så jeg henne i krogen en mand, der lå på ryggen med udstrakte arme og en rød flænge i halsen. Jeg gik hen til ham, knælede ned og anbefalede den trofaste sjæl Gud i vold. For det var Josef, den lille tjener, som var blevet dræbt, mens han bevogtede kongen.

Jeg følte en hånd på min skulder, og da jeg vendte mig om, så jeg Sapt stå der med store, rædselsslagne øjne.

"Kongen? Store Gud! Kongen!" hviskede han hæst.

Jeg lod lysskæret falde over hver tomme af kælderen.

"Kongen er her ikke," sagde jeg.

7. Hans Majestæt sover i Strelsau

Jeg lagde armen om Sapts liv og hjalp ham ud af kælderen, hvorefter jeg trak den sønderslåede dør til. Vi sad stille i spisestuen i omtrent ti minutter. Så gned gamle Sapt sig i øjnene med sine knoer, sukkede dybt og var sig selv igen. Da uret på kaminhylden slog ét, stampede han i gulvet og sagde:

"De har fået fat i kongen!"

"Ja," sagde jeg. "Alt er i orden, som der stod i sorte Michaels brev. Hvilket øjeblik det må have været for ham, da salutten for kongen blev affyret i Strelsau i morges! Jeg gad vide, hvornår han fik det brev."

"Det må være blevet sendt til ham i morges," sagde Sapt. "De må have sendt det, før efterretningerne om Deres ankomst til Strelsau nåede Zenda – jeg antager, det kom fra Zenda."

"Og han har gået med det i lommen hele dagen!" udbrød jeg. "På ære, jeg er ikke den eneste, der har haft en spændende dag! Hvad tror De, han tænkte, Sapt?"

"Det er jo lige meget. Hvad tænker han nu, min unge ven?"

Jeg rejste mig.

"Vi må tilbage til Strelsau og kalde alle soldater til våben," sagde jeg. "Vi bør være på jagt efter Michael før middag."

Gamle Sapt trak sin pibe frem og tændte den omhyggeligt ved lyset.

"Kongen kan blive myrdet, mens vi sidder her," sagde jeg indtrængende.

Sapt røg et øjeblik i tavshed.

"Den fordømte, gamle kælling!" udbrød han. "Hun må på en eller anden måde have tildraget sig deres opmærksomhed. Nu ser jeg, hvordan det hele er gået til. De kom hertil for at bortføre ham på en eller anden måde. Hvis de ikke var taget til Strelsau, så ville de, Fritz og jeg have været i Himlen nu."

"Og kongen?"

"Hvem ved, hvor kongen er nu?" spurgte han.

"Lad os komme af sted!" sagde jeg.

Men han blev siddende. Pludselig brast han ud i et af sine skrattende latteranfald.

"Vi har min sandten rusket ordentligt i sorte Michael."

"Kom så!" gentog jeg utålmodigt.

"Og vi vil ruske lidt mere i ham," tilføjede han, mens der kom et lystigt smil i hans rynkede, vejrslagne ansigt, og hans tænder bed i en af enderne af hans grå overskæg. "Ja, min ven, vi vil tage tilbage til Strelsau. Kongen skal være i sin hovedstad igen i morgen."

"Kongen?"

"Ja, den kronede konge!"

"De er gal!" udbrød jeg.

"Hvis vi tager tilbage og fortæller om den streg, vi har spillet, hvad vil De så give for vort liv?"

"Akkurat, hvad det er værd," sagde jeg.

"Og for kongens krone? Tror De, at adelen og folket vil glæde sig over at blive holdt for nar, som De har holdt dem for nar?

Tror De, at de vil elske en konge, som var for fuld til at blive kronet og sendte en tjener i stedet for?"

"Han fik opium – og jeg er ingen tjener."

"Men sorte Michael vil sige det, jeg sagde."

Han rejste sig, kom hen til mig og lagde hånden på min skulder.

"Min unge ven," sagde han, "hvis De vil være en mand, så kan De endnu frelse kongen. Tag tilbage, og hold tronen varm for ham."

"Men hertugen ved det jo – de skurke, han har benyttet, de ved det jo –"

"Ja, men de kan ikke tale," sagde Sapt med en barsk, triumferende stemme. "Vi har dem! Hvor kan de angive Dem uden at angive sig selv? Kan de sige: Det er ikke kongen, ham har vi bortført, og vi har myrdet hans tjener – kan de sige det?"

Det var indlysende! Enten Michael kendte mig eller ikke, så kunne han ikke tale. Og hvad kunne han gøre, hvis han ikke kom frem med kongen? Og hvis han kom frem med kongen, hvad så? Et øjeblik lod jeg mig rive med af disse tanker; men så tænkte jeg igen på alle vanskelighederne.

"Jeg må blive opdaget," sagde jeg.

"Måske! Men hver time, der vindes, er noget. Frem for alt må vi have kongen i Strelsau, ellers bliver byen Michaels i løbet af fire og tyve timer, og hvad er kongens liv eller hans krone så værd? De må gøre det!"

"Sæt, de dræber kongen!"

"De dræber ham, hvis de ikke gør det."

"Men, Sapt, sæt nu, de har dræbt ham?"

"Ja, så er De, ved Himlen, lige så god en Elphberger som sorte Michael, og De skal herske i Ruritanien! Men jeg tror ikke, de har gjort det, og de dræber ham heller ikke, så længe De er her. Skulle de dræbe ham for at sætte Dem på tronen?"

Det var en vild plan, vildere og mere håbløs end det, vi allerede havde gjort, men da jeg lyttede til Sapt, så jeg de gode kort, vi havde på hånden. Og så var jeg en ung mand og holdt af kamp, og jeg havde så godt et spil på hånden, som måske aldrig nogen mand endnu havde haft.

"Jeg bliver opdaget," sagde jeg.

"Måske," svarede Sapt. "Kom så! Af sted til Strelsau! Vi bliver fanget som mus i en fælde, hvis vi nøler her."

"Sapt!" udbrød jeg. "Jeg vil prøve det."

"Det er godt," sagde han. "Jeg håber, de har ladet os beholde hestene. Nu skal jeg gå ud og se ad."

"Vi må begrave den stakkels fyr," sagde jeg.

"Det er der ingen tid til," sagde Sapt.

"Men jeg vil gøre det," sagde jeg.

"Gid pokker havde Dem!" svarede han snerrende. "Jeg gør Dem til konge og – nå, så gør det! Gå, og hent ham, mens jeg ser efter hestene. Han kan ikke komme til at ligge synderlig dybt, men jeg tvivler om, at han vil tage sig af det. Stakkels, lille Josef, han var en brav, lille fyr!"

Han gik ud, og jeg gik tilbage til kælderen. Jeg tog den stakkels Josef i mine arme og bar ham ud i gangen og derfra hen til døren. Så lagde jeg ham ned, for jeg huskede på, at jeg først måtte finde spader til vort arbejde. I samme øjeblik kom Sapt ind.

"Hestene er parate, og der er en broder til det dyr, som De kom med, og som er lige så stærk. De narrestreger dér kan De godt spare Dem."

"Jeg går ikke, før han er begravet."

"Jo, De gør!"

"Nej, oberst Sapt, ikke for hele Ruritanien."

"De er et tossehoved!" sagde han. "Kom her hen, så skal De se."

Han trak mig hen til døren. Månen var ved at gå ned; men en fem, seks hundrede alen borte så jeg en afdeling mænd komme på vejen fra Zenda. Der var en syv eller otte, fire var til hest, og de andre gik; jeg så, at de havde nogle lange redskaber med, som jeg antog var spader og hakker.

"De vil spare Dem ulejligheden," sagde Sapt, "kom så!"

Han havde ret.

Det måtte utvivlsomt være hertug Michaels folk, der kom for at fjerne sporene af deres misgerning. Jeg tøvede ikke længere; men jeg følte mig betaget af et uimodståeligt ønske. Jeg pegede på den stakkels Josefs lig og sagde til Sapt:

"Hr. oberst, vi bør slå et slag for ham!"

"De vil gerne give ham selskab med i graven, hvad? Men det er for voveligt, Deres Majestæt."

"Ja, men jeg må give dem en huskekage," sagde jeg.

Sapt vaklede.

"Nå ja!" sagde han. "Det er jo ikke fornuftigt; men De har været en rask fyr, og hvis det skulle gå os galt, så bliver vi min sandten fri for en hel del overvejelser. Jeg skal vise Dem, hvordan vi skal få fat i dem."

Han lukkede forsigtigt døren. Så gik vi gennem huset til en udgang, der førte til baggården. Dér stod vore heste.

Der førte en kørevej rundt om slottet.

"Har De Deres revolver i orden?" spurgte Sapt.

"Nej, jeg vil bruge kården," sagde jeg.

"Nåda! De er blodtørstig i aften," sagde Sapt og lo. "Ja, ja da."

Vi steg til hest, trak vore kårder og ventede stille et minut eller to. Så hørte vi mændene på den anden side af huset. De standsede, og en af dem råbte:

"Nå, hent ham så!"

"Nu!" hviskede Sapt.

Vi gav vore heste af sporerne og fo'r i galop rundt om huset, og et øjeblik efter var vi hos banditterne. Sapt fortalte mig senere, at han havde dræbt én mand, og jeg tror ham; men jeg så ikke mere til ham. Med et hug kløvede jeg hovedet på en fyr, der sad på en brun hest, og han styrtede ned.

Så så jeg en stor mand foran mig, og jeg skimtede en anden til højre. Det var for varmt til at blive der, og jeg sporede min hest og stødte på samme tid kården i den store mands bryst. Hans kugle peb forbi mit øre, jeg kunne næsten sværge på, at den rørte ved det. Jeg halede i min kårde, men kunne ikke få den løs, slap den og galoperede efter Sapt, som jeg nu så omtrent tredive alen foran mig. Jeg svingede med hånden til afsked og lod den så falde med et skrig, for en kugle havde strejfet min finger, og jeg følte blodet strømme ned ad den. Gamle Sapt vendte sig om.

De fyrede igen; men de havde ingen bøsser, og vi var uden for skudvidde. Sapt gav sig til at le.

"Det var én for mig og to for Dem, hvis De har ramt ordentligt!" sagde han. "Den lille Josef får selskab."

"Ja, der er nok til en fire mands whist," sagde jeg – mit blod kogte; jeg var glad ved at have dræbt dem.

"Nå, det er jo et behageligt arbejde, der er tilbage for de andre," sagde han. "Jeg gad vide, om de genkendte Dem!"

"Det gjorde den store fyr; for da jeg ramte ham, hørte jeg ham sige: 'Kongen!'"

"Ja, ja! Vi vil gøre sorte Michael en del ulejlighed, før vi er færdige."

Vi holdt et øjeblik og lavede et bind til min sårede finger, som blødte stærkt og gjorde meget ondt, da benet var kvæstet. Så red vi videre og lod vore gode heste løbe, så stærkt de kunne. Den spænding, som vi havde været i, var forbi, og vi red af sted i mørk tavshed. Dagen brød frem, den var klar og kold.

Vi traf en bonde, der lige var stået op, og lod ham give os noget mad og foder til vore heste. Jeg foregav, at jeg havde tandpine og svøbte mit ansigt godt ind. Så fo'r vi af sted igen, indtil Strelsau lå foran os. Klokken var mellem otte og ni, og alle porte var åbne, som de altid er, undtagen når hertugen fandt for godt at lade dem lukke. Vi red ind samme vej, som vi var kommet ud aftenen i forvejen, og alle fire, både mænd og heste, var vi matte og trætte.

Der var ganske roligt i gaderne, alle folk sov efter nattens svir, og vi mødte næppe en sjæl, før vi nåede paladsets lille bagport. Dér ventede Sapts gamle rideknægt på os.

"Er alt i orden, hr. oberst?" spurgte han.

"Ja!" svarede Sapt, og manden kom hen til mig 'og kyssede mig på hånden.

"Kongen er såret!" udbrød han.

"Det er ingen ting," sagde jeg, mens jeg steg af hesten. "Jeg har klemt min finger i en dør."

"Tand for tunge," sagde Sapt; "men det behøver jeg jo ikke at sige dig, min gode Freyler."

Den gamle fyr trak på skulderen. "Alle unge mennesker holder af at ride ud en gang imellem, hvorfor skulle så kongen ikke gøre det?" sagde han, og Sapts latter bestyrkede ham i, at han kendte mine bevæggrunde.

"Man bør altid stole på en mand, for så vidt man er nødt til det, og ikke mere," sagde Sapt, der havde sat nøglen i låsen.

Vi trådte ind og kom til påklædningsværelset. Da vi slog døren op, så vi Fritz von Tarlenheim ligge fuldt påklædt på sofaen. Det så ud, som om han sov, men han vågnede, da vi trådte ind. Han sprang op, kastede et blik på mig, og med et glædesudbrud faldt han på knæ for mig.

"Gud ske lov, at Deres Majestæt er rask og vel!" udbrød han og strakte hånden frem for at tage min.

Jeg tilstår, at jeg blev rørt. Hvilke nu end kongens fejl kunne være, så holdt folk af ham. Et øjeblik kunne jeg ikke finde mig i at tale og berøve den stakkels fyr hans illusion. Men den seje gamle Sapt havde ingen følelser af den slags. Han slog sig henrykt på låret.

"Bravo, min ven!" udbrød han. "Det går nok godt!"

Fritz så forvirret op. Jeg strakte min hånd frem.

"Deres Majestæt er såret!" udbrød han.

"Det er kun en skramme," sagde jeg, "men –" Jeg standsede.

Han rejste sig med forvirret mine. Han holdt på min hånd og mønstrede mig fra top til tå. Så lod han pludselig hånden falde

og trådte et skridt tilbage.

"Hvor er kongen?" udbrød han.

"Stille, De tosse!" sagde Sapt. "Tal ikke så højt! Her er kongen."

Der blev banket på døren. Sapt tog fat i mig.

"Hurtigt, hurtigt ind i soveværelset! Tag Deres hue og støvler af, gå i seng og dæk Dem godt til."

Jeg gjorde, som han befalede. Et øjeblik efter så Sapt ind til mig, nikkede og smilede og førte så en meget fin og ærbødig ung herre ind. Han kom hen til sengen, bukkede atter og atter og underrettede mig om, at han hørte til prinsesse Flavias hof, og at Hendes kongelige Højhed havde sendt ham for at spørge, hvorledes det stod til med kongens helbred efter de anstrengelser, som Hans Majestæt havde gennemgået den foregående dag.

"Bring min kusine den bedste tak," sagde jeg, "og sig til Hendes kongelige Højhed, at jeg aldrig har haft det så godt som i dag."

"Kongen har sovet hele natten uden den mindste afbrydelse," tilføjede gamle Sapt, som jeg nu så holdt af en god løgn for dens egen skyld.

Den unge herre, som mindede mig om "Osric" i Hamlet, gik bukkende sin vej. Farcen var forbi, og Fritz von Tarlenheims blege ansigt kaldte os tilbage til virkeligheden – skønt farcen min tro måtte være virkelighed for os nu.

"Er kongen død?" hviskede han.

"Det håber jeg ikke," svarede jeg, "men han er i sorte Michaels hånd."

8. En kusine og en broder

En virkelig konges liv er måske ikke hårdt; men en foregiven konges liv, tør jeg vædde om. Er meget hårdere. Den næste dag instruerede Sapt mig i tre timer i mine pligter – hvad jeg skulle gøre, og hvad jeg ikke skulle gøre. Så spiste jeg hurtigt frokost, mens Sapt stadig belærte mig, og blandt andet fortalte mig, at kongen altid drak hvid vin om morgenen og hadede alle krydrede retter. Så kom kansleren og var der i de næste tre timer, og ham måtte jeg forklare, at såret i min finger – den kugle benyttede vi til gavns – hindrede mig i at skrive, hvoraf der opstod et stort hurlumhej – en søgen efter lignende tilfælde i fortiden og så fremdeles – der endte med, at jeg satte et mærke, og at kansleren bevidnede, at det var rigtigt. Så blev den franske gesandt indført for at overrække sine kreditiver. Ved denne lejlighed havde min uvidenhed intet at sige, da kongen ville have været lige så ukendt med forretningsordenen. – vi måtte modtage hele det diplomatiske korps i de næste dage, da min forgængers død gjorde alle disse ophævelser nødvendige. Så var jeg da endelig alene. Jeg kaldte på min nye tjener. Til Josefs efterfølger havde vi valgt en ung mand, der aldrig havde set kongen. Så fik jeg mig en sodavand med cognac og bemærkede til Sapt, at jeg vel nu kunne få lidt hvile.

Fritz von Tarlenheim var der også.

"Vi spilder tiden," udbrød han. "Skal vi ikke gøre det af med sorte Michael?"

"Rolig, min søn, rolig!" sagde Sapt med rynkede øjenbryn. "Det ville være meget rart; men det kunne komme os dyrt at stå. Tror de, at Michael ville falde og lade kongen leve?"

"Nej, det er rigtigt," sagde jeg, "og så længe kongen er på sin trone her i Strelsau, kan han jo ikke have noget imod sin kære broder Michael."

"Skal vi da ikke gøre noget?"

"Vi skal ikke gøre noget dumt!" brummede Sapt.

"Kære Fritz," sagde jeg, "jeg kommer til at tænke på to mænd, som står lige over for hinanden, hver med sin revolver. For jeg kan ikke udsætte Michael for noget uden at udsætte mig selv."

"Og kongen," indskød Sapt.

"Og jeg vil lade mig hænge, om ikke Michael udsætter sig selv, når han prøver på at udsætte mig for noget!"

"Ja, det er storartet!" sagde gamle Sapt.

"Hvis jeg bliver opdaget," vedblev jeg, "så går jeg på og kæmper kampen ud med hertugen, men for øjeblikket venter jeg på, at han skal sætte sig i bevægelse."

"Han dræber kongen," sagde Fritz.

"Nej, han gør ikke."

"Halvdelen af De Seks er i Strelsau," sagde Fritz.

"Kun halvdelen? Er De vis på det?" spurgte Sapt ivrigt.

"Ja, kun halvdelen!"

"Så er kongen i live, og de andre tre bevogter ham!" udbrød Sapt.

"Ja, De har ret!" sagde Fritz, og hans ansigt klarede op. "Hvis kongen var død og begravet, så var de her alle sammen med sorte Michael. Ved De, at Michael er kommet tilbage, hr. oberst?"

"Ja, gid Fanden havde ham!"

"Må jeg spørge, mine herrer, hvem er De Seks?" sagde jeg.

"De gør vist snart deres bekendtskab," svarede Sapt. "Det er seks herrer, som hører til Michaels hof, og de er hans med liv og sjæl. Der er tre ruritanere og desuden en franskmand, en belgier og en af Deres landsmænd."

"De skærer halsen over på enhver, når Michael forlanger det," sagde Fritz.

"De skærer måske halsen over på mig," sagde jeg.

"Ja, det er meget rimeligt," svarede Sapt. "Hvem af dem er her, Fritz?"

"De Gautet, Bersonin og Detchard."

"Nå, det er altså udlændingene. Så er det lige så klart som solen. Han har taget dem med hertil og ladet ruritanerne blive hos kongen; det er, fordi han vil kompromittere ruritanerne så godt, han kan."

"Var der ingen af dem blandt vore venner der ude i skoven?" spurgte jeg.

"Jeg ville ønske, der havde været nogen af dem," sagde Sapt tankefuldt, "så havde der ikke været seks, men kun fire nu."

Jeg havde allerede tilegnet mig noget, der hørte kongeværdigheden til – en følelse af, at jeg ikke burde røbe alle mine tanker eller mine hemmelige planer selv til mine fortroligste venner. Jeg blev enig med mig selv om, hvad jeg ville gøre. Jeg ville gøre mig så populær, som jeg kunne, og på samme tid ikke vise Michael min uvilje. På den måde håbede jeg at formindske hans tilhængeres fjendskab og få det til at se ud, som om han var utaknemmelig, hvis det skulle komme til åben strid.

Men jeg håbede dog, at det ikke skulle komme til en åben strid.

Kongens interesse forlangte, at det hele blev holdt hemmeligt, og så længe det varede, måtte jeg spille fint spil i Strelsau. Michael skulle ikke blive stærkere, fordi der ikke blev handlet foreløbig.

Jeg gav ordre til, at man skulle sadle min hest, og ledsaget af Fritz von Tarlenheim red jeg ud i den store allé i den kongelige park og gengældte alle de hilsener, som jeg fik, med den største høflighed. Så red jeg gennem et par gader, standsede og købte blomster hos en smuk pige og betalte hende med et guldstykke, og da jeg så havde tiltrukket mig tilstrækkelig opmærksomhed – for jeg havde en hale af en fem, seks hundrede mennesker efter mig – red jeg hen til prinsessens bolig og spurgte, om hun ville modtage mig. Dette skridt vakte megen interesse og blev hilst med bifaldsråb. Prinsessen var meget populær, og kansleren havde antydet, at jo mere jeg fremskyndede min bejlen, og jo hurtigere jeg bragte den til en lykkelig afslutning, des højere ville jeg stige i mine undersåtters øjne. Kansleren forstod ikke de vanskeligheder, som hindrede mig i at følge hans loyale og fortræffelige råd. Men jeg tænkte, det kunne ikke gøre nogen skade, at jeg besøgte hende, og i den anskuelse støttede Fritz mig med en hjertelighed, der overraskede mig, indtil han tilstod, at han havde sine grunde til gerne at ville aflægge besøg i prinsessens hus, og denne grund var ikke nogen anden end, at han havde stor lyst til at se prinsessens hofdame og intime veninde grevinde Helga von Strofzin.

Etiketten hjalp Fritz. Mens jeg blev ført ind i prinsessens værelse, blev han hos grevinden i forstuen, og til trods for de

mennesker, som drev omkring der, tvivler jeg ikke om, at de havde en behagelig tête-à-tête; men jeg havde ikke tid til at tænke på dem, for jeg var ved at gøre det fineste træk i hele mit vanskelige spil. Jeg skulle sørge for, at prinsessen var mig hengiven, og at hun var mig ligegyldig, jeg skulle vise hengivenhed og ikke føle den. Jeg skulle gøre kur for en anden, og det til en pige, der, enten hun var prinsesse eller ikke, var den skønneste, jeg nogen sinde havde set. Nå, jeg strammede mig op til dette hverv, der ikke blev gjort lettere ved den yndige forvirring, med hvilken jeg blev modtaget. Hvorledes det lykkedes mig at udføre mit program, vil man senere se.

"Du vinder gyldne laurbær!" sagde hun. "Du er ligesom den prins hos Shakespeare, som blev forvandlet, da han blev konge. Men jeg glemmer, at Deres Majestæt er konge."

"Jeg beder dig om ikke at sige andet, end hvad dit hjerte byder dig, og kun at nævne mig ved mil fornavn."

Hun så et øjeblik på mig.

"Så er jeg glad og stolt, Rudolf," sagde hun.

"Hvad det var, jeg ville sige, eller rettere sagt, jeg har allerede sagt det: Dit ansigt er forandret."

Jeg kunne ikke lide det emne, derfor svarede jeg:

"Jeg hører, at min broder er kommet tilbage. Han har nok været på en udflugt?"

"Ja, han er kommet tilbage," sagde hun og rynkede panden lidt.

"Det lader til, at han ikke kan være længe borte fra Strelsau," bemærkede jeg med et smil. "Nå, det glæder os alle at se ham. Jo nærmere han er, des bedre."

Prinsessen så på mig med et fornøjet glimt i øjnene.

"Hvad behager, fætter? Er det, fordi du så kan –?"

"Se bedre, hvad han gør? Ja, måske," sagde jeg. "Og hvorfor er du glad?"

"Jeg har ikke sagt, at jeg er glad," svarede hun.

"Det er der nogle folk, der siger."

"Der er mange uforskammede folk," sagde hun med en yndig hovmodighed.

"Mener du, at jeg er det?" sagde jeg.

"Det kan Deres Majestæt ikke være," sagde hun og nejede med en foregiven ærbødighed, men tilføjede et øjeblik efter gavtyveagtigt: "Medmindre –"

"Medmindre – hvad?"

"Medmindre De siger, at jeg bryder mig en døjt om, hvor hertugen er."

Jeg ønskede virkelig, at jeg var konge.

"Bryder du dig ikke om, hvor fætter Michael –"

"Fætter Michael! Jeg kalder ham hertugen af Strelsau."

"Kalder du ham ikke Michael, når du træffer ham?"

"Jo, efter din faders befaling."

"Og gør du det nu efter min?"

"Ja, hvis du befaler det!"

"Det gør jeg rigtignok, vi må alle være behagelige mod vor kære Michael."

"Du vil vel også befale mig at modtage hans venner?"

"De Seks?"

"Kalder du dem også det?"

"Ja, jeg følger skik og brug. Men jeg befaler dig ikke at modtage nogen, undtagen du har lyst til det."

"Undtagen dig selv?"

"Nej, jeg beder for mig selv, jeg kan ikke befale."

Mens jeg talte, lød der et råb ude på gaden.

"Det er ham!" sagde hun. "Det er hertugen af Strelsau."

Jeg smilede, men sagde ikke noget, og hun vendte tilbage til sin plads. Så sad vi i tavshed et øjeblik. Larmen derude holdt op, men jeg hørte fodtrin i forstuen. Jeg begyndte at tale om almindelige ting. Således gik det i nogle minutter. Jeg spekulerede på, hvad der var blevet af Michael; men jeg syntes ikke, at det kom mig ved. På én gang slog Flavia til min overraskelse hænderne sammen og spurgte forskrækket:

"Er det klogt at gøre ham vred?"

"Hvem? Hvad skal det sige? Hvorledes gør jeg ham vred?"

"Jo, ved at lade ham vente."

"Min kære kusine, jeg lader ham ikke vente."

"Skal han da komme ind?"

"Naturligvis, hvis du ønsker det."

Hun så nysgerrigt på mig.

"Hvor du er morsom!" sagde hun. "Naturligvis kan ingen blive meldt, mens du er hos mig."

Det var et dejligt privilegium for en konge.

"Det er en udmærket etikette!" udbrød, jeg. "Men det tænkte jeg slet ikke på. Hvis jeg nu var alene med nogen anden, kunne du så ikke blive meldt?"

"Du ved lige så godt som jeg, at jeg kunne blive meldt, fordi jeg er prinsesse af blodet."

"Jeg kan aldrig huske disse dumme regler," sagde jeg noget flovt, mens jeg indvendig bandede Fritz, fordi han ikke havde sagt mig det. Men jeg ville bøde på min fejl.

Jeg sprang op, åbnede døren og gik ud i forstuen.

Michael sad ved et bord med en stof rynke i panden. Alle andre stod undtagen den uforskammede unge fyr Fritz, som sad mageligt i en lænestol og koketterede med grevinde Helga.

Da jeg trådte ind, sprang han op med en ærbødighed, der fremhævede hans tidligere skødesløshed. Det var ikke vanskeligt for mig at forstå, at hertugen ikke kunne lide Fritz.

Jeg rakte hånden frem, Michael tog den, og jeg omfavnede ham. Så trak jeg ham med mig ind i det inderste værelse.

"Min kære broder," sagde jeg, "hvis jeg havde vidst, at du var her, skulle du ikke have ventet et øjeblik. Jeg ville så straks have bedt prinsessen om lov til at føre dig ind til hende."

Han takkede mig meget koldt. Manden havde mange andre egenskaber; men han kunne ikke skjule sine følelser. Selv en fremmed kunne have set, at han hadede mig og var rasende over at træffe mig sammen med prinsesse Flavia; men jeg er vis på, at han søgte at skjule sine følelser, og fremdeles, at han søgte at bilde mig ind, at han troede, jeg virkelig var konge. Jeg vidste det naturligvis ikke; men medmindre kongen var en bedrager, der på én gang var dygtigere og dumdristigere end jeg – og jeg begyndte at blive indbildsk af mig selv i den rolle – kunne Michael ikke tro det. Og hvis han ikke gjorde det, hvor skrækkeligt måtte det så ikke være for ham at vise mig ærbødighed og høre mig sige Michael og Flavia!

"Deres Majestæts hånd er såret," bemærkede han med bekymring.

"Ja, jeg legede med en uægte køter" – jeg ville ægge ham "– og du ved, min broder, at man aldrig kan stole på deres sind."

Han smilede barsk, og hans mørke øjne hvilede på mig.

"Men er det bid ikke farligt?" udbrød Flavia ængsteligt.

"Nej, det er ikke," sagde jeg. "Hvis jeg gav den lov til at bide dybere, var det en anden sag."

"Du har vel ladet den slå ihjel?" sagde hun.

"Endnu ikke, vi venter på at se, om dens bid gør fortræd."

"Og hvis det gør det?" spurgte Michael med sit bitre smil.

"Så bliver den slået ned, min broder," sagde jeg.

"Du leger da ikke med den igen?" sagde Flavia.

"Jo, måske."

"Den kunne jo bide dig igen."

"Det vil den sikkert prøve på," sagde jeg smilende.

Da jeg var bange for, at Michael skulle sige noget, som jeg var nødt til at blive vred over, og jeg måtte synes nådig, selv om jeg kunne vise ham mit had, begyndte jeg at komplimentere ham i anledning af hans regiments glimrende holdning og dets loyale hilsen på kroningsdagen. Så gik jeg over til en henrykt beskrivelse af det jagtslot, han havde lånt mig. Men han rejste sig pludselig. Han kunne ikke styre sin vrede længere, derfor undskyldte han sig og sagde:

"Der er tre af mine venner, som meget gerne ville have den ære at præsenteres for Deres Majestæt. De venter herude i forstuen."

Jeg gik straks hen til ham og tog ham under armen. Hans mørke blik var mig en fryd. Vi gik broderligt ud i forstuen sammen. Dér gav Michael et tegn, og tre mænd kom hen imod os.

"Disse herrer," sagde Michael med en værdighed, der vidnede om den største selvbeherskelse, "er Deres Majestæts mest loyale og trofaste undersåtter og mine hengivne venner."

"Det glæder mig at se dem lige så meget på grund af det første som af det sidste," sagde jeg.

De kom en for en og kyssede mig på hånden – de Gautet, en høj, mager fyr med stort hår og vikset overskæg, Bersonin, belgieren, en statelig mand af middelhøjde med skaldet hoved, skønt han ikke var meget over tredive år gammel, og til sidst englænderen Detchard, en mand med et smalt ansigt, tætklippet, lyst hår og mørkebrun hudfarve. Han var velskabt, bred over skuldrene og slank om hofterne. Jeg tænkte, han måtte være dygtig til at fægte og en snedig fyr. Jeg talte engelsk til ham med en svag udenlandsk accent, og jeg tør sværge på, at fyren smilede, skønt han straks skjulte smilet.

"Hr. Detchard er altså indviet i hemmeligheden," tænkte jeg.

Da jeg var blevet fri for min kære broder og hans venner, vendte jeg tilbage til min kusine. Hun stod i døren. Da jeg sagde farvel, tog jeg hendes hånd.

"Rudolf," sagde hun meget sagte, "jeg beder dig, vær forsigtig."

"For hvad?"

"Du ved nok, jeg ikke kan sige det, men tænk på, hvad dit liv er for –"

"For hvem?"

"For Ruritanien!"

Var det ret eller uret af mig at spille den rolle? Jeg ved det ikke! Det var galt, hvad jeg så end gjorde, og jeg turde ikke sige hende sandheden.

"Kun for Ruritanien?" spurgte jeg blidt.

Hun rødmede pludselig.

"Også for dine venner," sagde hun.

"Venner?"

"Og for din kusine og gode ven," hviskede hun.

Jeg kunne ikke tale, jeg kyssede hende på hånden og gik min vej, misfornøjet med mig selv.

Derude traf jeg junker Fritz, som uden at tage hensyn til lakajerne legede at tage tråde af fingrene med grevinde Helga.

"For pokker!" sagde han. "Man kan ikke altid lægge planer. Kærligheden kræver også sin ret."

"Ja, det gør den vist," sagde jeg, og Fritz, som havde været ved siden af mig, opdagede, at dette ikke var ganske passende, og trak sig ærbødigt tilbage.

9. Hvad et bord kan bruges til

Hvis jeg skulle meddele de almindelige begivenheder i mit daglige liv den gang, så kunne det være belærende for folk, som ikke ved, hvorledes det går til i paladser. Hvis jeg afslørede nogle af de hemmeligheder, jeg erfarede, så kunne del være interessant for Europas statsmænd. Men jeg har ikke i sinde at gøre nogen af delene. Jeg ville være imellem kedsommelighedens Scylla og indiskretionens Karybdis, og jeg føler, at jeg gør bedst i strengt at indskrænke mig til det underjordiske drama, som blev spillet under den ruritanske politiks overflade. Jeg behøver kun at sige, at mit hemmelige bedrageri ikke blev opdaget. Jeg gjorde fejl. Jeg havde fæle minutter, under hvilke jeg behøvede al den takt og anstand, jeg var i besiddelse af for at glatte over ting, jeg tilsyneladende glemte, og gamle bekendtskaber, som jeg ikke mindedes. Men jeg slap godt fra det, og som jeg har sagt før, dette tilskrev jeg først og fremmest selve mit foretagendes dristighed. Jeg tror, at når den nødvendige lighed var givet, var det langt lettere for mig at spille kongen af Ruritanien, end det ville have været at forestille min nærmeste nabo.

En dag kom Sapt ind i mit værelse. Han kastede et brev hen til mig og sagde:

"Det er til Dem. Jeg synes, det er en kvindehånd. Men jeg har først noget at meddele Dem."

"Hvad er det?"

"Kongen er på Zenda Slot," sagde han.

"Hvor ved De det?"

"Fordi den anden halvdel af Michaels seks er der. Jeg har anstillet undersøgelser, og de er der alle – Lauengram, Krafstein og den unge Rupert Hentzau, – det er på ære de tre mest storartede kæltringer, der findes i Ruritanien!"

"Nå og så?"

"Fritz ønsker, at De skal marchere mod slottet med hestfolk, fodfolk og artilleri."

"Og trække vod gennem slotsgraven?" spurgte jeg.

"Ja, det ville vel være rigtigt," svarede Sapt. "Men så fandt vi ikke kongens lig."

"Tror De, det er sikkert, at han er der?"

"Det er meget sandsynligt. De tre mænd er der, og desuden holdes vindebroen trukket op, og ingen kommer ind uden ordre fra den unge Hentzau eller fra sorte Michael. Vi må binde Fritz."

"Jeg drager til Zenda!" sagde jeg.

"De er gal!"

"Jo, jeg gør det en dag."

"Nå. Ja, måske! Så bliver De der rimeligvis."

"Det er muligt, min ven," sagde jeg ligegyldigt.

"Hans Majestæt ser gnaven ud," bemærkede Sapt. "Hvorledes går det med kærligheden?"

"Hold mund, for pokker!" sagde jeg.

Han så et øjeblik på mig, så tændte han sin pibe. Det var ganske rigtigt, at jeg var i dårligt humør, og jeg vedblev vredt:

"Hvor jeg går, bliver jeg udspioneret af fem, seks mænd!"

"Det ved jeg; det er mig, der har sat dem til det," svarede han roligt.

"Hvorfor?"

"Jo," sagde Sapt og dampede på piben; "det ville jo passe ganske godt i sorte Michaels kram, hvis De forsvandt. Når De var væk, så kunne det gamle spil, som vi satte en stopper for, begynde igen."

"Jeg kan nok passe på mig selv."

"De Gautet, Bersonin og Detchard er i Strelsau, og hver enkelt af dem vil lige så gerne skære halsen over på Dem, som – som jeg ville skære halsen over på sorte Michael, men en hel del mere forræderisk og lumsk! Hvad står der i brevet?"

Jeg åbnede det og læste højt:

> "Hvis kongen ønsker at høre, hvad der må være kongen meget magtpåliggende at vide, så må han gøre, hvad dette brev siger. For enden af den nye allé ligger der et hus på en stor grund. I dette hus er der en søjlegang med en statue, der forestiller en nymfe. En mur indeslutter haven, og der er en låge i muren ved husets bagside. Når kongen går ind ad den låge klokken tolv i nat, drejer til højre og går tredive skridt, så vil han finde en pavillon, til hvilken man kommer op ad seks trin. Når han går der op og træder ind, vil han træffe en, som vil sige ham, hvad der i højeste grad har med hans liv og hans trone at gøre. Dette er skrevet af en trofast ven. Han må være alene. Hvis han ikke følger denne indbydelse, er hans liv i fare. Han må ikke vise nogen dette, ellers ødelægger han en kvinde, som elsker ham. Sorte Michael tilgiver ikke!"

"Nej!" bemærkede Sapt, da jeg var færdig; "men han kan diktere et meget kønt brev."

Jeg var kommet til den samme slutning og ville kaste brevet bort, da jeg så, der stod skrevet noget på den anden side.

"Halløj! Der er noget mere!"

"Hvis De tøver," stod der, "så rådfør Dem med oberst Sapt."

"Hvad behager?" udbrød denne virkelig forbavset. "Anser hun mig for et større fæ end Dem?"

Jeg gav ham et tegn til at tie.

"Spørg ham, hvilken kvinde der ville gøre mest for at hindre hertugen i at gifte sig med sin kusine og derfor mest for at hindre ham i at blive konge. Og spørg ham, om hendes navn begynder med – A?"

Jeg sprang op, og Sapt lagde sin pibe fra sig.

"Det er min sandten Antoinette de Mauban!" udbrød jeg.

"Hvor ved De det fra?" spurgte han.

Jeg fortalte ham, hvad jeg vidste om denne dame, og hvorledes jeg havde fået det at vide. Han nikkede.

"Det er for så vidt sandt, som hun har haft en stor strid med Michael," sagde han tankefuldt.

"Hvis hun ville, kunne hun være nyttig," sagde jeg, "jeg tror dog, at Michael har skrevet det brev."

"Det gør jeg også; men jeg vil vide det bestemt. Jeg går derhen, Sapt."

"Nej, jeg går derhen," sagde han. "De må gå med til lågen."

"Jeg går til pavillonen."

"Jeg vil lade mig hænge, om De gør!"

Jeg rejste mig og stillede mig ved kaminhylden.

"Sapt, jeg tror på den kvinde, og jeg går derhen."

"Jeg tror ikke på nogen kvinde," sagde Sapt, "og De må ikke gå derhen."

"Enten går jeg til pavillonen, eller jeg tager tilbage til England," sagde jeg.

Sapt begyndte at forstå, hvor langt han kunne gå, og når han var nødt til at bøje sig.

"Vi spilder tiden," tilføjede jeg, "hver dag, vi lader kongen blive dér, hvor han er, opstår der en ny risiko, hver dag, jeg vedbliver at spille denne komedie, er der en ny fare. Sapt, vi må spille højt; vi må forcere spillet."

"Nå, lad gå," sagde han med et suk.

Kort og godt, klokken halv tolv den aften steg Sapt og jeg til hest. Fritz blev igen tilbage for at holde vagt, og vi meddelte ham ikke, hvad vi havde i sinde. Det var en meget mørk nat. Jeg havde ingen kårde, men en revolver, en lang kniv og en blændlygte. Vi kom til lågen, og jeg steg af hesten.

"Jeg venter her," sagde Sapt. "Hvis jeg hører et skud –"

"Bliv, hvor De er, det er den eneste mulighed for kongen. Der må ikke ske noget med Dem."

"Nej, De har ret, min ven. God lykke!"

Jeg trykkede på den lille låge. Den gav efter, og jeg stod i et buskads. Der var en græsbevokset sti og jeg drejede til højre, som der stod i brevet, og gik forsigtigt fremad. Min blændlygte var lukket; og jeg havde en revolver i hånden. Jeg hørte ikke en lyd. Straks efter så jeg noget mørkt foran mig. Det var pavillonen. Jeg nåede den lille trappe, steg op ad den og traf på en skrøbelig trædør. Jeg åbnede den og trådte ind.

En kvinde fløj hen imod mig og greb min hånd.

"Luk døren!" hviskede hun.

Jeg adlød hende og vendte lyset i min lygte hen imod hende. Hun var meget elegant klædt, og hendes mørke skønhed tog sig vidunderligt ud i lysskæret. Værelset i pavillonen var kun forsynet med et par stole og et lille jernbord af den slags, som man ser i en beværtningshave.

"Tal ikke," sagde hun, "vi har ingen tid. Hør! Jeg kender Dem, hr. Rassendyll. Jeg har skrevet det brev på hertugens befaling."

"Det tænkte jeg," svarede jeg.

"Om tyve minutter er her tre mænd, som vil dræbe Dem."

"Tre – *de* tre?"

"Ja, så må De være borte. Hvis ikke, bliver De dræbt i nat."

"Eller de andre!"

"Hør nu efter! Når De er dræbt, bliver Deres lig bragt til et simpelt kvarter af byen. Dér findes det. Michael fængsler straks alle Deres venner – først oberst Sapt og kaptajn von Tarlenheim – proklamerer så belejringstilstand i Strelsau og sender et bud til Zenda; de andre tre myrder kongen på slottet, og hertugen udråber så enten sig selv eller prinsessen – sig selv, hvis han er stærk nok – til konge. Under alle omstændigheder gifter han sig med hende og bliver konge i virkeligheden, selv om han ikke straks er det af navn. Forstår De det?"

"Det var jo en nydelig plan; men hvorfor vil De –"

"Fordi jeg er kristen, eller måske fordi jeg er skinsyg. Store Gud, hvorfor skal jeg se ham ægte hende? – Gå nu, men husk, at De aldrig er sikker hverken ved dag eller ved nat. Tre mænd følger Dem, som om de holdt vagt over Dem, ikke sandt? Nu vel, tre følger igen dem. Michaels tre er aldrig tre hundrede alen fra Dem. Deres liv var intet værd, hvis de traf Dem alene. Gå så! Nej, vent lidt; lågen er måske bevogtet. Gå sagte ned, og gå så et

halvandet hundrede skridt forbi pavillonen, så finder De en stige, der står op imod muren; den må De klatre op ad; når De er kommet over muren, kan De flygte og redde Deres liv."

"Og De?" spurgte jeg.

"Jeg har også mit spil at spille. Hvis han opdager, hvad jeg har gjort, træffes vi ikke igen. Hvis ikke, så måske – men lige meget – gå nu straks!"

"Men hvad vil De sige til ham?"

"At De ikke kom – at De gennemskuede denne list."

Jeg tog hendes hånd og kyssede den.

"De har tjent kongen godt i nat," sagde jeg. "Hvor på slottet er han?"

Hun sænkede stemmen til en frygtsom hvisken, mens jeg ivrigt hørte efter.

"Når man er kommet over vindebroen, står man ved en tung dør, bag den er han indespærret – hys! Hvad er det?"

"De kommer! De kommer for tidligt! Store Gud, de kommer for tidligt!" – Hun blev ligbleg.

"Jeg synes, de kommer lige tilpas," sagde jeg.

"Sluk Deres lygte! Se, der er en revne i døren! Kan De se dem?"

Jeg satte øjet til revnen. På det nederste trin stod der tre dunkle skikkelser. Jeg spændte min revolver. Antoinette lagde hurtigt sin hånd på min.

"De kan dræbe én af dem," sagde hun, "men hvad så?"

Der lød en stemme derude – en stemme, der talte udmærket engelsk.

"Hr. Rassendyll!" sagde den.

Jeg svarede ikke.

"Vi ville gerne tale med Dem. Vil De love ikke at skyde, før vi har sagt, hvad vi vil?"

"Er det hr. Detchard, jeg har den fornøjelse at tale med?" spurgte jeg.

"Navnet kan det være det samme med."

"Så nævn ikke mit."

"Meget vel, Deres Majestæt. Jeg har et tilbud at gøre Dem."

Jeg så stadig ud gennem revnen. De tre var steget to trin højere op, og tre revolvere var rettede mod døren.

"Vil De lade os komme ind? Vi giver Dem vort æresord på, at vi ikke skal bruge vore våben."

"Stol ikke på dem!" hviskede Antoinette.

"Vi kan tale gennem døren," sagde jeg.

"Men De kunne åbne den og skyde," bemærkede Detchard; "og selv om vi gjorde det af med Dem, så kunne De jo også gøre det af med en af os. Vil De give os Deres æresord på, at De ikke skyder, mens vi taler sammen?"

"Stol ikke på dem!" hviskede Antoinette igen.

Jeg fik pludselig en idé og overvejede den et øjeblik. Det forekom mig, at den kunne udføres.

"Jeg giver Dem mit æresord på, at jeg ikke skyder, før De gør det," sagde jeg; "men jeg lader Dem ikke komme ind. De kan stå der ude og tale."

"Det er der noget i," sagde han.

De tre steg op på det øverste trin og stod lige uden for døren.

Jeg lagde mit øre til revnen. Jeg kunne ikke høre et ord, men Detchards hoved var tæt ved den højeste af hans ledsageres. Jeg antog, det var de Gautet.

"Hm! Det er hemmelige meddelelser," tænkte jeg. Så sagde jeg højt:

"Nå, mine herrer, hvad er det så for et tilbud, De vil gøre mig?"

"Frit lejde til grænsen og halvtredsindstyve tusind pund sterling."

"Nej, nej, det er forræderi!" hviskede Antoinette så sagte, hun kunne.

"Det lyder jo pænt," sagde jeg og så ud gennem sprækken.

De stod tæt sammen lige uden for døren.

Jeg havde gennemskuet disse banditter, og jeg behøvede ikke Antoinettes advarsel. De havde i sinde at styrte løs på mig, så snart jeg var optaget af at tale med dem.

"Lad mig tænke mig om et minut," sagde jeg. Og jeg syntes, jeg hørte latter udenfor.

Jeg vendte mig om imod Antoinette.

"Hold Dem tæt op til væggen, så de ikke kan ramme Dem her fra døren," hviskede jeg.

"Hvad vil De gøre?" spurgte hun forskrækket.

"Det skal De få at se," svarede jeg.

Jeg tog det lille jernbord. Det var ikke ret tungt for en mand med mine kræfter, og jeg holdt det i benene. Pladen, som jeg holdt foran mig, dækkede mit hoved og min krop fuldstændig. Jeg gjorde lygten fast ved mit bælte og puttede min revolver i lommen, så at jeg let kunne komme til den. Pludselig så jeg døren bevæge sig ganske let – måske det var vinden, måske det skyldtes en hånd udenfor.

Jeg trak mig tilbage fra døren, så langt jeg kunne, og holdt bordet i den stilling, jeg har beskrevet. Så sagde jeg: "Mine

herrer, jeg modtager Deres tilbud og stoler på Deres æresord. Hvis De vil åbne døren –"

"Luk den selv op," sagde Detchard.

"Den åbnes udadtil," sagde jeg. "Gå lidt tilbage, mine herrer, ellers rammer jeg Dem, når jeg åbner den."

Jeg gik hen og tog i klinken. Så listede jeg tilbage igen.

"Jeg kan ikke få den op," sagde jeg, "der er noget galt med klinken."

"Å, jeg skal nok åbne den," udbrød Detchard. "Passiar, Bersonin! Hvorfor ikke? Er du bange for én mand?"

Jeg smilede. Et øjeblik efter blev døren revet op. Skæret fra en lygte viste mig de tre derude tæt ved siden af hinanden med hævede revolvere. Med et skrig fo'r jeg, så hurtigt jeg kunne, tværs over pavillonens gulv og ud af døren. Der lød tre skud, og kuglerne slog imod mit skjold. I næste øjeblik sprang jeg ud, og bordet ramte dem, så at de og jeg og det brave bord rullede sammen ned ad trappen, mens de bandede og strittede imod af alle kræfter. Antoinette de Mauban skreg, men jeg rejste mig op og lo højt.

De Gautet og Bersonin lå på jorden, som om de var bedøvede. Detchard lå under bordet, men da jeg rejste mig, stødte han det fra sig og fyrede igen. Jeg hævede min revolver og affyrede et skud på må og få. Jeg hørte ham bande, så styrtede jeg af sted som en hare, idet jeg lo højt. Jeg fo'r forbi pavillonen og langs med muren. Jeg hørte trin bag ved mig, vendte mig om og skød igen. Trinnene standsede.

"Gud give, at det er rigtigt, hvad hun sagde om stigen," tænkte jeg, for muren var høj, og der var jernpigge oven på den.

Jo, dér var den, jeg var oppe på den og over den i et minut. Så så jeg hestene og hørte et skud. Det var Sapt. Han havde hørt os og rasede henne ved den låsede dør, hamrede på den og fyrede på nøglehullet som en gal mand. Han havde helt glemt, at han ikke skulle tage del i kampen. Jeg lo igen, klappede ham på skulderen og sagde:

"Kom så hjem i seng, min gamle ven. Jeg har oplevet den dejligste havebordshistorie, som De nogen sinde har hørt."

Han fo'r sammen og udbrød: "Er De frelst?" og trykkede mig i hånden. Men et øjeblik senere tilføjede han:

"Hvad pokker ler De af?"

"Jo, det er en historie om fire herrer og et bord," sagde jeg, mens jeg stadig lo, for det havde været et ualmindelig komisk syn at se de frygtelige tre slået fuldstændig af marken med så uskyldigt et våben som et almindeligt lille jernbord.

Desuden vil man lægge mærke til, at jeg ærligt og redeligt havde holdt mit ord og ikke fyret, før de gjorde det.

10. Store muligheder for en skurk

Det var skik, at politidirektøren hver eftermiddag sendte mig en beretning om tilstanden i hovedstaden og folkets stemning. Dette dokument indeholdt også en meddelelse om de personer, som politiet havde fået ordre til at iagttage.

Siden jeg blev kronet i Strelsau, plejede Sapt at læse beretningen og fortælle mig de ting af interesse, som den kunne indeholde. Dagen efter mit eventyr i pavillonen kom han ind, mens jeg sad og spillede ecarté med Fritz von Tarlenheim.

"Beretningen er meget interessant i dag," bemærkede han, idet han satte sig.

"Er der tale om et vist sammenstød?" spurgte jeg. Han rystede smilende på hovedet.

"Først står der følgende," sagde han. "'Hans Højhed hertugen af Strelsau har forladt byen – så vidt det synes, pludselig – ledsaget af adskillige af sine hofmænd. Man tror, han vil til Zenda slot. Men selskabet tog ikke med toget. De herrer de Gautet, Bersonin og Detchard fulgte efter en time senere, og den sidstnævnte bar sin arm i bind. Grunden til hans sår kendes ikke; men man har mistanke om, at han har duelleret, sandsynligvis i anledning af en kærlighedshistorie.'"

"Det er der kun lidt sandhed i," bemærkede jeg, meget glad ved den opdagelse, at jeg havde mærket den fyr.

"Så kommer følgende," vedblev Sapt. "'Fru de Mauban, hvis bevægelser er blevet iagttaget ifølge ordre, rejste med toget ved middagstid. Hun tog en billet til Dresden –'"

"Det er en gammel vane, hun har," sagde jeg.

"'Toget til Dresden standser ved Zenda.' – Det er en snedig fyr, der har skrevet dette! Og hør så videre: 'Stemningen i byen er ikke tilfredsstillende, kongen bliver kritiseret meget stærkt' – De må vide, han skal være helt åbenhjertig – 'fordi han ikke gør forberedelser til sit giftermål efter oplysninger fra prinsesse Flavias omgivelser skal Hendes kongelige Højhed være meget fornærmet over Hans Majestæts ligegyldighed. Almuen nævner hendes navn sammen med hertugen af Strelsaus, og hertugen vinder større popularitet i den anledning. Jeg har ladet meddele, at kongen holder bal i aften til ære for prinsessen. Dette gør en meget god virkning.'"

"Det er noget nyt for mig," udbrød jeg.

"Forberedelserne er truffet," sagde Fritz leende. "Det har jeg sørget for."

Sapt vendte sig om imod mig og sagde i en bestemt tone:

"De må gøre kur til hende i aften."

"De gør jeg vist nok, dersom jeg bliver alene med hende," sagde jeg. "De antager vel ikke, at jeg synes, det er vanskeligt, Sapt?"

Fritz fløjtede en melodi; så sagde han:

"Det falder Dem kun alt for let. Hør nu, jeg vil nødig sige Dem det, men jeg må. Grevinde Helga fortæller mig, at prinsessen er blevet kongen meget hengiven. Siden kroningen har hendes følelser udviklet sig meget stærkt. Det er sandt, at hun føler sig såret over kongens tilsyneladende forsømmelse."

"Det var en dejlig historie!" sagde jeg.

"Nå, nå!" sagde Sapt. "De har vel nok sagt pæne ting til en pige tidligere? Andet ønsker hun jo ikke."

Fritz, der selv var forelsket, forstod bedre min forlegenhed. Han lagde hånden på min skulder, men sagde ikke noget.

"Jeg synes," vedblev den koldblodige, gamle Sapt, "at De gør bedst i at fri i aften."

"Store Gud!"

"Eller under alle omstændigheder være lige ved det. Jeg skal sende en halvt officiel meddelelse til aviserne."

"Nej, det gør jeg ikke," udbrød jeg, "og jeg afslår bestemt på nogen som helst måde at holde prinsessen for nar."

Sapt så på mig med sine små, skarpe øjne. Et lille, listigt smil gled hen over hans ansigt.

"Meget vel," sagde han. "Vi må ikke lægge for stærkt et pres på Dem. Men snak hende lidt til rette, hvis De kan. – Så er der Michael."

"Gid pokker havde Michael!" sagde jeg. "Ham kan vi tale om i morgen! Kom, og gå en tur med mig i haven, Fritz."

Sapt gav straks efter. Med sit barske væsen forbandt han en vidunderlig takt og, hvad jeg indså mere og mere, en mærkelig menneskekundskab. Hvorfor plagede han mig så lidt med prinsessen? Fordi han vidste, at hendes skønhed og min varme ville føre mig videre end alle hans bevisgrunde, og at jo mindre jeg tænkte på den sag, des rimeligere var det, at jeg gjorde, hvad han ville. Han må have set den ulykke, han kunne bringe over prinsessen; men det brød han sig ikke om. Kan jeg med god samvittighed sige, at han havde uret? Hvis kongen blev befriet, så måtte prinsessen være elskværdig imod ham, enten hun

vidste om forandringen eller ikke. Og hvis kongen ikke blev befriet? Det var noget, som vi endnu aldrig havde drøftet. Men jeg havde en idé om, at Sapt i så tilfælde ville sætte mig på Ruritaniens trone for livstid. Han ville have sat selve Satan der, snarere end Satans elev, sorte Michael.

Ballet var pragtfuldt. Jeg åbnede det med prinsesse Flavia, og senere valsede jeg med hende. Nysgerrige øjne og en ivrig hvisken fulgte os. Vi gik til bords, og mens vi sad der, blev jeg halvt vanvittig af kærlighed, for hendes blik havde besvaret mit, og hendes hurtige åndedræt mødt mine fremstammede sætninger. Jeg rejste mig i hele den glimrende skares nærværelse og tog ordenen "den røde rose" af og kastede båndet med det juvelbesatte hæderstegn om hendes hals. Jeg satte mig under larmende bifald, jeg så Sapt smile ved sit vinglas og Fritz rynke panden. Resten af måltidet gik i tavshed, hverken Flavia eller jeg kunne tale. Fritz rørte ved min skulder, og jeg rejste mig, bød hende armen og gik ind i et lille værelse, hvor kaffen blev serveret. Herrerne og damerne trak sig tilbage, og vi var alene.

Vinduet i det lille værelse vendte ud imod haven. Aftenen var dejlig, kølig og duftende. Flavia satte sig, og jeg stod lige over for hende. Jeg kæmpede med mig selv. Hvis hun ikke havde set på mig, tror jeg, at jeg i det øjeblik ville have vundet kampen. Men pludselig sendte hun mig uvilkårlig et kort blik, et spørgende blik; en rødme over, at det spørgsmål nogen sinde var opstået.

Bredte sig derefter over hendes kinder, og hun åndede tungt. Ak, hun var dejlig at se på! Jeg glemte kongen på Zenda. Jeg glemte kongen i Strelsau. Hun var prinsesse – og jeg var en

bedrager. Tror man, at jeg huskede det? Jeg kastede mig på knæ og greb hendes hænder. Jeg sagde ingen ting. Hvorfor skulle jeg? Nattens dæmpede lyd satte musik til min bejlen, mens jeg trykkede mine kys på hendes læber.

Hun stødte mig fra sig og udbrød:

"Er det sandt, eller er det, fordi du må?"

"Det er sandt," sagde jeg i en dæmpet tone, "sandt, at jeg elsker dig højere end mit liv, end sandheden, end æren!"

Hun lagde ingen mening i mine ord, men tog dem som elskovs søde overdrivelser. Hun trådte tæt hen til mig og hviskede: "Ak, gid du ikke var konge! Så kunne jeg vise dig, hvor højt jeg elsker dig! Hvor kan det være, at jeg elsker dig? Hvor kan det være, at jeg elsker dig nu, Rudolf?"

"Nu?"

"Ja, i den senere tid; jeg har aldrig gjort det før."

Jeg var opfyldt af stolt glæde. Det var mig, Rudolf Rassendyll, som havde vundet hende! Jeg lagde min arm om hendes liv.

"Har du ikke elsket mig før?" spurgte jeg.

Hun så mig ind i ansigtet og smilede, mens hun hviskede: "Det må have været din krone. Jeg følte del først på kroningsdagen!"

"Aldrig før?" spurgte jeg ivrigt.

Hun lo sagte.

"Du taler, som om du ville være glad ved at høre mig sige nej," sagde hun.

"Ville det da være sandt?"

"Ja," kunne jeg lige høre hende stamme, og hun sagde et øjeblik efter: "Vær forsigtig, kære Rudolf. Nu bliver han rasende."

"Hvem? Michael? Hvis Michael var det værste!"

"Hvad værre findes der?"

Der var endnu en mulighed for mig; jeg beherskede mig med en vældig anstrengelse, trak min hånd tilbage 'fra hende og gik et par skridt til side. Jeg 'husker, hvordan vinden fik elmetræerne udenfor til at rasle.

"Hvis jeg ikke var konge," begyndte jeg, "hvis jeg kun var en ganske almindelig mand –"

Før jeg kunne tale ud, lå hendes hånd i min.

"Hvis du var fange i Strelsau fængsel, var du min konge," sagde hun.

Jeg stønnede dæmpet: "Gud tilgive mig!" og mens jeg holdt hendes hånd i min, sagde jeg igen: "Hvis jeg ikke var konge."

"Tys, tys!" hviskede hun. "Jeg fortjener det ikke – jeg fortjener ikke, at du tvivler om mig, Rudolf. Når en kvinde gifter sig uden kærlighed, ser hun så på sin mand, som jeg ser på dig?"

Hun skjulte ansigtet i sine hænder.

Vi stod der mere end et minut, og mens jeg havde armen om hendes liv, samlede jeg al den æresfølelse og samvittighed, som hendes skønhed og den opgave, jeg havde, levnede mig.

"Flavia," sagde jeg med en underlig, tør stemme, der ikke syntes at være min egen, "jeg er ikke –"

Hun så op på mig, men mens jeg talte, lød der trin på gruset udenfor, og en mand viste sig i vinduet. Flavia udstødte et lille skrig og fo'r tilbage fra mig. Den ufuldendte sætning døde på mine læber. Sapt stod der; han bukkede dybt; men han havde en streng rynke i panden.

"Jeg beder Deres Majestæt tusinde gange om forladelse," sagde han, "men Hans Eminence kardinalen har ventet et

kvarter for at tage afsked med Deres Majestæt."

Jeg så ham lige ind i øjnene og læste en vred advarsel. Hvor længe han havde lyttet, ved jeg ikke; men han var kommet i det yderste øjeblik.

"Vi må ikke lade Hans Eminence vente," sagde jeg.

Men Flavia, som ikke bluedes ved sin kærlighed, rakte Sapt sin hånd med strålende øjne og rødmende ansigt. Hun sagde ikke noget; men en mand, der én gang har set en elskende kvinde, kunne umuligt tage fejl af, hvad hun mente. Der spillede et gnavent, men sørgmodigt smil om den gamle soldats læber, og der var ømhed i hans stemme, da han bøjede sig ned, kyssede hende på hånden og sagde:

"Gud bevare Deres kongelige Højhed i sorg og glæde, i gode og dårlige tider!"

Han standsede og så på mig, og, idet han rettede sig militærisk, tilføjede han:

"Men kongen går frem for alt – Gud bevare kongen!"

Og Flavia greb min hånd og kyssede den, idet hun mumlede: "Amen!"

Vi gik ind i balsalen igen. Da jeg var nødt til at sige farvel til folk, blev jeg skilt fra Flavia; når de havde taget afsked med mig, gik de alle hen til hende. Sapt var snart her, snart der i trængslen, og hvor han havde været, var der blikke og smil og hvisken. Jeg tvivler ikke om, at han holdt fast ved sin ubarmhjertige hensigt og udbredte den nyhed, han havde fået. At holde fast ved kronen for kongen og slå sorte Michael ned, det var hans eneste beslutning. Flavia, jeg – ja, og den virkelige konge på Zenda, vi var brikker i hans skakspil, bønder har ikke noget med lidenskaben at gøre. Han holdt ikke engang op ved

paladsets mure, for da jeg endelig fulgte Flavia ned ad de brede marmortrin til hendes vogn, ventede en stor skare på os, og vi blev modtaget med tordnende hurraråb. Hvad kunne jeg gøre? Hvis jeg havde talt, ville de have nægtet at tro, at jeg ikke var kongen, de kunne have tænkt, at kongen var blevet gal. Sapts planer og min egen ustyrlige lidenskab havde drevet mig frem, vejen tilbage var spærret, og lidenskaben jog mig endnu i samme retning, ligesom planerne bedårede mig. Jeg trodsede hele Strelsau den nat, som om jeg var konge og prinsesse Flavias lykkelige bejler.

Endelig klokken tre om morgenen, da dagningens kolde lys begyndte at liste sig ind, var jeg i mit påklædningsværelse, og Sapt var alene med mig. Jeg sad som bedøvet og stirrede ind i ilden, han dampede på sin pibe, Fritz var gået i seng, han havde næsten ikke villet tale med mig. På bordet ved siden af mig lå der en rose; den havde Flavia haft på, og da vi skiltes, havde hun kysset den og givet mig den.

Sapt strakte sin hånd ud imod rosen, men jeg tog den med en rask bevægelse.

"Det er min," sagde jeg, "det er ikke Deres – heller ikke kongens."

"Vi slog et godt slag for kongen i nat," sagde han.

Jeg vendte mig heftigt om imod ham.

"Hvad kunne hindre mig i at slå et slag for mig selv?" sagde jeg.

Han nikkede.

"Jeg ved, hvad De tænker," sagde han. "Men, min unge ven, De er bundet ved Deres ære."

"Har De ladet mig beholde nogen ære?"

"Å, passiar, hvad har det at sige, at man gør nogle narrestreger med en ung pige?"

"Det kan De skåne mig for. – Oberst Sapt, hvis De ikke vil have, at jeg skal blive en fuldstændig skurk, hvis De ikke vil have, at Deres konge dør langsomt på Zenda, mens Michael og jeg spiller om den store indsats udenfor – er De med?"

"Ja, jeg er."

"Så må vi handle og det rask! De så og hørte jo i nat –"

"Ja, jeg gjorde," sagde han.

"Deres fordømte snedighed sagde Dem, hvad jeg ville gøre. Nå, lad mig blive her en uge til – så bliver der en ny opgave for Dem. Kan De svare på det?"

"Ja, jeg kan," svarede han og rynkede panden. "Men hvis De gjorde det, så måtte De først slås med mig – og dræbe mig."

"Nå ja, og hvis jeg så gjorde det – eller dræbte en snes mand? Jeg siger Dem, jeg kunne rejse hele Strelsau mod Dem på en time og kvæle Dem med Deres løgne – ja, Deres vanvittige løgne."

"Det er så sandt som evangeliet," sagde han.

"Jeg kunne ægte prinsessen og sende Michael og hans broder sammen til –"

"Det nægter jeg ikke," sagde han.

"Lad os så i Guds navn drage til Zenda," udbrød jeg og strakte min hånd ud imod ham, "og knuse denne Michael og bringe kongen tilbage til hans hovedstad igen."

Den gamle stod og så på mig et helt minut.

"Og prinsessen?" sagde han.

Jeg bøjede mit hoved ned imod mine hænder og knuste rosen mellem mine fingre og mine læber.

Jeg følte hans hånd på min skulder, og hans stemme lød hæs, mens han hviskede sagte til mig:

"Ved Gud, De er den bedste Elphberger af dem alle! Men jeg har spist af kongens brød, og jeg er kongens tjener. – Ja, vi vil drage til Zenda!"

Og jeg så op og greb hans hånd, og vi havde tårer i øjnene.

11. På jagt efter et meget stort vildsvin

Man vil kunne forstå den frygtelige fristelse, som jeg var ved at bukke under for. Jeg kunne øve en sådan tvang imod Michael, at han måtte dræbe kongen. Jeg var i den stilling, at jeg kunne byde ham trods, holde fast ved kronen – ikke for dens egen skyld, men fordi kongen af Ruritanien skulle ægte prinsesse Flavia. Hvad havde så Sapt og Fritz at sige? Ja, men en mand kan ikke med koldt blod beskrive de lidenskaber og mørke tanker, som stormer løs på hans hjerne, når den ubeherskede lidenskab har skudt breche for dem. Og dog, hvis han ikke vil være en helgen, så behøver han ikke at hade sig selv for deres skyld. Det er bedre, synes jeg, at han er taknemmelig for den modstandsevne, som er blevet ham forundt, end at han raser over onde indskydelser, som kommer uden opfordring og fravrister vor svage natur en uvillig gæstfrihed.

Det var en dejlig, lys morgen, da jeg uden ledsagere vandrede til prinsessens hus med en buket i hånden. Den politik, jeg måtte føre, undskyldte min kærlighed og enhver opmærksomhed, jeg viste hende, mens den bandt mine egne lænker fastere og knyttede folket i den store by, der elskede hende, stærkere til mig. Jeg traf Fritz' elskede, grevinde Helga, der plukkede blomster i haven til prinsessen, og jeg bevægede hende til at tage mine i stedet for. Den unge pige rødmede af lykke, for Fritz havde heller ikke spildt sin aften, og ingen mørk

skygge hang over hans bejlen undtagen det had, som man vidste, hertugen af Strelsau nærede til ham.

"Og det har Deres Majestæt gjort betydningsløst," sagde hun med et skælmsk smil. "Ja, jeg vil tage blomsterne. Skal jeg sige Deres Majestæt, hvad der er det første, prinsessen gør med dem?"

Vi talte sammen på en bred terrasse, som førte langs med bagsiden af huset, og et vindue oven over stod åbent.

"Deres kongelige Højhed!" råbte grevinden lystigt, og Flavia så ud. Jeg blottede mit hoved og bukkede. Hun havde en hvid kjole på, og hendes hår var samlet i en knude. Hun sendte mig et fingerkys og råbte:

"Før kongen herop, Helga, jeg vil give ham noget kaffe."

Grevinden viste vej med et muntert blik og førte mig ind i Flavias dagligstue. Da vi var alene, hilste vi på hinanden, som elskende plejer. Så viste prinsessen mig to breve. Det ene var fra sorte Michael – en meget høflig anmodning, om hun ikke ville vise ham den ære at tilbringe en dag på hans slot Zenda, som hun plejede at gøre en gang hver sommer, når haven stod i sin fuldeste pragt. Jeg kastede ærgerlig brevet fra mig, og Flavia lo. Så blev hun alvorlig igen og pegede på det andet brev.

"Jeg ved ikke, hvem det kommer fra," sagde hun; "læs det."

Jeg vidste det straks. Denne gang var der slet ikke nogen underskrift; men skriften var den samme som skriften i det brev, der havde advaret mig mod den snare, der var lagt for mig i pavillonen; det var Antoinette de Maubans skrift:

> "Jeg har ingen grund til at elske Dem," stod der; "men Gud forbyde, at De skulle falde i hertugens vold. Modtag ingen indbydelse fra ham. Gå ingen steder uden under stærk

bevogtning – et regiment er ikke for stort til at beskytte Dem. Hvis De kan, så vis dette til ham, der regerer i Strelsau."

"Hvorfor står der ikke kongen?" spurgte Flavia, der lænede sig over min skulder, så hendes krusede hår strejfede mine kinder.

"Så sandt du har dit liv kært, min dronning," sagde jeg, "så ret dig ubetinget efter det. Et regiment skal slå lejr om dit hus i dag, og du må ikke gå ud, uden at du er bevogtet."

"Er det en befaling, Deres Majestæt?" spurgte hun lidt oprørsk.

"Ja – hvis du elsker mig."

"Ja så!" udbrød hun, og jeg kunne ikke andet end kysse hende.

"Ved du, hvem der sender det?" sagde hun.

"Jeg gætter det," sagde jeg, "det er fra en god ven og – det er jeg bange for – en ulykkelig kvinde. Du må være syg, Flavia, så du ikke kan tage til Zenda. Undskyld dig så koldt og formelt, som du vil."

"Så du føler dig stærk nok til at gøre Michael vred?" sagde hun med et stolt smil.

"Jeg er stærk nok til alt, når du blot er i sikkerhed." svarede jeg.

Jeg rev mig snart løs fra hende, og så gik jeg uden at rådføre mig med Sapt hen til marskal Strakencz. Jeg havde talt en del med den gamle general, syntes godt om ham og havde tillid til ham. Sapt var mindre begejstret for ham; men jeg havde nu gjort den erfaring, at Sapt var bedst fornøjet, når han selv kunne gøre alting, og at skinsygen spillede en rolle i hans anskuelser. Som tingene stod nu, havde jeg mere arbejde, end

Sapt og Fritz kunne klare, for de måtte med mig til Zenda, og jeg ønskede en mand til at beskytte den kvinde, som jeg elskede højest i verden, så at jeg med roligt sind kunne give mig i lag med min opgave, nemlig at befri kongen.

Marskallen modtog mig med den største undersåtlige hengivenhed. Til en vis grad indviede jeg ham i min fortrolighed. Jeg pålagde ham at våge over prinsessen og så ham åbent ind i ansigtet, da jeg befalede, at ingen, der stod i forbindelse med hendes fætter hertugen, måtte nærme sig hende, uden at han selv var til stede med en halv snes af sine mænd.

"Deres Majestæt har ret," sagde han og rystede sørgmodigt på sit grå hoved. "Jeg har set bedre mænd end hertugen gøre værre ting af kærlighed."

Jeg kunne fuldt ud påskønne bemærkningen; men jeg sagde:

"Der er andre ting til end kærlighed, hr. marskal. Kærlighed fryder hjertet, men er der ikke noget, som min broder kunne have lyst til at pryde sit hoved med?"

"Gid Deres Majestæt må gøre ham uret!"

"Hr. marskal, jeg forlader Strelsau et par dage. Hver aften skal jeg sende Dem en kurer. Dersom der i tre dage ikke kommer nogen, så skal De offentliggøre en befaling, som jeg vil give Dem, og i følge hvilken hertug Michael afsættes som guvernør i Strelsau, mens De udnævnes i hans sted. De erklærer så belejringstilstand og sender bud til Michael om, at De forlanger audiens hos kongen. Forstår De mig?"

"Ja, Deres Majestæt."

"De forlanger den i løbet af fire og tyve timer. Hvis han så ikke går ind på det, så er kongen død, og så proklamerer De den

nærmeste arving. Ved De, hvem det er?"

"Ja, det er prinsesse Flavia."

"Sværg mig ved Deres troskab og ære og Deres frygt for den levende Gud, at De vil stå hende bi til døden og dræbe det kryb, og sætte hende dér, hvor jeg nu sidder?"

"Ved min troskab og ære og ved min frygt for den levende Gud sværger jeg det! Gid den almægtige Gud må bevare Deres Majestæt; for jeg tror, det er et farligt hverv, De nu drager ud til."

"Jeg håber, at det ikke må kræve et mere kostbart liv end mit," sagde jeg og rejste mig. Så gav jeg ham hånden.

"Hr. marskal," sagde jeg, "det kunne være, at De en gang i fremtiden vil høre mærkelige ting om den mand, som nu taler med Dem. Lad ham være, hvad og hvem han er, men hvad siger De om den måde, på hvilken han har opført sig som konge i Strelsau?"

Den gamle mand, som holdt min hånd, talte til mig som en mand taler til en mand.

"Jeg har kendt mange af Elphbergerne," sagde han, "og jeg har set Dem, og hvad der nu end sker, De har opført dem som en klog konge og en brav mand, og De har vist Dem som så høvisk og vakker en bejler som nogen af slægten."

"Gid det må være min gravskrift," sagde jeg, "når den tid kommer, da en anden sidder på Ruritaniens trone!"

"Gud give, det må vare længe, og at jeg ikke må opleve det," sagde han.

Jeg var meget rørt og kunne se, at marskallen også var det. Jeg satte mig og skrev den omtalte ordre.

"Jeg kan næppe skrive," sagde jeg, "min finger er endnu stiv."

Det var faktisk første gang, jeg havde vovet at skrive mere end en underskrift, og til trods for den umage, jeg havde gjort mig for at tilegne mig kongens håndskrift, var dette endnu ikke fuldstændig lykkedes mig.

"Ja, Deres Majestæt," sagde han, "Deres håndskrift er ikke ganske, som den plejer at være. Det er uheldigt, for det kunne jo føre til en mistanke om, at der var begået et falskneri."

"Hr. marskal," sagde jeg leende, "til hvad nytte er Strelsaus kanoner, hvis De ikke kan forhindre en smule mistanke?"

Han smilede barsk og tog papiret.

"Oberst Sapt og Fritz von Tarlenheim tager med mig," vedblev jeg.

"Vil De opsøge hertugen?" spurgte han dæmpet.

"Ja, hertugen og en anden, som jeg har brug for, og som er på Zenda," svarede jeg.

"Jeg ville ønske, jeg kunne tage med Dem," udbrød han og trak i sit hvide skæg. "Jeg ville gerne slå et slag for Deres Majestæt og Deres krone."

"Jeg efterlader Dem noget, som er mere værd end mit liv og min krone," sagde jeg, "fordi De er den mand, jeg mest stoler på i Ruritanien."

"Deres Majestæt skal se hende sund og rask igen," sagde han, "og gør De ikke det, så skal jeg gøre hende til dronning."

Vi skiltes, og jeg vendte tilbage til paladset og meddelte Sapt og Fritz, hvad jeg havde gjort. Sapt kom med nogle indvendinger, men det var kun, hvad jeg ventede; for han holdt mest af at blive rådspurgt i forvejen og ikke underrettet om noget bagefter. Men i det hele billigede han mine planer, og hans humør blev bedre og bedre, efterhånden som handlingens

time nærmede sig. Fritz var også rede, skønt han risikerede mere end Sapt, stakkels fyr; for han var forelsket, og hans lykke stod på spil. Og dog, hvor misundte jeg ham ikke! for det sejrrige udfald, som ville krone hans lykke og forene ham med den elskede, det udfald, som vi måtte håbe på og kæmpe for, det ville bringe mig en sikrere og større sorg, end om jeg var fordømt til at bukke under i kampen. Han forstod naget af dette; for da vi var alene, mens gamle Sapt røg sin pibe i den modsatte del af værelset, stak han sin arm ind under min og sagde:

"Det er hårdt for Dem. Tro ikke, at jeg ikke stoler på Dem. Jeg ved, at De kun har hæderlige tanker i Deres sjæl."

Men jeg vendte mig bort fra ham, taknemmelig over, at han ikke kunne se, hvorledes det stod til i mit hjerte, men kun skulle være vidne til de gerninger, som mine hænder skulle udføre.

Han forstod mig ikke engang, for han ville ikke have vovet at hæve sine øjne op til prinsesse Flavia, således som jeg gjorde.

Vore planer var nu alle lagt. Den næste morgen skulle vi tage af sted på jagt. Jeg havde truffet alle forberedelser til at være borte, og nu var der kun en eneste ting tilbage – den største og den vanskeligste. Da aftenen faldt på, kørte jeg gennem de stærkt befolkede gader til Flavias bolig. Jeg blev genkendt og hilst med hjerteligt bifald. Jeg spillede min rolle og søgte at se ud som en lykkelig bejler. Til trods for min nedtrykte stemning morede jeg mig næsten over den kølighed og det anstrøg af hovmodighed, hvormed min elskede modtog mig. Hun havde hørt, at kongen forlod Strelsau for at gå på jagt.

"Jeg beklager, at vi ikke kan more Deres Majestæt her i Strelsau," sagde hun og stampede let med foden i gulvet. "Jeg

ville gerne have budt Dem større adspredelse, men jeg var dum nok til at tro –"

"Hvad?" spurgte jeg og bøjede mig ned over hende.

"At De kunne være lykkelig uden megen munterhed et par dage efter – efter i går aftes," tilføjede hun og vendte sig surmulende bort fra mig, idet hun tilføjede: "Jeg håber, at vildsvinene vil optage Dem mere."

"Jeg skal jage en meget stor vildbasse," sagde jeg, og jeg kunne ikke lade være at lege med hendes hår; men hun vendte hovedet bort.

"Er du fornærmet på mig?" spurgte jeg og spillede den overraskede; for jeg kunne ikke modstå at drille hende lidt. Jeg havde aldrig set hende vred, og det var mig en fryd at iagttage enhver forandring hos hende.

"Hvad ret har jeg til at være fornærmet? Du sagde rigtignok i går aftes, at enhver time, du var borte fra mig, var spildt. Men et stort vildsvin – det er en helt anden sag!"

"Måske vildsvinet jager mig," sagde jeg, "måske det fanger mig, Flavia!"

Hun svarede ikke.

"Bliver du ikke engang rørt, når du tænker på den fare?"

Hun sagde ikke noget, men da jeg gik om på den anden side og så på hende, opdagede jeg, at hendes øjne var fulde af tårer.

"Græder du, fordi jeg måske er i fare?"

Så sagde hun meget dæmpet:

"Sådan plejede du at være tidligere; men det ligner ikke den konge – den konge, som jeg er kommet til at elske."

Med et dybt suk trykkede jeg hende til mit hjerte.

"Min elskede!" udbrød jeg og glemte alt andet end hende. "Tror du, at jeg forlader dig for at gå på jagt?"

"Hvorfor da ellers, Rudolf? Skal du ikke –"

"Jo, jeg skal på jagt; jeg opsøger Michael i hans hvile."

Hun blev meget bleg.

"Så du ser, min skat, at jeg ikke er så tarvelig en bejler, som du troede. Jeg bliver ikke længe borte."

"Vil du skrive til mig, Rudolf?"

Jeg var svag, men jeg kunne ikke sige et ord, som kunne vække mistanke hos hende.

"Jeg vil sende dig mit hjerte og mine tanker hver eneste dag," sagde jeg.

"Og du vil ikke udsætte dig for nogen fare?"

"Ikke uden jeg er nødsaget dertil."

"Hvornår kommer du tilbage? Ak, hvor længe varer det?"

"Hvornår jeg kommer tilbage?" gentog jeg.

"Ja, ja – bliv ikke længe borte; jeg sover ikke, så længe du er borte."

"Jeg ved ikke, når jeg kommer tilbage," sagde jeg.

"Bliver det ikke snart, Rudolf?"

"Det ved kun Gud, min elskede, men hvis jeg aldrig –"

"Tys, tys," sagde hun og trykkede sine læber mod mine.

"Hvis jeg aldrig kommer tilbage," hviskede jeg, "da må du indtage min plads, så er du den eneste af slægten; du må da regere og ikke græde over mig."

Et øjeblik rettede hun sig som en dronning.

"Ja, det skal jeg," sagde hun; "jeg selv skal regere. Jeg vil gøre min pligt, selv om mit liv bliver tomt og mit hjerte dødt, jeg vil dog gøre det."

Hun standsede, trykkede sig tæt op til mig og sagde i en blid, klagende tone: "Kom snart, kom snart!"

Jeg lod mig rive hen og udbrød højt: "Så sandt Gud lever, jeg – ja, jeg vil se dig endnu en gang, før jeg dør."

"Hvad mener du?" udbrød hun med store, forundrede øjne; men jeg havde intet svar, og hun stirrede stadig forundret på mig.

Jeg turde ikke bede hende om at glemme, hun ville have anset det for en fornærmelse; jeg kunne ikke sige hende, hvem og hvad jeg var; hun græd, og jeg havde ikke andet at gøre end at tørre hendes tårer.

"Er en mand ikke nødt til at komme tilbage til den dejligste kvinde i hele den vide verden?" sagde jeg. "Tusinde Michael'er kunne ikke holde mig borte fra dig!"

Lidt trøstet klyngede hun sig atter til mig.

"Du må ikke lade Michael gøre dig fortræd."

"Nej, min elskede."

"Ikke lade ham holde dig borte fra mig."

"Nej, min elskede."

"Ikke heller lade nogen anden gøre det!"

Og jeg svarede atter:

"Nej, min elskede."

Og dog var der en – ikke Michael – en, som, hvis han levede, måtte holde mig borte fra hende, og for hvis liv jeg ville sætte mit eget på spil. Og hans skikkelse – en smidig, rask skikkelse, som jeg havde mødt i Zenda skov – en sløv, dorsk masse, som jeg havde efterladt i kælderen i jagtslottet – syntes at stige frem for mig i dobbelt form og at træde imellem os, at bore sig ind imellem os, mens hun hvilede bleg og udmattet i mine arme og

dog så op på mig med de øjne, der vidnede om en kærlighed, som jeg aldrig før havde set, og som opfylder mig nu og vil gøre det, til jorden lukker sig over mig – og, hvem ved, måske også senere.

12. Jeg får en gæst og sætter en madding på krogen

Omtrent en mil fra Zenda, på den modsatte side af slottet, ligger der en stor skovstrækning. Det er et bakket terræn, og midt i det på toppen af en høj står der et smukt, moderne slot, der tilhørte en fjern slægtning af Fritz, grev Stanislaus von Tarlenheim. Grev Stanislaus var en lærd mand og levede ganske ene. Han besøgte sjældent sit slot og havde på Fritz' opfordring meget venligt stillet det til min og mit selskabs rådighed. Dér skulle vi altså hen, og stedet var tilsyneladende valgt for vildsvinejagtens skyld; for skovene var omhyggeligt bevarede, og vildsvin, der tidligere var almindelige i hele Ruritanien, fandtes endnu dér; men i virkeligheden var det, fordi vi kom så nær til hertugen af Strelsaus statelige slot på den anden side af byen. En stor mængde tjenere med heste og bagage tog af sted tidligt om morgenen. Vi fulgte efter dem ved middagstid, idet vi rejste med toget omtrent seks mil og så besteg vore heste for at ride resten af vejen til slottet.

Vi var et stateligt selskab. Foruden Sapt og Fritz var der ti herrer, som ledsagede mig, og hver enkelt af dem var omhyggelig udvalgt og ikke mindre omhyggelig sonderet af mine to venner. De var alle kongens person inderligt hengivne. De fik en del af sandheden at vide; man meddelte dem det attentat, der var begået imod mig i pavillonen, for at fæstne Deres hengivenhed og ophidse dem imod Michael. Det blev

også meddelt dem, at man havde mistanke om, at en ven af kongen blev holdt indespærret på Zenda slot. Hans befrielse var et af formålene for dette tog; men man tilføjede, at kongens hovedopgave var at foretage visse skridt imod sin forræderiske broder; hvori de bestod, kunne man dog for øjeblikket ikke bestemt oplyse dem om; man måtte indskrænke sig til at sige, at kongen trængte til deres tjeneste og stolede på deres hengivenhed. Unge, velopdragne, kække og trofaste, som de var, forlangte de ikke at vide mere; de var rede til at bevise deres lydighed og syntes, at en kamp var den bedste og mest opmuntrende måde at gøre det på.

Således skiftede scenen fra Strelsau til Tarlenheim og til Zenda slot, som knejsede på den anden side af dalen. Jeg prøvede også at skifte tanker, at glemme min kærlighed og at samle al min energi om min opgave. Den gik ud på at få kongen levende ud af slottet. Magt var unyttig, der måtte anvendes list, og jeg havde allerede en slags idé om, hvad vi måtte gøre. Men jeg blev skrækkelig hindret af den offentlighed, der ledsagede alle mine bevægelser. Michael måtte vide besked om mit tog nu, og jeg kendte ham for godt til at tænke, at han ville lade sig narre og tro på denne vildsvinejagt. Han forstod meget godt, hvem der var det egentlige bytte. Men det måtte voves; for Sapt ikke mindre end jeg selv indrømmede, at den nuværende tilstand var blevet utålelig. Og der var én ting, som jeg kunne gøre regning på, nemlig, at sorte Michael ikke troede, at jeg var venligsindet imod kongen. Han kunne ikke værdsætte – jeg vil ikke sige en ærlig mand, for mit eget hjertes tanker er blevet afslørede – men en mand, der handlede ærligt. Han så den gunstige lejlighed, jeg havde, som jeg selv havde set den, og

som Sapt havde set den, han kendte prinsessen, ja, han elskede hende på sin måde, og jeg må sige, at jeg følte en slags medlidenhed med ham; han ville tro, at Sapt og Fritz kunne bestikkes, hvis bestikkelsen var stor nok. Når han tænkte således, ville han så dræbe kongen, min medbejler, og den mand, der var farlig for mig? Ja, det ville han sandelig gøre med lige så lidt samvittighedsnag, som han ville dræbe en rotte. Men han ville dræbe Rudolf Rassendyll først, hvis han kunne; og intet uden visheden om, at han var fuldstændig fortabt, hvis kongen blev befriet og kom på tronen igen, kunne bevæge ham til at bortkaste den trumf, han havde i reserve, og med hvilken han kunne ødelægge den uforskammede bedrager Rassendylls spil. Jeg grundede over alt dette på vejen, og det gav mig mod.

Michael vidste, at jeg kom, det var sikkert nok. Jeg havde ikke været en time på Tarlenheim, før der kom et imponerende gesandtskab fra ham. Han var ikke uforskammet nok til at sende de tre, som ville have myrdet mig; men han sendte de andre tre af sine berømte seks, de ruritanske herrer Lauengram, Krafstein og Rupert Hentzau. Det var tre raske, kraftige mænd på glimrende heste. Den unge Rupert, der så ud som en vovehals og ikke kunne være mere end to, tre og tyve år, var ordfører og holdt den pæneste tale til os, i hvilken min hengivne undersåt og kære broder, Michael af Strelsau, bad om tilgivelse for, at han ikke personlig hilste på mig, og fremdeles, fordi han ikke stillede sig til min rådighed. Grunden til disse to tilsyneladende forsømmelser var, at han og flere af hans folk havde skarlagensfeber, og at de altså kunne smitte os. Dette erklærede den unge Rupert med et uforskammet smil om munden og med knejsende hoved – det var en smuk slubbert,

og folkesnakken meddelte, at mangen en dame allerede var kommet i ulykke for hans skyld.

"Hvis min broder har skarlagensfeber," sagde jeg, "så ligner hans lød min mere, end den plejer at gøre. Jeg håber, det er et let tilfælde?"

"Hertugen kan besørge sit arbejde, Deres Majestæt."

"Jeg håber, at ikke alle derovre er syge. Hvordan går det med mine gode venner de Gautet, Bersonin og Detchard? Jeg hører, at den sidstnævnte er kommen til skade!"

Lauengram og Krafstein så mørke og urolige ud; men den unge Ruperts smil blev bredere.

"Han håber snart at finde lægedom for det, Deres Majestæt," svarede han.

Jeg brast i latter; for jeg vidste, at den lægedom, Detchard længtes efter, var hævn.

"Vil De spise til middag med os, mine herrer?" spurgte jeg.

Den unge Rupert kom med tusinde undskyldninger. De havde tjeneste på slottet.

"Nå, så siger jeg farvel, til vi ses, mine herrer," sagde jeg og slog ud med hånden. "Det skal glæde mig at gøre Deres nærmere bekendtskab."

"Vi beder Deres Majestæt om, at det må være snart," sagde Rupert flot, og han gik forbi Sapt med en sådan hånlig mine i sit ansigt, at jeg så den gamle soldat knytte næven og tilkaste ham et blik, der var sort som natten.

Jeg for mit vedkommende synes, at når en mand nødvendigvis må være en slyngel, så må han helst se godt ud, og jeg syntes bedre om Rupert Hentzau end om hans to ledsagere med deres lange ansigter og tætsiddende øjne. Jeg

mener, at det ikke gør ens synd værre, når man synder på en moderne og fin måde.

Nu var det en mærkelig ting, at jeg denne første aften i stedet for at spise den fortræffelige middag, som min kok havde lavet til mig, endelig måtte overlade til mine herrer at spise den alene under Sapts forsæde, mens jeg selv sammen med Fritz red til byen Zenda og til en lille gæstgivergård, som jeg kendte. Der var kun ringe fare ved denne udflugt, for aftenerne var lange og lyse og vejen på denne side af Zenda meget befærdet. Så red vi da af sted med en rideknægt efter os. Jeg svøbte mig ind i en stor kappe.

"Fritz," sagde jeg, da vi red ind i byen, "der er en ualmindelig køn pige i den kro."

"Hvor ved De det?" spurgte han.

"Fordi jeg har været der," sagde jeg.

"Efter –" begyndte han.

"Nej, før," sagde jeg.

"Men man vil genkende Dem."

"Ja, naturligvis. Men lad nu være med at gøre indvendinger, min ven; hør hellere, hvad jeg vil sige. Vi er to herrer af kongens følge, og den ene af os har tandpine. Den anden bestiller et privat værelse og middagsmad og desuden en flaske af den bedste vin til den syge. Og hvis han er så flink, som jeg antager ham for, så sørger han for, at den smukke pige opvarter os."

"Men hvis hun nu ikke vil," sagde Fritz.

"Kære Fritz," sagde jeg, "hvis hun ikke vil for Deres skyld, så vil hun for min skyld."

Vi var ved værtshuset. Da jeg gik ind, kunne man ikke se andet af mig end mine øjne. Værtinden modtog os, og to

minutter senere kom min lille veninde – jeg er bange for, at hun altid er på udkig efter morsomme gæster. Middagen og vinen blev bestilt. Jeg satte mig i det private værelse, og et minut senere kom Fritz ind til mig.

"Hun kommer," sagde han.

"Hvis hun ikke gjorde det, måtte jeg tvivle om grevinde Helgas gode smag."

Hun kom. Jeg gav hende tid til at sætte vinen fra sig, for jeg ville ikke have, at hun skulle tabe flasken. Fritz skænkede i et glas og rakte mig det.

"Er herren meget dårlig?" spurgte pigen venligt.

"Nej, herren har det ikke dårligere, end da De så ham sidst," sagde jeg og kastede min kappe.

Hun fo'r sammen med et lille skrig. Så udbrød hun:

"Det var ja kongen! Jeg sagde det til moder, så snart jeg så hans billede. Tilgiv mig!"

"I gjorde mig min sandten ingen fortræd," sagde jeg.

"Men det, vi sagde."

"Det tilgiver jeg for det, De gjorde."

"Jeg må ind og sige det til moder."

"Holdt!" sagde jeg med en alvorlig mine. "Vi er her ikke for løjers skyld i aften. Gå og hent middagsmaden og sig ikke et ord om, at kongen er her."

Hun kom tilbage et par minutter efter og så alvorlig, men meget nysgerrig ud.

"Hvordan har Johan det?" spurgte jeg, idet jeg begyndte at spise.

"Jo, herre, jeg mener Deres Majestæt –"

"Det behøves ikke."

"Vi ser ham næsten aldrig nu."

"Hvorfor ikke?"

"Fordi jeg har sagt til ham, at han kommer for ofte," svarede hun og slog med nakken.

"Så er han altså gnaven og bliver borte?"

"Ja."

"Men du kunne vel nok få ham til at komme?" sagde jeg med et smil.

"Det kunne jeg måske," svarede hun.

"Jeg kender din magt, skal jeg sige dig," sagde jeg, og hun rødmede af glæde.

"Det er ikke blot det, som holder ham borte. Han har meget travlt på slottet."

"Men der er jo ingen jagt nu."

"Nej, men han gør rent på slottet."

"Er Johan blevet stuepige?"

Den lille pige havde den største lyst til at sladre.

"Ja, der er ingen andre," sagde hun; "der findes ikke en kvinde der – i alt fald ingen tjenestepiger, mener jeg. Man siger – men det er måske ikke rigtigt –"

"Lad os høre, hvad man siger," sagde jeg.

"Nej, jeg tør ikke sige det."

"Jeg skal se op på loftet imens."

"Man siger, at der er en dame der, men ellers er der ingen andre kvinder. Og Johan opvarter herrerne."

"Stakkels Johan, han må være overanstrengt; men jeg er vis på, at han kan tage en halv time fri for at besøge dig,"

"Det afhænger måske af tiden?"

"Elsker du ham?" spurgte jeg.

"Nej!"
"Ønsker du at tjene kongen?"
"Ja!"
"Så bed ham om at møde dig ved den anden milepæl uden for Zenda i morgen aften klokken ti. Sig, at du skal være der og gå hjem med ham."
"Vil De gøre ham fortræd?"
"Ikke, hvis han gør, hvad jeg befaler ham. Men nu tror jeg, jeg har sagt dig nok, min smukke pige, gør nu, hvad jeg har sagt, og læg mærke til, at ingen må vide, at kongen har været her."
Jeg talte lidt strengt, for det gør sjælden skade at blande lidt frygt i en kvindes tilbøjelighed for én, og jeg formildede virkningen ved at give hende en smuk gave. Så spiste vi til middag, og derefter svøbte jeg mig igen ind i min kappe, og med Fritz i spidsen gik vi ned til vore heste igen.
Klokken var kun halv ni, og det var næppe mørkt endnu. Gaderne var stærkt befærdede af sådan en rolig lille by at være, og jeg kunne se, at folk var ivrige til at snakke sammen. Zenda følte sig som Ruritaniens midtpunkt, fordi det havde kongen på den ene side og hertugen på den anden. Vi travede langsomt gennem byen, men red hurtigt til, da vi var kommet udenfor den.
"Vil De have fat i denne Johan?" spurgte Fritz.
"Ja, jeg tror, jeg har sat en god madding på krogen. Vor lille Dalila kommer nok med vor Samson. Det er ikke nok, Fritz, at man ikke har kvinder i et hus, skønt min broder Michael viser nogen kløgt i den henseende, men vil man være aldeles sikker, bør man ikke have kvinder i ti miles afstand."

"Ikke nærmere end i Strelsau for eksempel," sagde den stakkels Fritz med et elskovssygt suk. Vi nærmede os slottet og var snart deroppe.

Da vore hestehove gav genlyd i gruset, kom Sapt farende os i møde.

"Gud ske lov, De er i sikkerhed!" udbrød han. "Har De set noget til dem?"

"Til hvem?" spurgte jeg, idet jeg steg af hesten.

Han trak os til side, for at rideknægten ikke skulle høre det.

"De må ikke ride omkring her, unge mand," sagde han til mig, "med mindre der er fem, seks af os med dem. Kender De en ung mand i Deres følge, som hedder Bernenstein?"

Jeg kendte ham; det var en rask og smuk, ung mand, der omtrent var af samme højde som jeg og havde lyst hår.

"Han ligger på sit værelse oven på med en kugle i armen."

"Han gør pokker!"

"Jo. Efter middag gik han ud alene og drev et stykke ind i skoven. På turen syntes han pludselig, han så tre mænd imellem træerne, og én sigtede på ham med sin bøsse. Han havde ingen våben med og fo'r af sted hen imod huset, men den ene af dem skød, og han blev ramt og havde stort besvær med at nå herhen, inden han besvimede. Heldigvis var de bange for at komme for nær til huset."

Han standsede; så tilføjede han: "Den kugle skulle De have haft, min unge ven."

"Det er meget rimeligt," sagde jeg.

"Jeg gad vide, hvad det var for tre," sagde Fritz.

"Det var ikke uden grund, at jeg red ud i aften," sagde jeg, "som De skal få at høre. Men der er én ting, jeg tænker på."

"Hvad er det?" spurgte Sapt.

"Jo," svarede jeg, "det er det, at jeg kun dårligt takker Ruritanien for den store ære, det har bevist mig, hvis jeg rejser herfra og lader en af de seks i live, og det vil jeg med Guds hjælp heller ikke."

Sapt trykkede min hånd.

13. En forbedring af Jakobsstigen

Om morgenen den næste dag gav jeg mine ordrer, og så hvilede jeg med større tilfredshed, end jeg havde gjort i længere tid. Jeg var i færd med at handle, og skønt handlingerne ikke kan helbrede kærlighed, virker det som et bedøvende middel på den. Sapt, som blev febrilsk, undrede sig over at se mig drive i en lænestol i solskinnet, mens jeg lyttede til en af mine venner, som med sin bløde stemme sang nogle ruritanske folkesange for mig, så at jeg hensank i en blid melankoli. Jeg var sysselsat således, at den unge Rupert Hentzau, som hverken frygtede noget menneske eller Djævelen og red så roligt omkring, som om han var i parken i Strelsau, kom ridende hen til det sted, hvor jeg lå, bukkede med komisk ærbødighed og bad om lov til at tale med mig i enrum for at bringe mig en besked fra hertugen af Strelsau. Jeg lod dem alle trække sig tilbage; så satte han sig ved siden af mig og sagde:

"Det lader til, at kongen er forelsket?"

"Ikke livsfarligt," svarede jeg med et smil.

"Det er godt!" svarede han. "Hør, nu vi er alene, Rassendyll –"

Jeg satte mig op i stolen.

"Hvad er der i vejen?" spurgte han.

"Jeg ville kalde på en af mine herrer for at anmode ham om at lade Deres hest føre frem. Hvis De ikke ved, hvorledes De skal tiltale kongen, må min broder finde et andet sendebud."

"Hvorfor skal vi blive ved at spille den komedie?" spurgte han, idet han skødesløst slog støvet af sine støvler med den ene handske.

"Fordi den ikke er forbi endnu; og jeg er vel selv herre over, hvad navn jeg vil bære."

"Nå, ja, ja; men jeg talte for resten af venskab for Dem, De er en mand efter mit hjerte."

"Det er jeg måske," svarede jeg, "når jeg undtager min hæderlighed. Jeg er det måske, når jeg undtager, at jeg holder mit ord til mænd og bærer mig hæderligt ad mod kvinder."

Han sendte mig et vredt blik.

"Er Deres moder død?" sagde jeg.

"Ja, hun er død."

"Det kan hun takke Vorherre for," sagde jeg, og jeg hørte ham bande mig sagte. "Hvad er det så for et budskab, De har?" spurgte jeg.

Jeg havde rørt ved hans ømmeste sted, for alverden vidste, at han havde knust sin moders hjerte og pralet med sine elskerinder i hendes hus. Hans flotte væsen var et øjeblik forsvundet.

"Hertugen gør Dem et bedre tilbud, end jeg ville gøre," brummede han. "Jeg foreslog en strikke til Deres Majestæt; men han byder Dem frit lejde over grænsen og en million kroner."

"Jeg foretrækker Deres tilbud, hvis jeg er nødt til at tage mod noget."

"Siger De nej?"

"Naturligvis!"

"Det sagde jeg også til Michael" – og slynglen, som var blevet i godt humør igen, så på mig med det lyseste smil. "Sagen er

mellem os sagt denne," vedblev han, "Michael forstår ikke en adelsmands tænkemåde,"

Jeg begyndte at le.

"Og De?" spurgte jeg.

"Jeg gør det," sagde han. "Nå, ja, så skal det være strikken."

"Det gør mig ondt, at De ikke oplever at se det," sagde jeg.

"Viser Hans Majestæt mig den ære at ville yppe kiv med mig?"

"Det ville jeg, hvis De var et par år ældre. – Hvorledes er det med Deres fange?" spurgte jeg.

"Kongen?"

"Deres fange."

"Jeg glemte Deres ønske, Deres Majestæt. Jo. Han lever."

Han rejste sig, og jeg gjorde det samme. Så sagde han med et smil:

"Og den smukke prinsesse – hvorledes har hun det? Jeg tør vædde om, at den næste Elphberger bliver rød nok, selv om sorte Michael kaldes hans fader."

Jeg sprang hen imod ham og knyttede næven. Han rørte sig ikke en tomme, og et uforskammet smil krusede hans læber.

"Gå, mens De kan slippe herfra med helt skind!" mumlede jeg.

Han havde med renter tilbagebetalt min hentydning til hans moder.

Så så jeg det dristigste vovestykke, jeg nogen sinde har set i mit liv. Mine venner var omtrent halvtredsindstyve alen fra mig. Rupert råbte til en rideknægt, at han skulle bringe ham hans hest, og lod så fyren gå, idet han stak ham en krone i hånden. Hesten stod i nærheden, og jeg stod der ganske stille uden at ane noget.

Rupert lod, som om han ville stige op, så vendte han sig hurtigt om imod mig, han holdt den venstre hånd ved bæltet og strakte den højre frem.

"Vil De give mig hånden?" sagde han.

Jeg bukkede og gjorde, hvad han havde forudset – jeg lagde mine hænder på ryggen. Hurtigere end en tanke fo'r hans venstre hånd ud imod mig, og en lille dolk lynede i luften. Han ramte mig i den venstre skulder. Hvis jeg ikke havde gjort en bevægelse, havde det været i mit hjerte. Jeg tumlede tilbage med et skrig. Uden at røre ved stigbøjlen sprang han op på hesten og fløj af sted så hurtigt som en pil, forfulgt af skrig og revolverskud – de sidste lige så unyttige som de første – og jeg sank tilbage i min stol og blødte stærkt, mens jeg så denne pokkers fyr forsvinde ned i alléen. Mine venner omringede mig, og så faldt jeg i afmagt.

Jeg antager, at jeg blev puttet i seng og lå der helt eller halvt bevidstløs i mange timer; for det var mørkt, da jeg kom helt til mig selv igen og så Fritz ved siden af mig.

Jeg var mat og træt; men han bad mig være ved godt mod, for han sagde, mit sår ville snart være lægt, og alt var gået godt i mellemtiden. Skytten Johan var faldet i den snare, vi havde lagt for ham, og var nu i huset.

"Det mærkelige er," vedblev Fritz, "at jeg synes, han ikke en gang er ked af at være her. Det lader til, at han mener, at når sorte Michael først en gang har udført sine planer, så vil det ikke være rart at have været vidne til dem, naturligvis, når man undtager De Seks."

Denne tanke vidnede om en fiffighed hos vor fange, som førte mig til at nære håb om, at han kunne hjælpe os. Jeg

befalede, at han straks skulle føres ind til mig. Sapt førte ham og anbragte ham på en stol ved siden af min seng. Han var gnaven og forskrækket, men sandt at sige, efter den unge Ruperts bedrift havde vi også vor frygt, og vel var han så langt fra Sapts revolver som muligt, men Sapt holdt ham også så langt, han kunne, borte fra mig. Desuden var hans hænder bundne, da 'han kom ind; men det ville jeg ikke tillade.

Jeg behøver ikke at opholde mig ved at fortælle om det fri lejde og de belønninger, vi lovede fyren – vi holdt for resten alle vore løfter og betalte ham, så han nu lever i velstand. Vi var så meget mere gavmilde, som vi hurtigt erfarede, at han snarere var en svag end en ond mand og kun var optrådt i denne sag mere af frygt for hertugen og sin broder Max end af nogen glæde over det, der skete. Men han havde overbevist alle om sin loyalitet, og skønt han ikke var indviet i deres hemmelighed, kunne han dog på grund af sit kendskab til deres anstalter på slottet åbenbare os det vigtigste af deres planer. Hans historie lød i korthed således:

Under jordens overflade i slottet lå der to kældere, der var hugget ud i selve klippen og stod i forbindelse med vindebroen med en stentrappe. I det yderste af de to kælderrum var der intet vindue, men der var altid oplyst, i det inderste var der et firkantet vindue, som vendte ud til slotsgraven. I den yderste kælder opholdt tre af de seks sig dag og nat, og hertug Michael havde befalet, at hvis det yderste rum blev angrebet, så skulle de tre forsvare døren så længe, de kunne, uden risiko for sig selv. Men så snart der var fare for, at døren blev sprængt, så skulle Rupert Hentzau eller Detchard – for en af de to var der altid – overlade til de andre at forsvare sig så længe, de kunne, og selv

gå ind i det inderste rum og så uden videre ophævelser dræbe kongen, som opholdt sig der. Han blev godt behandlet, men var uden våben, og hans arme var bundne med fine stålkæder, så at han ikke kunne bevæge sine albuer mere end tre tommer fra livet. Før den yderste dør blev sprængt, ville kongen således være død. Men hans lig? Dette ville være et lige så farligt vidne som han selv.

"Ja," sagde Johan, "det har Hans Højhed også tænkt på. Mens de to forsvarer den yderste kælder, lukker den mand, der har dræbt kongen, jerngitteret for vinduet op; det er til at dreje på hængsler. Der kommer intet lys gennem vinduet, for dets åbning dækkes af et stort lerrør, og dette rør, der er så stort, at en mand kan krybe igennem det, fører ned til graven og ender umiddelbart ovenfor vandets overflade, så man ikke kan se noget mellemrum mellem vandet og røret. Når kongen er død, binder hans morder hurtigt en vægt til liget, slæber det hen til vinduet, hejser det op med en trisse – den har Detchard indrettet for det tilfældes skyld, at dets vægt skulle være for tung – indtil det er i lige linje med rørets munding. Så stikker han ligets fødder ind i røret og skubber det ned. Det falder ganske stille uden noget plask ned i vandet og synker derfra ned til bunden af graven, som er tyve fod dyb dér. Når dette er sket, råber morderen højt: "Alt er i orden!" og firer sig selv ned i røret, og hvis de andre kan, og kampen ikke er for hed, så løber de ind i den indre hule, søger at stænge døren og glider så også ned. Kongen bliver på bunden, men de kommer op og svømmer om på den anden side, hvor der venter mænd på dem med reb for at hale dem op. Der holder heste rede til dem. Hvis nu sagerne går dårligt, støder hertugen til dem, og så søger de at undslippe;

men hvis alt går godt, vender de tilbage til slottet, og så har de Deres fjender i en fælde. Således er den plan, som Hans Højhed har lagt for i nødstilfælde at skaffe sig af med kongen. Men den skal kun bruges, hvis det kniber; for, som vi alle ved, han har ikke lyst til at dræbe kongen, med mindre han også kan dræbe dem. Nu har jeg talt sandheden, så sandt hjælpe mig Gud, og jeg beder dem om at beskytte mig mod hertug Michaels hævn; for hvis jeg falder i hans hænder, efter at han har fået at vide, hvad jeg har gjort, så er der kun én ting i verden, jeg vil bede om, nemlig en hurtig død, og den under han mig ikke!"

Han fortalte sin historie temmelig ufuldstændigt; men vore spørgsmål udfyldte det manglende. Det, han fortalte os, forudsatte et væbnet angreb, men hvis der blev vakt mistanke og der kom en overvældende styrke, som f.eks. jeg, kongen, kunne skaffe til veje, så ville tanken om modstand blive opgivet, og kongen ville blive myrdet i al stilhed og kastet ned gennem røret. Og endelig var der et fiffigt påfund – så skulle en af de seks indtage hans plads i kælderen, og når der kom nogen ind af dem, der søgte, så skulle han råbe højt og bede om hjælp. Når så Michael kom til, så ville han indrømme, at han havde handlet noget ubesindigt; men han ville sige, at manden havde gjort ham vred ved at gøre kur til en dame på slottet – det var Antoinette de Mauban – og at han havde indespærret ham der, hvad han mente at han som herre til Zenda havde ret til at gøre. Men når han nu fik en undskyldning, så ville han lade ham slippe og på den måde gøre ende på den sladder, som til hans ærgrelse var udbredt om, at der var en fange på Zenda, og som havde givet hans gæster anledning til denne undersøgelse. Så

ville gæsterne blive forvirrede og trække sig tilbage, og Michael kunne gøre, hvad han ville, med kongens lig.

Sapt, Fritz og jeg så rædselsslagne på hinanden ved tanken om denne grusomme og snedige plan. Enten jeg kom med fred eller med krig, åbent i spidsen for en hærafdeling eller hemmeligt for at overrumple hertugen, så ville kongen være død, før jeg kunne nærme mig ham. Hvis Michael var den stærkeste og overvandt mine folk, så var der ende på det hele; men hvis jeg var den stærkeste, så havde jeg ingen midler til at straffe ham, ingen midler til at bevise hans brøde uden tillige at bevise min egen. På den anden side vedblev jeg at være konge – mit hjerte bankede hurtigere et øjeblik og den endelige kamp mellem ham og mig ville så stå en gang i fremtiden. Han syntes at have gjort sin sejr mulig og sin ødelæggelse umulig. Hvis det ikke gik godt for ham, så stod sagerne lige så godt, som de havde gjort, før jeg krydsede hans vej – der var da kun én mand mellem ham og tronen, og den mand var en bedrager; hvis det gik godt for ham, så var der ingen tilbage til at optræde imod ham. Jeg var begyndt med at tænke, at sorte Michael holdt mest af at overlade kampen til sine venner; men nu indrømmede jeg, at det i alt fald var hans hjerne, der udklækkede disse planer, om han end ikke selv udførte dem med våben i hånd.

"Ved kongen dette?" spurgte jeg.

"Min broder og jeg satte røret op efter hr. von Hentzaus ordre," svarede Johan. "Han havde vagt den dag, og kongen spurgte ham, hvad det skulle sige. – 'Det er min sandten en forbedring af Jakobsstigen,' svarede han med sin muntre latter. 'Deres Majestæt kender nok Jakobsstigen, på hvilken menneskene går fra jorden op til Himlen. Vi syntes ikke, at det

var passende, at Deres Majestæt gik ad den almindelige vej, såfremt De blev nødt til at gå derop; derfor har vi lavet Dem en pæn, privat vej, på hvilken pøblen ikke kan glo på Dem. Dét er meningen med det rør, Deres Majestæt.' og han lo og bad kongen om lov til at måtte fylde hans glas; for kongen sad ved aftensbordet. Og skønt kongen er en kæk mand som alle de, der hører til hans slægt, skiftede han dog farve, mens han så på røret og på den lystige gavtyv, som spottede ham." – Johan gøs og vedblev: "Det er ikke let at sove roligt på Zenda slot; for dér kan alle lige så godt skære halsen over på en mand som spille: ét parti kort, og hr. Rupert von Hentzau ynder den tidsfordriv mere end nogen anden, ja, endnu mere end at ødelægge en kvinde, skønt han også ynder det." Manden holdt op, og jeg befalede Fritz at føre ham ud og lade ham omhyggeligt bevogte. Så vendte jeg mig imod ham og tilføjede: "hvis nogen spørger Dem, om der er en fange på Zenda, så kan De svare ja; men hvis nogen spørger Dem, hvem den fange er, så må De ikke svare; for alle mine løfter kan ikke frelse Dem, hvis nogen her erfarer sandheden om fangen på Zenda. Jeg dræber Dem som en hund, hvis De lader det mindste ord om det falde her i huset."

Da han var borte, så jeg på Sapt.

"Det er en hård nød at knække," sagde jeg.

"Ja," sagde han og rystede på sit gråsprængte hoved, "den er så hård, at jeg tror, De om et år på denne tid endnu er konge i Ruritanien!" Og han brød ud i forbandelser over Michaels snedighed.

Jeg lagde mig tilbage på puden.

"Mig forekommer det," bemærkede jeg, "at der er to måder, på hvilke kongen kan slippe levende bort fra Zenda. Den ene er

ved forræderi blandt hertugens følgesvende."

"Den udvej kan De se bort fra," sagde Sapt.

"Det håber jeg ikke," svarede jeg, "for den anden, jeg ville nævne, er et mirakel!"

14. En nat uden for slottet

Det ville have forbavset de gode folk i Ruritanien at høre, hvad der blev sagt i det foregående kapitel; for ifølge de officielle meldinger var jeg kommet slemt til skade ved et tilfældigt spydkast, som havde ramt mig på jagten. Jeg lod bulletinerne være meget alvorlige og vakte stor spænding hos publikum, hvilket førte til tre ting: for det første fornærmede jeg lægerne i Strelsau ved at nægte at kalde nogen af dem til mig undtagen en ven af Fritz, en ung mand, som vi kunne stole på. For det andet fik jeg bud fra marskal Strakencz om, at mine ordrer ikke syntes at have mere vægt end hans; for prinsesse Flavia ville rejse til Tarlenheim under hans beskyttelse, skønt mod hans vilje – det var en efterretning, som jeg bestræbte mig for ikke at være glad og stolt over. Og for det tredje blev min broder, hertugen af Strelsau, skønt han var alt for vel underrettet til at tro på min foregivne sygdom, ved meldingen om min tilsyneladende uvirksomhed overbevist om, at jeg virkelig ikke var i stand til at angribe ham, og at mit liv var truet. Dette erfarede jeg af Johan, som jeg blev nødt til at stole på og sende tilbage til Zenda, hvor han for resten efter Rupert Hentzaus ordre blev ordentlig pisket, fordi han vovede at krænke moralen i Zenda ved at blive ude på elskovseventyr hele natten. Johan blev meget forbitret over dette, og hertugens billigelse af det bandt skovfogeden mere til os end alle mine løfter.

Ved Flavias ankomst kan jeg ikke dvæle. Hendes glæde over at træffe mig oppe og rask i stedet for i dødskamp i min seng var

et billede, som selv nu svæver tydeligt for mine øjne, indtil de bliver for dunkle til at se det, og hendes bebrejdelser, fordi jeg ikke engang havde betroet mig til hende, må undskylde de midler, jeg benyttede, for at få hende til at holde op med dem. At have hende hos mig endnu en gang, det var i sandhed som en stråle fra Himlen til en fordømt sjæl, og det så meget mere, fordi der måtte følge en uundgåelig fordømmelse bagefter, og jeg glædede mig over, at jeg kunne tilbringe to hele dage sammen med hende. Da jeg havde bortødslet disse to dage, arrangerede hertugen af Strelsau en jagt.

Slaget var nu nær forestående. Efter ivrige rådslagninger havde Sapt tog jeg besluttet, at vi måtte vove et slag, og vor beslutning blev støttet af Johans meddelelse om, at kongen var bleg, mager og syg, og at hans helbred blev stærkt svækket under den hårde indespærring. Enten en mand nu er konge Eller ikke, så kan han lige så godt dø rask og, som det sømmer sig en kavaler, af en kugle eller et sværdslag som dø tomme for tomme i et fangehul. Tanken herom bragte os til at anse det for rådeligt at handle hurtigt i kongens interesse, og set fra mit standpunkt blev det mere og mere nødvendigt, for Strakencz forestillede mig nødvendigheden af et hurtigt giftermål, og min egen tilbøjelighed støttede ham med en så skrækkelig energi, at jeg blev bange. Jeg tror ikke, at jeg ville have gjort det, jeg drømte om; men jeg kunne være blevet nødt til at flygte, og min flugt ville have ødelagt det hele. Desuden – ja, jeg er ingen helgen – spørg min lille svigerinde! – der kunne være sket værre ting!

Det er måske noget af det mærkeligste, der nogen sinde er hændet i et lands historie, at kongens broder og en mand, der

forestiller kongen, i fredstid og i nærheden af en stille købstad, under venskabsmaske fører en fortvivlet krig om kongens person og liv. Men det var just en sådan kamp, der nu begyndte imellem Zenda og Tarlenheim. Når jeg ser tilbage på den tid synes jeg, jeg må have været halvgal. Sapt har fortalt mig, at jeg ikke tålte nogen indblanding og ikke lyttede til nogen som helst forestilling, og hvis nogen sinde en konge i Ruritanien har hersket som despot, så var det mig. Jeg kunne se, hvorhen jeg ville, men jeg kunne ikke opdage noget, der gjorde livet skønt for mig, og jeg tog mit liv i min hånd og førte det så sorgløst omkring, som en mand går og svipper med en gammel handske. I begyndelsen søgte de at bevogte mig, at overtale mig til ikke at udsætte mig for noget; men da de så hvorledes det var fat med mig, fik de, enten de nu vidste sandheden eller ikke, den følelse, at det var skæbnen, der rådede over udfaldet, og at jeg måtte spille mit spil med Michael på min egen måde.

Sent den næste aften rejste jeg mig fra bordet, hvor Flavia havde siddet ved siden af mig, og førte hende til hendes værelser. Dér kyssede jeg hende på hånden og ønskede hende, at hun måtte sove godt og vågne til lykkelige dage. Så skiftede jeg klæder og gik ud. Sapt og Fritz ventede på mig med seks mand og heste. Sapt havde en lang rulle reb over sin saddel, og de var begge tungt bevæbnede. Jeg havde en kort, stærk knippel og en lang kniv. Vi gjorde en omvej for at undgå byen, og efter en times forløb red vi langsomt op ad den høj, som fører til slottet Zenda. Natten var mørk og stormfuld, vi måtte kæmpe imod vinden og regnen, og de store træer klagede og sukkede. Da vi kom til en tæt klynge træer, et lille stykke vej fra slottet, bad vi vore seks venner om at skjule sig dér med hestene, Sapt

havde en lille fløjte, og de kunne komme hen til os på et øjeblik, hvis der skulle være nogen fare; hidtil var der endnu intet sket. Jeg håbede, at Michael ikke var på post, fordi han troede, at jeg lå sikkert i min seng; vi nåede også op på højen, uden at der skete noget, og stod ved randen af den grav, som skiller det gamle slot fra vejen. Der stod et træ på bredden, og Sapt bandt i tavshed rebet fast til det. Jeg trak mine støvler af, tog et drag af en flaske cognac, sørgede for, at kniven sad løs i skeden og tog kniplen mellem tænderne. Så gav jeg mine venner hånden uden at ænse et sidste bønfaldende blik fra Fritz og tog fat i rebet. Jeg ville ned og se på Jakobsstigen.

Jeg firede mig langsomt ned i vandet. Natten var urolig; men dagen havde været varm og lys, og vandet var ikke koldt. Jeg sprang ud og begyndte at svømme langs med de store mure, som knejsede truende oven over mig. Jeg kunne kun se ti fod foran mig, så jeg havde godt håb om ikke selv at blive set, da jeg svømmede tæt ved de fugtige, mosbegroede mure. Der var lys i den nye del af slottet på den anden side, og af og til hørte jeg latter og lystige råb. Jeg syntes, at jeg genkendte den unge Rupert Hentzaus stemme, og tænkte mig ham ophedet af vin. Så hvilede jeg et øjeblik for grundigt at overveje sagen; hvis Johans beskrivelse var rigtig, måtte jeg være i nærheden af vinduet nu. Jeg bevægede mig langsomt fremad; så så jeg en stor skygge i mørket foran mig. Det var røret, der fra vinduet krummede sig ned i vandet; jeg så omtrent fire fod af dets overflade; det var så tykt, at to mænd godt kunne ligge ved siden af hinanden i det. Jeg ville nærme mig til det, da jeg så noget andet, og mit hjerte stod stille. På den anden side af røret så jeg stævnen af en båd, og da jeg lyttede opmærksomt, hørte

jeg en skraben, som om en mand skiftede stilling. Hvem var den mand, som bevogtede Michaels opfindelse? Var han vågen, eller sov han? Jeg følte, om min kniv var i orden, og trådte vande, og da jeg gjorde det, mærkede jeg bund under mine fødder. Slottets grundvold strakte sig en femten tommer ud og dannede en kant; den stod jeg på, og fra armhulerne opad var jeg ude af vandet. Så krøb jeg sammen og kiggede ned i mørket under røret, hvor der var en åben plads. Der var en mand i båden, og ved siden af ham lå der en riffel; jeg kunne se løbet funkle. Han sad ganske stille. Jeg lyttede. Han åndede tungt og regelmæssigt. Han sov, ved Gud! Jeg lagde mig ned på knæ og nærmede mig ham under røret, indtil mit ansigt kun var en alen fra hans. Jeg kunne se, at det var en stor mand. Det var Johans broder, Max Holf. Jeg stak hånden ned i bæltet tog trak min kniv. Af alle gerninger i mit liv holder jeg mindst af at tænke på denne, og jeg vil ikke spørge, om jeg handlede som en mand eller som en forræder. Jeg sagde til mig selv: "Der er krig, og kongens liv er indsatsen!" og jeg rejste mig og stod ved siden af båden, der var fortøjet ved muren. Jeg holdt mit åndedræt tilbage, tog sigte og hævede armen. Manden bevægede sig, han åbnede øjnene, han spilede dem op; han så forfærdet på mig og greb efter sin riffel. Jeg gennemborede ham, mens jeg hørte en elskovssang fra bredden lige overfor. Jeg lod ham ligge som en livløs masse og vendte mig om imod Jakobsstigen. Jeg havde ikke megen tid. Hans vagt kunne være forbi straks, så der kom afløsning. Jeg bøjede mig over røret og undersøgte det fra enden nede ved vandet til øverst oppe, tøver det gik eller syntes at gå gennem murværket. Der var ingen revne i det. Så lagde jeg mig på knæ og undersøgte det nedenunder, og jeg trak vejret

dybt og hurtigt; for nedenunder, hvor røret skulle have siddet tæt op til murværket, var der et lysglimt! Det lys måtte komme fra kongens celle! Jeg satte skulderen imod røret og trykkede på det. Sprækken blev en lille smule større. Så holdt jeg op, jeg havde gjort nok til at se, at røret ikke sad fast ved murværket forneden.

Så hørte jeg en stemme, en barsk, skurrende stemme, der sagde:

"Hvis Deres Majestæt har nok af mit selskab, så vil jeg gerne lade Dem hvile; men jeg må give Dem de små, pæne indretninger på først."

Det var Detchard! Jeg lagde straks mærke til den engelske accent.

"Ønsker Deres Majestæt noget, før vi skilles?"

Jeg hørte kongens stemme; den lød anderledes svag og hul, end da jeg havde hørt ham tale ude i skoven.

"Bed min broder om at dræbe mig," sagde kongen, "jeg dør tomme for tomme."

"Hertugen ønsker ikke Deres Majestæts død," sagde Detchard hånligt; "men hvis han gør det, så er Deres vej op til Himlen der henne."

"Nå ja, for mig gerne," svarede kongen, "hvis Deres ordre tillader det, så vil jeg bede Dem om at gå."

"Gid De må drømme om Paradis!" sagde skurken.

Lyset forsvandt.

Jeg hørte slåen blive skudt for, og så hørte jeg kongen hulke. Han var alene, troede han. Hvem tør håne ham for det?

Jeg vovede ikke at tale til ham; det var for farligt, man kunne risikere, at han i sin overraskelse kom med et højt udbrud. Jeg

turde ingenting gøre den nat, og det var nu min opgave at slippe sikkert af sted og føre liget bort; hvis jeg lod det blive dér, ville det røbe mig. Jeg løsnede båden og klatrede op i den. Det stormede stærkt, og der var ikke megen fare for, at man skulle høre åreslagene. Jeg roede hurtigt hen til det sted, hvor mine venner ventede og jeg havde lige nået det, da jeg hørte en høj piben bag ved mig.

"Halløj, Max!" råbte en stemme.

Jeg kaldte på Sapt i en dæmpet tone, og rebet kom ned. Jeg bandt det om liget, og så klatrede jeg op selv.

"Fløjt også De," hviskede jeg, "så vore mænd kommer, og hejs så rebet op. Sig intet for øjeblikket."

De halede liget op. I det samme øjeblik, da de havde gjort det, kom tre mænd til hest farende fra slottets hovedfacade. Vi så dem; men da vi selv var til fods, lagde de ikke mærke til os. Men så hørte vi vore folk komme.

"Det var også som pokker, så det er mørkt!" råbte en stemme.

Det var den unge Rupert. Et øjeblik efter lød der skud.

Vore folk havde mødt dem. Jeg fo'r af sted, og Sapt og Fritz fulgte mig.

"Slå løs!" råbte Rupert atter, og en høj stønnen meldte, at han selv ikke var ledig.

"Nu er jeg ekspederet, Rupert!" sagde en stemme. "Der er to imod en. Red dig selv!"

Jeg løb videre med kniplen i hånden.

Pludselig kom en hest hen imod mig. Manden, der sad på den, så tilbage over skulderen.

"Er du også færdig, Krafstein?" råbte han.

Ingen svarede.

Jeg sprang hen til hestens hoved.

Det var Rupert Hentzau.

"Endelig!" råbte jeg.

For det så ud, som om vi havde ham. Han havde kun sin kårde i hånden. Mine mænd var lige i hælene på ham, og Sapt og Fritz kom løbende. Jeg var kommet i forvejen; men hvis de kom tæt nok til at skyde, så måtte han dø eller overgive sig.

"Endelig!" råbte jeg.

"Det er skuespilleren!" sagde han og slog efter min knippel.

Han kløvede den, og da jeg anså det for bedre at være forsigtig end at dø, så tog jeg hovedet til mig, og, ja, jeg rødmer ved at fortælle det – men jeg rendte min vej. Fanden fo'r i Rupert Hentzau, han sporede sin hest, og da jeg vendte mig om, så jeg ham ride i galop hen til graven og springe ud i den, mens vore folks kugler faldt så tæt om ham som hagl. Hvis der havde været et eneste glimt af måneskin, havde vi gennemhullet ham med kugler, men i mørket lykkedes det ham at komme hen til hjørnet af slottet, og han forsvandt.

"Gid pokker havde ham!" sagde Sapt forbitret.

"Det er sørgeligt, at han er en skurk," sagde jeg. "Hvem har vi fået fat i?"

Det var Lauengram og Krafstein; men de var døde, og da det ikke længere var muligt at skjule noget, kastede vi dem og Max i slotsgraven. Så samlede vi os tæt sammen og red ned ad højen med ligene af tre af vore egne tapre folk i midten. Således drog vi hjem, tunge om hjertet, fordi vore venner døde, og meget urolige for kongen og sørgmodige over, at den unge Rupert igen var sluppet fra os.

Jeg ærgrede mig over, at jeg ikke havde dræbt nogen mand i åben kamp, men kun gennemboret en slyngel, mens han sov. Og jeg kunne ikke lide at have hørt Rupert kalde mig en skuespiller.

15. Jeg taler med en frister

Ruritanien er ikke England, ellers kunne striden mellem hertug Michael og mig ikke være gået hen med de mærkelige begivenheder, der fandt sted, uden større offentlig interesse. Dueller var meget almindelige for folk af de højere klasser, og private stridigheder imellem fornemme mænd udbredte sig også til deres venner og underordnede. Efter den kamp, som jeg lige har meddelt, begyndte der at gå så mange rygter, at jeg anså det for nødvendigt at være på min post. At der var død de og de folk kunne ikke skjules for deres slægtninge. Jeg udstedte en streng ordre, i hvilken jeg erklærede, at dueller fandt sted i et alt for stort omfang – kansleren opsatte dokumentet for mig, og han gjorde det meget godt – og forbød dem undtagen i de mest graverende tilfælde. Jeg sendte en offentlig undskyldning til Michael, og han svarede med en ærbødig og høflig skrivelse; for der var et foreningspunkt imellem os, nemlig dette, at ingen af os kunne lægge vore kort på bordet. Han var lige så godt som jeg skuespiller, og skønt vi hadede hinanden, var vi enige om at dupere den offentlige mening. Uheldigvis medførte nødvendigheden af at handle hemmeligt også den nødvendighed at opsætte; kongen kunne dø i sit fængsel eller blive ført bort til et andet sted; det var der ingen ting at gøre ved. En kort tid var jeg nødsaget til at holde våbenhvile, og min eneste trøst var, at Flavia var meget glad ved min bekendtgørelse om dueller. Da jeg udtalte min glæde over, at jeg

havde vundet hendes gunst, bad hun mig om helt at forbyde dueller, såfremt jeg satte pris på hendes ønsker.

"Vent, til vi er gift," sagde jeg smilende.

Et vigtigt resultat af våbenhvilen og den hemmelighed, som den skyldtes, var, at byen Zenda om dagen blev et slags neutralt bælte, hvor begge parter kunne mødes, og da jeg en dag red derned med Flavia og Sapt, havde jeg et møde med en bekendt som havde sin latterlige side, men på samme tid forvirrede mig. Da jeg kom ridende, mødte jeg en værdig mand, der kørte i en tospænder. Han standsede, stod ud af vognen og nærmede sig mig med et dybt buk. Det var politidirektøren i Strelsau.

"Deres Majestæts ordre med hensyn til dueller er genstand for vor største opmærksomhed," forsikrede han mig.

Hvis denne største opmærksomhed var grund til hans nærværelse i Zenda, besluttede jeg straks at fritage ham for den.

"Er det det, der bringer dem til Zenda, hr. politidirektør?" spurgte jeg.

"Nej, Deres Majestæt. Jeg er her for at imødekomme den engelske gesandt."

"Hvad har den engelske gesandt at gøre her?" sagde jeg i en ligegyldig tone. "Man savner en af hans landsmænd, Deres Majestæt, en ret anset mand. hans venner har ikke hørt fra ham i to måneder, og der er grund til at tro, at man sidst så ham i Zenda."

Flavia hørte næppe efter. Jeg turde ikke se på Sapt.

"Hvad grund har man til det?"

"En af hans venner i Paris, en hr. Featherly, har sendt os meddelelser, ifølge hvilke det synes muligt, at han er kommet

hertil, og jernbanefunktionærerne husker, at de har set hans navn på noget bagage."

"Hvad hedder han?"

"Rassendyll, Deres Majestæt," svarede han i en ligegyldig tone. Han så på Flavia og tilføjede dæmpet: "Man mener, at han har fulgt en dame hertil. Har Deres Majestæt hørt tale om en fru de Mauban?"

"Ja," svarede jeg, mens jeg uvilkårligt så op mod slottet.

"Hun kom til Ruritanien omtrent på samme tid som denne Rassendyll."

Jeg mødte politidirektørens blik; han så spørgende på mig.

"Sapt," sagde jeg, "jeg må tale et ord med politidirektøren. Vil De ride lidt i forvejen med prinsessen?" Så sagde jeg til politidirektøren: "Hvad er det, De vil sige mig?"

Han kom tæt hen til mig, og jeg bøjede mig ned imod ham.

"Jo, det kan jo være, at han var forelsket i damen," hviskede han. "Man har ikke hørt noget fra ham i to måneder!" Denne gang var det politidirektøren, der så op imod slottet.

"Ja, damen er dér," sagde jeg roligt; "men det tror jeg ikke, hr. hvad er det nu, han hedder? – hr. Rassendyll er."

"Hertugen holder ikke af rivaler, Deres Majestæt," 'hviskede han.

"Nej, det har De ret i," svarede jeg ganske oprigtigt. "Men jeg må sige, det er en meget alvorlig beskyldning."

Han gjorde en bevægelse, der udtrykte en undskyldning.

"Det er en meget alvorlig sag," hviskede jeg til ham, "tag til Strelsau."

"Men hvis jeg er på sporet her, Deres Majestæt?"

"Tag tilbage til Strelsau," gentog jeg. "Sig til gesandten, at De har et spor; men at De må have fred en uges tid eller to. I mellemtiden skal jeg selv undersøge sagen."

"Gesandten er meget ivrig, Deres Majestæt."

"De må berolige ham. Hør nu, hvis Deres mistanke er begrundet, så kan De nok indse, at det er en sag, som vi må behandle med forsigtighed. Vi kan ikke have nogen skandale. Tag så tilbage i aften." Han lovede at adlyd mig, og jeg red hen til mine ledsagere igen. Undersøgelserne i anledning af, hvor jeg kunne være, måtte under alle omstændigheder standses en uge eller to, og denne dygtige embedsmand var kommet sandheden forbavsende nær. Han kunne blive meget nyttig ved lejlighed; men hvis han nu handlede, kunne det blive slemt for kongen. Jeg bandede George Featherly, fordi han ikke havde holdt sin mund.

"Nå?" spurgte Flavia. "Blev du så færdig med dine forretninger?"

"Ja," svarede jeg; "men lad os nu vende om igen, vi er lige ved at komme ind på min broders grund."

Vi var virkelig også i den yderste ende af byen, dér, hvor vejen til slottet begyndte at gå op ad bakke. Vi så derop og beundrede de gamle mures massive skønhed. Så så vi et tog komme langsomt ned ad bakken.

"Lad os ride tilbage," sagde Sapt.

"Jeg ville gerne blive her et øjeblik," sagde Flavia, og jeg standsede ved siden af hende.

Nu kunne vi se toget tydeligere. Først kom der to beredne tjenere i sorte uniformer med sølvsnore. Derefter fulgte en vogn, der blev trukket af fire heste, på den stod der en ligkiste

med et svært ligklæde over, bag ved den red en mand i sorte klæder med hatten i hånden. Flavia lagde sin hånd på min arm.

"Det er vel en af de herrer, der blev dræbt i striden?" sagde hun.

Jeg vinkede ad en rideknægt. "Rid derop, og spørg, hvem det er," befalede jeg.

Han red derop, og jeg så ham styre hen til en herre, der red bagved.

"Det er Rupert Hentzau," hviskede Sapt.

Det var Rupert, og straks efter gav han toget tegn til at standse og travede hen til mig. Han så sørgmodig ud og bukkede med den største ærbødighed. Men pludselig smilede han, og jeg smilede også, for gamle Sapt havde stukket sin hånd i den venstre brystlomme, og både Rupert og jeg gættede, hvorfor han gjorde det.

"Deres Majestæt spørger, hvem det er, vi kommer med," sagde Rupert. "Det er min kære ven Albert Lauengram."

"Ingen beklager den ulykkelige historie mere end jeg," sagde jeg, "derom vidner min anordning, som jeg vil have, man skal lyde."

"Den stakkels mand," sagde Flavia blidt, og Rupert sendte hende et funklende blik. Det blev jeg vred over; jeg ønskede ikke, at Rupert Hentzau skulle besudle hende med så meget som et blik. Men han gjorde det, og han vovede at lægge sin beundring i sine øjne.

"Jeg takker Deres Majestæt for Deres nådige ord," sagde han. "Jeg sørger over min ven. Men, Deres Majestæt, andre må snart ligge således, som han nu ligger."

"Det er noget, vi alle har godt af at tænke på," svarede jeg.

"Ja. Selv konger, Deres Majestæt," svarede Rupert i en moraliserende tone, og gamle Sapt bandede sagte.

"Det er sandt," sagde jeg, "hvorledes har min broder det?"

"Han har det bedre, Deres Majestæt."

"Det glæder mig."

"Han håber, at han snart er så rask, at han kan tage til Strelsau."

"Så er han altså rekonvalescent endnu?"

"Jo, han lider endnu af et par mindre ubehageligheder," svarede den uforskammede fyr i den mildeste tone af verden.

"Sig ham fra mig," sagde Flavia, "at jeg håber, at de snart må være overståede."

"Deres kongelige Højheds ønske falder sammen med mit eget," sagde Rupert med et dristigt blik, som fik Flavia til at rødme.

Jeg hilste, og Rupert bukkede dybt og red tilbage. Drevet af en pludselig indskydelse red jeg efter ham. Han vendte sig hurtigt om. Han var øjensynlig bange for, at jeg havde ondt i sinde, hvor lidet sandsynligt det end var.

"De kæmpede som en tapper mand forleden," sagde jeg. "Hør, De er ung, hvis De vil udlevere Deres fange, så skal der ikke ske Dem noget ondt."

Han så på mig med et spotsk smil, så red han pludselig helt hen til mig.

"Jeg er ubevæbnet," sagde han, "og gamle Sapt kan jo skyde mig i et nu."

"Jeg er ikke bange," svarede jeg.

"Nej, gid Fanden havde Dem!" sagde han. "Hør, jeg stillede Dem et forslag fra hertugen forleden."

"Jeg vil ikke høre noget om forslag fra sorte Michael," sagde jeg.

"Så hør et fra mig!" Han hviskede: "Gå løs på slottet, og lad Sapt og Fritz føre an."

"Nå, og hvad så?"

"Aftal tiden med mig."

"Ja, jeg har jo rigtignok tillid til Dem!"

"Jeg taler om forretninger nu. Sapt og Fritz skal falde, sorte Michael, den hund, skal falde, fangen, som De kalder ham, går op ad Jakobsstigen – haha, den kender De jo! Så er der to mænd tilbage – jeg, Rupert Hentzau, og de, kongen af Ruritanien."

Han standsede og tilføjede så med en stemme, der bævede af ivrighed:

"Det er gode kort at have på hånden, ikke sandt? En trone og Deres prinsesse. Nå, og så kan vi jo sige, at jeg får en beskeden godtgørelse og Deres Majestæts taknemmelighed."

"Ja," sagde jeg, "så længe De er på jorden, kan man sige, at Helvede mangler sin herre."

"Tænk nu på det!" sagde han. "Og så vil jeg sige Dem, der kræves ikke så lidt for at holde mig borte fra den pige dér." Hans onde øjne sendte igen et lyn hen imod hende.

"Af sted med Dem!" sagde jeg, og dog kunne jeg et øjeblik efter ikke lade være med at le af hans dumdristighed.

"Vil De forråde Deres herre?" spurgte jeg.

Han kaldte bandende Michael noget, som ætlingen af et lovligt, om end morganatisk ægteskab ikke burde kaldes, og sagde i en næsten fortrolig og tilsyneladende venlig tone:

"Jeg skal sige Dem, han står mig i vejen. Han er et skinsygt dyr. Jeg var lige ved at gennembore ham i går aftes; han kom så

fordømt ubelejligt."

Jeg beherskede mig godt; for jeg fik noget at vide.

"Var der en dame med i spillet?" spurgte jeg ligegyldigt.

"Ja, en meget smuk dame," sagde han. "De har set hende."

"Aha, det var vist ved et teselskab, hvor nogle af Deres venner kom på den gale side af bordet."

"Hvad kan man vente af sådan nogle som Detchard og de Gautet? Jeg ville ønske, jeg havde været der!"

"Nå, og hertugen blandede sig i det?"

"Nej," sagde Rupert tankefuldt, "det er næppe den rigtige måde at udtrykke sig på. Det er mig, som vil blande mig i det."

"Foretrækker hun hertugen?"

"Ja, det gør den tossede tøs! Nå, men tænk nu på min plan." Han bukkede, sporede sin hest og travede af sted efter sin vens lig.

Jeg red tilbage til Flavia og Sapt, idet jeg grublede over denne besynderlige mand. Jeg har kendt mange onde mennesker; men Rupert Hentzau indtager en enestående stilling. Hvis der findes en anden af den slags noget sted, så tag ham, og hæng ham på stedet. Det siger jeg!

"Han er smuk, ikke sandt?" sagde Flavia, hun kendte ham naturligvis ikke som jeg; men jeg blev betuttet, for jeg syntes, hans dristige blik burde have gjort hende vred. Men min kære Flavia var kvinde, og derfor blev hun ikke betuttet. Tværtimod hun syntes, at den unge Rupert var meget smuk, og det var den slubbert sandelig også.

"Han så ud, som om han var meget bedrøvet over sin vens død," sagde hun.

"Han får mere grund til at være bedrøvet over sin egen," bemærkede Sapt med et barsk smil.

Jeg blev gnaven; det var måske ufornuftigt, for jeg havde jo ikke mere ret til at se på hende med kærlighed end Ruperts begærlige øjne. Og jeg vedblev at være gnaven, mens aftenen faldt på, og vi red til Tarlenheim, indtil Flavia, da Sapt havde trukket sig lidt tilbage, red tæt hen til mig og sagde blidt med en undselig latter:

"Rudolf, jeg græder, hvis du ikke smiler. Hvorfor er du vred?"

"Det er over noget, den fyr sagde til mig," svarede jeg; men jeg smilede, da vi nåede porten og steg af hesten.

Dér rakte en tjener mig et brev uden adresse.

"Er det til mig?" spurgte jeg.

"Ja, Deres Majestæt, der har været en dreng med det."

Det lød således:

> "Johan besørger dette for mig. Jeg har advaret Dem én gang. Så sandt der er en Gud til, og så sandt De er en mand, så red mig ud af denne morderhule!
>
> *A. de M.*"

Jeg rakte Sapt det; men alt, hvad den seje, gamle mand sagde som svar på denne ynkelige bøn om hjælp, var:

"Hvis skyld er det, at hun er der?"

Da jeg selv ikke var fejlfri, tog jeg mig den frihed at have medlidenhed med Antoinette de Mauban.

16. En fortvivlet plan

Da jeg havde vist mig til hest i Zenda og havde snakket med Rupert Hentzau, kunne jeg naturligvis ikke mere foregive at være syg. Jeg sporede virkningen heraf på garnisonen i Zenda; man så ikke soldaterne ude mere, og de af mine folk, som kom i nærheden af slottet, meldte, at der blev holdt streng vagt. Jeg var rørt over fru de Maubans sørgelige stilling; men jeg syntes, at jeg lige så lidt kunne hjælpe hende som kongen. Michael bød mig trods, og skønt han også havde været uden for slottets mure, tog han mindre hensyn til det sømmelige, end han hidtil havde gjort, og gjorde sig ikke den ulejlighed at sende nogen undskyldning, fordi han ikke havde hilst på kongen.

Tiden gik i uvirksomhed, skønt enhver opsættelse var farlig; for jeg udsatte mig ikke blot for den opsigt, min egen forsvinden vakte, men i Strelsau var der opstået en del knurren, fordi jeg stadig ikke kom tilbage til denne by. Det ville have været værre, hvis man ikke havde vidst, at Flavia var hos mig, og derfor fandt jeg mig i alt, skønt jeg nødig ville have, at hun skulle være i fare, og skønt hver dag af mit dejlige samliv med hende satte min tålmodighed på den yderste prøve. Dertil kom endnu, at mine rådgivere, Strakencz og kansleren, som var kommet fra Strelsau for at gøre mig indtrængende forestillinger, påstod, at jeg skulle bestemme en dag for min offentlige forlovelse, en ceremoni, der i Ruritanien næsten er lige så bindende som brylluppet selv. Jeg blev nødt til at gøre det og fastsatte tiden til fjorten dage senere; så skulle forlovelsen

deklareres i domkirken i Strelsau. Da dette blev bekendt vidt og bredt, opstod der stor glæde i kongeriget, og alle talte om det. Jeg var vis på, at der kun var to mænd, der ærgrede sig over det, nemlig sorte Michael og jeg, og der var kun én, der ikke vidste det, det var den mand, hvis navn jeg bar – kongen af Ruritanien.

Jeg hørte også noget om den måde, på hvilken denne nyhed blev modtaget på slottet; for efter tre dages forløb fandt Johan, der gerne ville have flere penge, skønt han var bange for sit liv, igen udvej til at besøge os. Han havde været inde hos hertugen, da efterretningen kom. Den sorte hertugs ansigt var blevet mørkere end nogen sinde, og han udstødte en ed. Han blev heller ikke gladere, da den unge Rupert svor på, at jeg havde 'i sinde at gøre, som jeg havde sagt, og derpå henvendte sig til fru de Mauban og ønskede hende til lykke med, at hun blev af med en medbejlerske. Michael greb efter sit sværd, sagde Johan, men Rupert brød sig ikke en smule om det; han drillede hertugen med, at han havde skabt en bedre konge end nogen, der i mange år havde hersket i Ruritanien.

"Og," tilføjede han med et betydningsfuldt buk for sin vrede herre, "Fanden sender prinsessen en smukkere mand, end Himlen havde udvalgt til hende, det gør han min salighed!"

Så bød Michael ham barsk at holde mund og gå sin vej, men Rupert kyssede først fruen på hånden, og han gjorde det, som om han elskede hende, mens Michael gloede på ham.

Dette var den lysere side af efterretningerne; men så kom der en mere alvorlig; det var klart, at hvis det hastede med handling på Tarlenheim, så hastede det ikke mindre på Zenda. For kongen var meget dårlig. Johan havde set ham, han var

afmagret og kunne næppe røre sig. Nu kunne der ikke være tale om, at man kunne forveksle ham med en anden. De var så urolige, at de havde sendt bud efter lægen i Strelsau, og da lægen havde været inde hos kongen, kom han bleg og skælvende tilbage og bad indtrængende hertugen, om han måtte fritages for at have med den sag at gøre, men det ville Michael ikke indlade sig på, og han holdt ham tilbage som fange og sagde til ham, at hans liv var i sikkerhed, hvis kongen levede, så længe hertugen ønskede det – og døde, når hertugen ønskede det – ellers ikke. Så havde lægen overtalt dem til at lade fru de Mauban besøge kongen og pleje ham, som kun en kvinde kunne. Men hans liv hang dog i en tråd, mens jeg endnu var stærk og rask og fri. Derfor herskede der en mørk stemning på Zenda, og de talte næppe, undtagen når de skændtes, hvortil de var meget tilbøjelige. Men jo mere nedtrykte de andre var, des gladere gik den unge Rupert omkring med et djævelsk smil og med en sang på læberne, og han lo, så han var nær ved at revne, sagde Johan, fordi hertugen altid satte Detchard til at bevogte kongen, når fru de Mauban var i cellen, hvilket for resten var ganske klogt af min forsigtige broder. Alt dette fortalte Johan, og han fik sine penge, men han bønfaldt os om at lade ham blive hos os på Tarlenheim, så han ikke behøvede at gå ind i løvens hule igen; men vi havde ikke brug for ham dér, og skønt jeg ikke ville tvinge ham, så søgte jeg ved forøget bestikkelse at få ham til at gå tilbage og bringe efterretning til fru de Mauban om, at jeg arbejdede for hende, og bede hende om, hvis hun kunne, at sige et trøstende ord til kongen. Spænding er slem for syge folk, men fortvivlelsen er endnu værre, og det kunne jo

være, at kongen døde alene af håbløshed; jeg kunne ikke få at vide, hvad det var for en sygdom, han led af.

"Hvorledes bevogter de kongen nu?" spurgte jeg, da jeg kom til at tænke på, at to af de seks og Max Holf var døde.

"Detchard og Bersonin bevogter ham om natten, Rupert Hentzau og de Gautet om dagen."

"Er der kun to ad gangen?"

"Ja, men de andre er i et værelse lige ovenover, og de kan høre, når man råber eller fløjter."

"Et værelse ovenover? Det vidste jeg ikke noget af. Er der nogen forbindelse mellem det og det værelse, hvor de holder vagt?"

"Nej, man må ned ad en trappe og gennem døren ved vindebroen."

"Er den dør låset?"

"Ja. Og kun de fire herrer har nøglen til den."

Jeg gik nærmere hen til ham.

"Har de også nøglen til vinduesgitteret?" spurgte jeg hviskende.

"Den har vist kun Detchard og Rupert."

"Hvor bor hertugen?"

"Han bor på første sal i det nye slot. Hans lejlighed ligger til højre, når man går hen imod vindebroen."

"Og fru de Maubans?"

"Ligger lige overfor til venstre, men hendes dør bliver låset, når hun går derind."

"Er det, for at hun skal blive der?"

"Ja, rimeligvis."

"Det er måske også af en anden grund?"

"Ja, muligvis."

"Hertugen har vel nøglen?"

"Ja, og vindebroen trækkes op om aftenen; den har hertugen også nøglen til, så den kan ikke fires ned over graven, uden at man henvender sig til ham først."

"Hvor ligger De?"

"I forhallen, sammen med fem tjenere."

"Er de bevæbnede?"

"De har lanser, ingen skydevåben. Hertugen vil ikke betro dem skydevåben."

Så tog jeg endelig sagen kækt i min egen hånd. Det var gået galt med Jakobsstigen, og det ville vist gå galt igen. Jeg måtte prøve på en anden måde.

"Jeg har lovet Dem to tusind kroner," sagde jeg, "De skal få halvtredsindstyve tusind, hvis De vil gøre, hvad jeg beder Dem om, i morgen nat. Men sig mig. Først, ved de tjenere, hvem fangen er?"

"Nej, de tror, at det er en eller anden fjende af hertugen."

"De vil altså ikke tvivle om, at jeg er kongen?"

"Hvorledes skulle de det?"

"Hør nu! I morgen nat klokken to skal de åbne slottets hovedport. Men det skal være præcis."

"Er De der så?"

"Lad være med at spørge, gør kun, hvad jeg siger Dem. Sig, at der er dårlig luft i forstuen, eller hvad De vil."

"Må jeg slippe ud af porten, når jeg har åbnet den?"

"Ja, rend så hurtigt, De kan. Så er dér én ting til. Bring dette brev til fruen – det er fransk, de kan ikke læse det – og bed

hende om at gøre nøjagtigt, hvad der står i det, så sandt hun har sit liv kært."

Manden skælvede, men jeg måtte stole på hans mod og hans ærlighed. Jeg turde ikke vente, jeg var bange for, at kongen skulle dø.

Da fyren var gået, kaldte jeg på Sapt og Fritz og meddelte dem min plan. Sapt rystede på hovedet.

"Hvorfor kan De ikke vente?" spurgte han.

"Kongen kan dø."

"Michael kan blive tvunget til at handle før."

"Så kan kongen leve," sagde jeg.

"Nå, og hvis han gør det, hvad så?"

"I fjorten dage?" spurgte jeg ganske simpelt.

Sapt bed sig i overskægget.

Pludselig lagde Fritz von Tarlenheim sin hånd på min skulder. "Lad os gøre forsøget," sagde han.

"Ja, De skal være med," sagde jeg.

"Ja, men bliv De her, og pas på prinsessen."

Der kom et glimt i gamle Sapts øjne.

"Vi må have fat i Michael på den ene eller den anden måde," sagde han; "men hvis De bliver dræbt sammen med kongen, hvad skal der så blive af os, der er tilbage?"

"Så skal De tjene dronning Flavia," sagde jeg, "og jeg ville ønske, jeg kunne være med til det."

Der fulgte en pause. Gamle Sapt brød den sørgmodigt, men dog så ufrivillig komisk, at Fritz og jeg lo. Han sagde:

"Hvorfor giftede den gamle Rudolf II. sig ikke med Deres – var det ikke Deres oldemoder?"

"Det er kongen, vi skal tænke på," sagde jeg.

"Ja, det er rigtigt," sagde Fritz.

"Desuden," vedblev jeg, "har jeg været bedrager til gavn for en anden; men jeg vil ikke være det til gavn for mig selv. Hvis kongen ikke er i live og bærer kronen igen før forlovelsesdagen, så siger jeg sandheden, hvad der så end sker."

"Ja, lad os så gå på," sagde Sapt.

Jeg havde lagt følgende plan. En stærk afdeling under Sapts kommando skulle liste sig op til slottets port. Hvis disse soldater blev opdaget for tidligt, skulle de dræbe enhver, de stødte på, med deres sabler, for jeg ville ikke have, at de skulle skyde. Hvis det gik godt, skulle de være ved porten, når Johan åbnede den. Så skulle de styrte ind og bemægtige sig tjenerne, hvis ikke deres nærværelse og benyttelse af kongens navn var nok til at skræmme dem. I samme øjeblik – og det var det vigtigste i min plan – skulle der lyde et højt og skingrende kvindeskrig fra Antoinette de Maubans værelse. Hun skulle råbe atter og atter: "Hjælp, hjælp! Michael, hjælp!" og så nævne Rupert Hentzaus navn. Så håbede vi, at Michael i sit raseri ville styrte ud af sin lejlighed lige overfor og falde levende i Sapts hænder. Skrigene skulle vedblive; mine mænd skulle fire vindebroen ned, og det ville være underligt, om ikke Rupert, når han hørte sit navn blive nævnt, selv ville komme nede fra det værelse, hvor han sov, og søge at komme over broen; det måtte overlades til tilfældet, om de Gautet kom med eller ikke.

Og når så Rupert satte sin fod på vindebroen? Ja, så var det min tur. For jeg havde lyst til en (ny svømmetur i borggraven, og for at jeg ikke skulle blive træt, havde jeg besluttet at tage en lille træstige med, på hvilken jeg kunne hvile armene i vandet og støtte mine fødder, når jeg kom op af det. Jeg ville sætte den op

ad muren lige ved broen, og når broen var firet ned, ville jeg liste mig op på den, og hvis så Rupert eller de Gautet kom sikkert over, så var det et uheld og ikke min fejl. Når de var døde, var der kun to mænd tilbage, og dem måtte vi stole på, vi nok kunne gøre det af med. Vi skulle have nøglen til den dør, der førte til de vigtige værelser. Måske de ville styrte ud. Hvis de rettede sig efter deres ordre, så afhang kongens liv af den hurtighed, med hvilken vi kunne sprænge den yderste dør, og jeg takkede Gud for, at det ikke var Rupert Hentzau, men Detchard, der havde vagt; for skønt Detchard var en koldblodig, ubarmhjertig og modig mand, så havde han ikke Ruperts glimrende tapperhed og hensynsløshed. Desuden, hvis nogen af dem virkelig holdt af sorte Michael, så var det ham, og det kunne godt være, at han ville overlade til Bersonin at bevogte kongen og styrte sig over broen for at tage del i kampen på den anden side.

Således lød min fortvivlede plan. For at fjenden skulle dysses så meget mere i ro, gav jeg ordre til, at vor bolig skulle oplyses glimrende, som om vi var optaget af svir og lystighed; det skulle den være hele natten, og musikken skulle spille, og folk skulle gå frem og tilbage. Strakencz skulle være der, og hvis han kunne, skulle han skjule vort tog for Flavia. Hvis vi ikke kom igen om morgenen, skulle han marchere åbenlyst til slottet med en stor styrke; og forlange kongen udleveret. Hvis sorte Michael ikke var der, hvad jeg ikke antog, han var, så skulle marskallen så hurtigt som muligt tage Flavia med til Strelsau og offentliggøre sorte Michaels forræderi og kongens død og samle alle dem, der var hæderlige og tro, under prinsessens banner. At det sidste ville ske, anså jeg for rimeligst, for jeg tvivlede meget

om, at kongen eller sorte Michael eller jeg havde mere end én dag at leve i. Nå ja, hvis sorte Michael døde, og hvis jeg, skuespilleren, dræbte Rupert Hentzau med egen hånd og så selv døde, så kunne det være, at skæbnen ville handle så mildt mod Ruritanien, som man kunne håbe, skønt den havde forlangt kongens liv – og at den behandlede mig således, det var jeg ikke i humør til at gøre indvendinger imod.

Det var sent, da vi var færdige med vor aftale, og jeg begav mig til prinsessens lejlighed. Hun var tankefuld den aften; men da jeg forlod hende, slog hun armene om min hals, og hun var undselig stolt, da hun satte en ring på min finger. Jeg havde kongens ring på; men jeg havde også på min lillefinger en simpel guldring, på hvilken vor families valgsprog var indgraveret. Den tog jeg af, satte den på hendes og gjorde så tegn til, at hun skulle slippe mig. Hun trådte tilbage og så på mig med slørede øjne.

"Gå med den ring, selv om du bærer en anden, når du er dronning," sagde jeg.

"Hvad andet jeg så ellers kan bære, denne vil jeg gå med, til jeg dør – og senere," sagde hun, mens hun kyssede ringen.

17. Den unge Ruperts adspredelser ved midnatstide

Aftenen var klar og smuk. Jeg havde ønsket sølet vejr, som jeg havde haft på min første udflugt i slotsgraven, men skæbnen var mig imod denne gang. Jeg gjorde alligevel regning på, at jeg ved at holde mig tæt under muren og i skyggen kunne undgå at blive opdaget fra de vinduer, som vendte ud imod skuepladsen for min virksomhed. Hvis de undersøgte graven, måtte min plan slå fejl; men det tænkte jeg ikke, de ville. De havde sikret Jakobsstigen mod alle angreb. Johan havde selv hjulpet med til at mure den fast forneden, så den hverken kunne bevæges til den ene eller den anden side. Man kunne kun fjerne den med eksploderende stoffer eller ved at hugge på den med hakker, og det var der jo ikke tale om at gøre på grund af den støj, det ville volde. Hvad skade kunne så en mand gøre nede i slotsgraven? Jeg stolede på, at når sorte Michael stillede sig det spørgsmål, ville han tillidsfuldt svare:

"Ingen," og selv om Johan havde forræderi i sinde, så kendte han ikke min plan, og han ville sikkert vente at se mig i spidsen for mine venner ved slottets hovedindgang. Dér, sagde jeg til Sapt, var den virkelige fare.

"Og dér," tilføjede jeg "skal De være. Er De ikke tilfreds med det?"

Det var han ikke. Han ville gerne være gået med mig; men jeg nægtede at tage ham med. Én mand kunne slippe for at blive

opdaget; men når der var to, var risikoen mere end dobbelt så stor. Da han igen vovede at antyde, at mit liv var for værdifuldt, bad jeg ham alvorligt om at tie og forsikrede ham, at hvis kongen ikke overlevede den nat, så ville jeg heller ikke overleve den.

Klokken tolv forlod Sapts kommando slottet Tarlenheim og drog til højre ad lidet befærdede veje, mens man undgik byen Zenda. Når det gik godt, ville de være uden for slottet omtrent tre kvarter til to. De skulle lade deres heste stå et kort stykke derfra og så liste sig hen til indgangen og holde sig parate, til porten blev åbnet. Hvis porten ikke blev åbnet omtrent klokken to, skulle de sende Fritz von Tarlenheim om på den anden side af slottet. Dér ville jeg møde ham, hvis jeg var i live, og så skulle vi overveje, om vi skulle storme slottet eller ikke. Hvis jeg ikke var der, så skulle de hurtigst muligt skynde sig tilbage til Tarlenheim, alarmere marskallen og marchere imod Zenda. for hvis jeg ikke var der, var jeg død, og jeg vidste, at kongen ikke ville leve fem minutter efter, at jeg var død.

Jeg må nu forlade Sapt og hans venner og fortælle, hvad jeg selv tog mig for denne skæbnesvangre nat. Jeg red på den gode hest, som kroningsdagens aften havde båret mig tilbage fra jagtslottet til Strelsau. Jeg havde en revolver i min saddelpude og min kårde ved siden. Jeg havde en stor kappe på, og under den havde jeg en tæt, varm uldskjorte og meget tykke strømper og lette sejldugssko. Jeg havde gnedet mig helt ind i olie og havde en stor flaske whisky med. Natten var varm. Men jeg kom måske til at opholde mig i vandet i lang tid, og det var nødvendigt at tage alle forholdsregler imod kulden, for kulden ødelægger ikke blot en mands mod, når han skal dø, men den

formindsker hans energi, når andre skal dø, og skaffer ham endelig gigt på halsen, hvis det er Guds vilje, at han skal leve. Jeg bandt et langt, tyndt, men stærkt reb om livet og glemte ikke min stige. Så red jeg ad en kortere vej end Sapt og var omtrent klokken halv ét i udkanten af skoven. Jeg bandt min hest fast i en lund, lod revolveren blive i sadlen – den var ingen nytte til nu – og med stigen i hånden gik jeg hen til randen af slotsgraven. Her viklede jeg rebet af, bandt det godt fast til en træstamme på bredden og firede mig ned. Slottets ur slog tre kvarter til ét, da jeg følte vandet under mig og begyndte at svømme, mens jeg stødte stigen frem foran mig og holdt mig i nærheden af muren. På denne måde kom jeg til min gamle ven jakobsstigen og følte murkanten under mig. Jeg krøb sammen i skyggen af det store rør – jeg prøvede på at bevæge det; men det var ganske ubevægeligt – så ventede jeg. – jeg husker, at den følelse, der især beherskede mig, hverken var angst for kongen eller længsel efter Flavia, men en umådelig heftig begærlighed efter at ryge tobak, og denne lyst kunne jeg naturligvis ikke tilfredsstille.

Vindebroen var endnu på sin plads. Jeg så dens lette planker oven over mig omtrent tredive fod til højre, mens jeg krøb sammen med ryggen imod muren ved kongens celle. Jeg så et vindue seks fod derfra næsten i lige linje med den. Hvis Johan talte sandt, så måtte det høre til hertugens lejlighed, og på den anden side måtte fru de Maubans vindue ligge. Kvinder er sorgløse, glemsomme skabninger. Jeg ønskede, at hun ikke måtte glemme, at hun skulle være offer for et brutalt overfald præcis klokken to. Jeg morede mig over den rolle, jeg havde tildelt min unge ven Rupert Hentzau; men jeg skyldte ham en

tak for sidst; for endog mens jeg sad her, havde jeg ondt i den skulder, i hvilken han havde stukket mig i alle mine venners påsyn.

Pludselig kom der lys i hertugens vindue. Skodderne var ikke lukkede, og jeg kunne se noget af det indre, da jeg forsigtigt rejste mig op på tæerne. Når jeg stod således, kunne jeg se lidt mere end halvanden alen ind i værelset, mens lysstrålerne ikke nåede mig. Vinduet var åbent, og der var en, der så ud. Jeg opdagede Antoinette de Maubans yndefulde skikkelse, og skønt hendes ansigt var i skygge, kunne jeg se hendes hoveds fine omrids. Jeg havde lyst til at hviske: "Husk på, hvad De skal gøre!" men jeg turde ikke – og det var heldigt, jeg ikke gjorde det, for et øjeblik senere kom en mand hen og stillede sig ved siden af hende. Han prøvede på at lægge sin arm om hendes liv; men med en hurtig bevægelse sprang hun til side og lænede sig imod skodderne med profilen vendt imod mig. Jeg opdagede, at manden var den unge Rupert. En sagte latter gjorde mig sikker på det. Han bøjede sig fremad og strakte hånden hen imod hende.

"Så sagte! Så sagte!" mumlede jeg. "Du kommer for tidligt, min ven."

Hans hoved var tæt ved hendes. Jeg tror, han hviskede til hende; for jeg så, at han pegede på graven, og jeg hørte hende sige:

"Jeg ville hellere springe ud af det vindue."

Han kom tæt hen til vinduet og så ud.

"Åh, der ser så koldt ud," sagde han. "Er det Deres alvor, Antoinette?"

Hun svarede ikke, så vidt jeg kunne høre, og han slog frækt med hånden mod vindueskarmen og vedblev med samme stemme som et forkælet barn:

"Gid pokker havde sorte Michael! Er prinsessen ikke nok for ham? Skal han have alt? Hvad pokker ser De i sorte Michael?"

"Hvis jeg fortalte ham, hvad De siger –" begyndte hun.

"Fortæl ham det bare," sagde Rupert ligegyldigt.

Så overrumplede han hende, idet han sprang frem og kyssede hende, lo og udbrød: "Dér har De noget, som De kan fortælle ham om!"

Hvis jeg havde haft min revolver hos mig, ville jeg have været i en slem fristelse; men jeg blev fritaget for denne og førte bare en ny post ind i hans regnskab.

"Han bryder sig for resten ikke meget om det," sagde Rupert. "De ved jo nok, at han er vanvittig forelsket i prinsessen. Han taler ikke om andet end om at skære halsen over på skuespilleren."

Nå, så det gjorde han!

"Og hvis jeg gør det for ham, hvad tror De så, han har lovet mig?"

Den ulykkelige kvinde hævede hænderne op over sit hoved i bøn eller fortvivlelse.

"Men jeg hader at vente," sagde Rupert, og jeg så, at han igen var ved at lægge hånden på hende, da en dør blev åbnet derinde, og en barsk stemme udbrød:

"Hvad bestiller De hér, Hentzau?"

Rupert vendte ryggen til vinduet, bakkede dybt og sagde med sin høje, lystige stemme:

"Jeg gør undskyldninger for Deres fraværelse. Jeg kunne da ikke godt lade damen være alene."

Det måtte være sorte Michael, der var kommet ind. Jeg så ham også straks, da han nærmede sig vinduet. Han tog den unge Rupert i armen.

"Slotsgraven kan rumme flere end kongen," sagde han med en betydningsfuld bevægelse.

"Truer Deres Højhed mig?" spurgte Rupert.

"En trussel er mere, end jeg plejer at unde folk."

"Men Rudolf Rassendyll har måttet høre mange trusler, og han lever dog endnu," bemærkede Rupert.

"Er det min skyld, at mine tjenere er klodrianer?" spurgte Michael vredt.

"Deres Højhed har ikke udsat Dem for den risiko at være en klodrian," svarede Rupert hånligt.

Det var så godt som at sige til hertugen, at han søgte at undgå faren, og jeg har aldrig hørt nogen sige en mand sandheden tydeligere. Men sorte Michael beherskede sig. Han så vist noget mørk ud – jeg ærgrede mig meget over, at jeg ikke kunne se deres ansigter bedre – men hans stemme var rolig, da han svarede:

"Det er nok! Vi må ikke skændes, Rupert. Er Detchard og Bersonin på deres post?"

"Ja, de er."

"Jeg behøver dem ikke mere."

"Jeg er ikke træt, Deres Højhed," sagde Rupert.

"Vil De være så venlig at forlade os," sagde Michael utålmodigt. "Om ti minutter bliver vindebroen hejset op, og jeg antager ikke, De har lyst til at svømme over til Deres seng."

Rupert forsvandt, og jeg hørte døren blive åbnet og lukket igen. Michael og Antoinette de Mauban var alene. Til min sorg lukkede hertugen vinduet. Han stod et øjeblik og talte med Antoinette. Hun rystede på hovedet, og han vendte sig utålmodigt bort fra vinduet. Døren lød igen, og sorte Michael lukkede skodderne.

"De Gautet! Halløj, de Gautet!" lød det henne fra vindebroen. "De må komme, hvis De ikke vil have et bad, før De går i seng!"

Det var Ruperts stemme. Et øjeblik senere trådte han og de Gautet ud på broen. Rupert tog de Gautet under armen, og midt på broen holdt han ham tilbage og lænede sig ud over den. Jeg skjulte mig bag jakobsstigen.

Så ville den unge Rupert more sig lidt. Han tog en flaske fra de Gautet og førte den til læberne.

"Der er næppe en dråbe i den!" råbte han misfornøjet og kastede den ud i graven.

Så vidt jeg kunne dømme efter lyden og ringene på vandet, faldt den tre fod fra røret. Rupert tog sin revolver frem og begyndte at skyde efter den. De første skud ramte ikke flasken, men røret, det tredje knuste flasken. Jeg håbede, at den unge fyr ville nøjes med dette, men han affyrede de andre løb mod røret, og en kugle susede gennem mit hår, mens jeg krøb sammen på den anden side.

"Halløj dér på broen!" råbte en stemme til stor lettelse for mig.

"Bare et øjeblik," svarede Rupert og de Gautet og løb over den. Vindebroen blev trukket op, og alt var stille. Klokken slog et kvarter til to. Jeg rejste mig, strakte mig og gabede.

Jeg tror, der var gået omtrent ti minutter, da jeg hørte en lyd til højre. Jeg kiggede over røret og så en mørk skikkelse stå i den port, som førte ned til broen, det var en mand. Af den skødesløse holdning gættede jeg, at det var Rupert igen. Han havde en kårde i hånden og stod ubevægelig et minut eller to. Hvad var det nu, den unge djævel spekulerede på? Han lo sagte, så vendte han sit ansigt om mod muren, tog et skridt i retning af mig og begyndte til min overraskelse at klatre ned ad muren. Jeg så straks, at der måtte være trin i den. Det var klart. Der måtte være hugget trin i muren med omtrent atten tommers mellemrum. Rupert stod på det nederste. Så tog han sin kårde mellem tænderne, vendte sig om og firede sig lydløst ned i vandet. Hvis det blot havde været mit liv, det kom an på, var jeg svømmet ham i møde. Jeg ville meget gerne have kæmpet med ham straks på stedet sådan en dejlig nat som denne, mens vi var ganske alene. Men jeg måtte tænke på kongen! Jeg beherskede mig, men jeg trak vejret dybt og iagttog ham med den største interesse.

Han svømmede roligt over på den anden side; dér var også trin i muren, og han klatrede op ad dem. Da han stod i portåbningen ved den optrukne bro, følte han i lommen og tog noget frem. Jeg hørte ham lukke en dør op; men jeg kunne ikke høre, at den blev lukket efter ham. Han forsvandt.

Jeg slap min stige, for nu behøvede jeg den ikke, svømmede hen til broen og klatrede halvvejs op ad trinnene. Dér hang jeg med kården i hånden og lyttede ivrigt. Der var mørkt i hertugens værelse, mens der var lyst i vinduet på den modsatte side af broen. Der hørtes ikke en lyd, før det store ur i slotstårnet slog halv to.

Der var andre folk end jeg, der lagde planer i slottet den nat.

18. Fængslet brydes

Den stilling, jeg stod i, var ikke meget god til at tænke i; men jeg grublede dog dybt i det første øjeblik. Jeg havde gjort et skridt fremad, sagde jeg til mig selv. Hvad nu end Rupert Hentzaus ærinde kunne være, og hvad det end kunne være for skurkestreger, han var optaget af, så havde jeg gjort et skridt fremad. Han var på den anden side af graven, og det ville være min fejl, hvis han nogen sinde igen satte foden på den side, hvor kongen var. Så var der endnu tre, jeg havde at gøre med, de to, der var på post, og de Gautet, som var i seng. Gid jeg dog blot havde nøglen! Jeg ville have vovet alt og angrebet Detchard og Bersonin, før deres venner kunne komme dem til hjælp. Men jeg var magtesløs. Jeg måtte vente, indtil mine venner kom og fik en eller anden til at gå over broen, en eller anden med nøglen. Og jeg ventede, syntes jeg, i en halv time; men i virkeligheden varede det kun omtrent fem minutter, før den første akt i det spændende drama begyndte.

Alt var stille på den anden side. Hertugens værelse vedblev at være mørkt, mens lyset stadig brændte i fru de Maubans; vindue. Så hørte jeg en ganske svag lyd, den kom fra den port, som førte til vindebroen på den anden side af graven. Jeg havde kun hørt den ganske utydeligt; men jeg kunne ikke tage fejl af den. Det var en nøgle, der blev drejet om, forsigtigt og langsomt. Hvem gjorde det? Og hvor førte den dør hen, som blev åbnet? I tanken så jeg den unge Rupert med nøglen i den ene hånd, kården i den anden og et ondt smil om læberne. Men

jeg vidste ikke, hvad det var for en dør, og heller ikke, hvad det var, den unge Rupert morede sig med i den sene nattetime.

Det skulle snart blive opklaret, for i næste øjeblik – før mine venner kunne være i nærheden af slottets port, og før Johan kunne have strammet sig op til sit hverv – lød der et pludseligt brag i det værelse, hvor der var lys. Det lød, som om nogen havde kastet en lampe på gulvet, og vinduet blev mørkt. I samme øjeblik hørtes der et skingrende skrig: "Hjælp, hjælp, Michael! Hjælp!" og derefter igen et rædselsskrig.

Hver nerve i mig dirrede. Jeg stod på det øverste trin og klyngede mig til dørtærsklen med den højre hånd, mens jeg holdt kården i den venstre. Pludselig opdagede jeg, at portåbningen var bredere end broen; der var en mørk krog på den modsatte side, hvor en mand kunne stå. Jeg fo'r derover og stillede mig der. Nu kunne jeg beherske vejen, ingen mand kunne passere vejen mellem det nye og det gamle slot uden min vilje. Der lød igen et skrig. Så blev en dør slået op og fo'r med et brag imod væggen, og jeg hørte, at der blev grebet heftigt i et dørhåndtag.

"Luk døren op! Hvad i al verden er der i vejen!" råbte en stemme – det var sorte Michaels!

Hans råb blev besvaret med de ord, jeg havde skrevet i mit brev:

"Hjælp, Michael – det er Hentzau!"

Hertugen udstødte en heftig ed og kastede sig imod døren. I samme øjeblik hørte jeg et vindue oven over mit hoved blive åbnet, og en stemme råbte: "Hvad er der i vejen?" og jeg hørte hastige trin. Jeg knugede min kårde. Hvis de Gautet kom denne vej, blev de seks igen formindskede med én.

Så hørte jeg kårdeklirren og trampen og – ja, jeg kan ikke fortælle begivenhederne så hurtigt, som de skete; for alt syntes at komme på én gang. Der lød et vredt udbrud fra fru de Maubans værelse, det var som en såret mands råb, vinduet blev slået op, og den unge Rupert stod der med kården i hånden. Han vendte ryggen til, og jeg så ham bøje sig fremad som til et udfald.

"Aha, Johan, dér er noget til dig! Kom an, Michael!"

Johan var der altså. Han var kommet hertugen til hjælp! Hvorledes kunne han så åbne døren for mig? Jeg var bange for, at Rupert havde dræbt ham.

"Hjælp!" råbte hertugens stemme svagt og hæst.

Jeg hørte trin på trappen oven over mig, og jeg hørte en bevægelse neden under til højre i retning (af kongens celle. Men før end der skete noget på den side af graven, hvor jeg stod, så jeg fem eller seks mænd nærme sig den unge Rupert ovre i fru de Maubans vindue, han faldt ud tre, fire gange med en glimrende behændighed og tapperhed. De fo'r tilbage og lod en plads fri rundt om ham. Så sprang han leende op i vinduet og svang sin kårde, han var beruset af blod, og han lo igen vildt, mens han kastede sig hovedkulds ud i graven, hvad blev der af ham? Jeg kunne ikke se det, for da han sprang, så de Gautets magre ansigt ud af porten ved siden af mig, og uden at nøle et sekund slog jeg efter ham med al den styrke, Gud har givet mig, og han faldt død om i porten uden et ord eller et suk. Jeg faldt på knæ ved siden af ham. Hvor var nøglerne? Jeg opdagede, at jeg mumlede: "Nøglerne, mand, nøglerne!" som om han endnu havde været i live og kunne høre, og da jeg ikke kunne finde

dem straks, så – Gud tilgive mig! – ja, så tror jeg, at jeg slog en død mand i ansigtet!

Endelig havde jeg dem. Der var kun tre. Jeg tog den største og fandt låsen til den dør, der førte til cellen. Jeg satte nøglen i den, den passede. Jeg drejede om. Jeg lukkede døren efter mig, låsede den så lydløst, som jeg kunne, og puttede nøglen i lommen.

Jeg stod øverst på en stejl trappe. Der hang en svagt lysende olielampe på væggen. Jeg tog den, stod stille og lyttede.

"Hvad pokker kan det være?" hørte jeg en stemme sige. Den kom fra en dør lige nedenfor.

En anden stemme spurgte: "Skal vi dræbe ham?" Jeg anspændte mit øre for at høre svaret og kunne have sukket af lettelse, da jeg hørte Detchards skurrende stemme svare: "Vent lidt, vi kommer i forlegenhed, hvis vi slår for hurtigt."

Der var et øjebliks tavshed. Så hørte jeg en slå blive skudt forsigtigt tilbage. Jeg slukkede straks den lampe, jeg havde i hånden, og hængte den op igen.

"Her er mørkt – lampen er gået ud. Har du lys?" sagde den anden stemme. – Det var Bersonins.

De havde sikkert lys, men de skulle ikke komme til at bruge det. Afgørelsens stund var der, og jeg fo'r ned ad trappen og styrtede mig imod døren.

Bersonin havde skudt slåen fra, og døren gav efter. Belgieren stod der med en kårde i hånden, og Detchard sad på en løjbænk inde i værelset. I sin forbavselse over at se mig veg Bersonin tilbage, mens Detchard sprang op og tog sit sværd. Jeg fo'r som vanvittig løs på belgieren og fik ham tvunget op imod muren. Han fægtede ikke godt, men han kæmpede tappert. Et øjeblik

efter lå han på gulvet. Jeg vendte mig om – Detchard var der ikke. Han havde adlydt sin ordre og ikke vovet nogen kamp med mig, men var styrtet lige hen til kongens værelse, havde åbnet døren og smækket den i efter sig. Nu var han ved sit arbejde derinde.

Han ville sikkert have dræbt kongen og måske også mig, hvis der ikke havde været en trofast mand, som ofrede sit liv for kongen. for da jeg fik døren sprængt, så jeg følgende syn. Kongen stod i en krog; han kunne intet gøre, for han var ødelagt af sygdom, han bevægede sine lænkede hænder unyttigt frem og tilbage, og han lo skrækkeligt i et anfald af vanvid. Detchard og lægen stod og brødes midt i værelset, for lægen havde styrtet sig over morderen og søgte at holde på ham. Nu rev Detchard sig løs af den svage mands tag, og i det øjeblik, jeg trådte ind, gennemborede han den ulykkelige.

Så vendte han sig om imod mig og råbte: "Endelig!"

Vi stod hver med sin kårde lige over for hinanden. Ved et lykkeligt tilfælde havde hverken han eller Bersonin haft deres revolvere hos sig. Jeg fandt dem senere, de lå ladte på kaminhylden i det yderste værelse. Det var tæt ved døren, og det var let nok at få fat i dem; men jeg havde spærret dem vejen. Ja, dér stod vi mand imod mand, og vi begyndte at kæmpe i tavshed og med alvor. Men jeg husker kun lidt af det, undtagen, at han fægtede lige så godt som jeg, ja, endnu bedre, for han kendte flere kneb end jeg, og han tvang mig til at vige tilbage til det gitter, der beskyttede indgangen til jakobsstigen. Jeg så et smil på hans ansigt, og han sårede mig i den venstre arm.

Jeg kan ikke rose mig af den kamp. Jeg tror. At han ville have dræbt mig og så fuldendt sit bøddelværk, for han var den

dygtigste fægter, jeg nogen sinde har truffet på; men mens han trængte hårdt ind på mig, sprang den halvt vanvittige, ødelagte mand i krogen højt op i sindssyg lystighed og råbte:

"Det er fætter Rudolf! Fætter Rudolf! Jeg skal hjælpe dig, fætter Rudolf!" Og han greb en stol – han kunne lige løfte den op – og kom hen imod os. Så fattede jeg håb.

"Kom!" råbte jeg, "kom! – slå den imod hans ben!"

Detchard svarede med et vildt udfald. Han havde mig næsten.

"Kom dog, kom dog, menneske!" råbte jeg. "Kom, og vær med!"

Kongen lo muntert og nærmede sig, idet han stødte stolen foran sig.

Detchard sprang tilbage med en ed, og før jeg vidste, hvad han var i færd med, havde han vendt sin kårde imod kongen. Han gjorde et heftigt udfald imod ham, og kongen faldt om på stedet med et ynkeligt skrig. Den svære bandit vendte sig om imod mig igen. Men han var selv redskabet til sin ødelæggelse; for da han vendte sig, trådte han i den blodpøl, som den døde læge havde udgydt. Han gled og faldt. Som et lyn var jeg over ham. Jeg greb ham i halsen, og før han kunne komme, til sin fulde samling igen, gennemborede jeg ham, og han faldt med en halvkvalt ed over sit offers lig.

Var kongen død? Det var min første tanke. Jeg fo'r hen til ham. Ja, det så ud, som om han var død, for han havde et sår i panden og lå ganske bevidstløs på gulvet. Jeg knælede ved siden af ham og lagde mit øre til hans bryst for at høre, om han åndede. Men før jeg kunne høre det, lød der en høj raslen derude. Jeg kendte lyden; det var vindebroen, der blev firet ned.

Et øjeblik senere slog den mod muren på den side af graven, hvor jeg var. Jeg skulle fanges i en fælde og kongen med mig, hvis han levede. Jeg tog min kårde og gik ud i det yderste værelse. Hvem var det; der firede vindebroen ned? Var det mine mænd? Hvis det var så, var det godt. Mit blik faldt på revolverne, og jeg greb den ene. Jeg standsede for at lytte i børen i det yderste værelse. For at lytte, siger jeg? Ja, og for at få vejret igen, og jeg rev min skjorte i stykker og lavede et bind til min blødende arm. Så stod jeg og lyttede igen. Jeg ville have givet alverden for at høre Sapts stemme; for jeg var mat og ødelagt. Denne tiger. Rupert Hentzau, færdedes endnu omkring i slottet. Jeg kunne bedre forsvare den snævre dør oven for trappen end indgangen hernede, og derfor slæbte jeg mig op ad trinnene og stod der og lyttede. Hvad var det for en lyd? Igen en mærkelig lyd, når man tænkte på stedet og tiden. En hånlig, lystig latter. Jeg kunne næppe tro, at en mand, der var ved sine fulde fem, ville le. Men denne latter meldte mig, at mine mænd ikke var kommet, for de måtte have skudt Rupert, hvis de var kommet. Klokken slog halv tre! Store Gud! Porten var ikke blevet åbnet! De var gået tilbage til slotsgravens bred! De havde ikke fundet mig! De var draget tilbage til Tarlenheim med efterretning om min og kongens død. Ja, det ville gå sådan, før de nåede Tarlenheim! Rupert lo jo triumferende.

Jeg sank et øjeblik kraftesløs om imod døren. Så fo'r jeg hurtigt op; for Rupert råbte hånligt:

"Broen er jo firet ned. Kom over den! Og lad os for Guds skyld få fat i sorte Michael! Hold jer tilbage, I køtere! Michael, kom og kæmp for hende!"

Skønt jeg ikke turde kæmpe alene, så kunne jeg dog endnu udrette noget. Jeg drejede nøglen om og så ud ad døren.

19. Ansigt til ansigt i skoven

Et øjeblik kunne jeg ikke se noget; for lygternes og faklernes skær fra den anden side af broen faldt mig lige i øjnene; men snart blev scenen klarere, og det var en løjerlig scene. Broen lå på sin plads; på den anden ende af den stod en gruppe af hertugens tjenere, to eller tre bar de fakler, som havde blændet mig, og tre eller fire havde lanser i hånden. De stod tæt sammentrængte og holdt deres våben frem for sig, mens deres ansigter var blege og ophidsede. Rent ud sagt, så de så forskrækkede ud, som jeg nogen sinde har set folk se ud, og de stirrede forfærdede på en mand, som stod midt på broen med kårde i hånden. Det var Rupert Hentzau, som kun havde benklæder og skjorte på. Hans hvide linned var plettet med blod; men hans raske holdning sagde mig, at han enten slet ikke selv var såret eller i alt fald kun havde fået en skramme. Dér stod han og forsvarede broen imod dem og udfordrede dem til at komme an eller snarere til at sende sorte Michael ud til ham; og de, som ingen skydevåben havde, veg tilbage for ham og turde ikke angribe ham. De hviskede til hinanden, og bagest så jeg min ven Johan, der støttede sig til døren og med et tørklæde standsede det blod, som flød fra et sår i hans kind.

Ved et vidunderligt tilfælde var jeg herre over situationen. De krystere ville lige så lidt gøre modstand imod mig, som de vovede at angribe Rupert. Jeg behøvede blot at hæve min revolver for at sende ham ind i den anden verden; han havde ingen anelse om, at jeg var der. Jeg gjorde det ikke. Jeg ved

næppe engang nu hvorfor. Jeg havde lumskelig dræbt en mand den nat, og en anden havde jeg dræbt snarere ved et held end ved min dygtighed – det var måske det. Og så på den anden side, hvor stor en skurk end denne mand var, så havde jeg ikke lyst til at være én blandt de mange, der kæmpede imod ham – måske var det det. Men stærkere end nogen af disse følelser, der kaldte mig tilbage, var en nysgerrighed, og en trolddom, som manede mig fast, så jeg stod og iagttog resultatet af denne scene.

"Michael, din hund! Michael, hvis du kan stå, så kom an!" råbte Rupert, og han gik et skridt frem, mens gruppen trak sig lidt tilbage. "Bastard, kom an!"

Svaret på denne hån var et vildt kvindeskrig.

"Han er død, å Gud, han er død!"

"Død!" råbte Rupert. "Så ramte jeg bedre, end jeg vidste af!" Og han lo triumferende. Så vedblev han: "Ned med jeres våben dér! Nu er jeg jeres herre! Ned med dem, siger jeg!"

Jeg tror, de ville have adlydt, men mens han talte, skete der noget nyt. Først hørtes der en lyd i det fjerne, som om nogen råbte og bankede på en port. Mit hjerte bankede af glæde, det måtte være mine mænd, som heldigvis havde været ulydige og kom for at søge efter mig. Støjen vedblev; men ingen af de andre syntes at bryde sig om den; deres opmærksomhed var optaget af, hvad der nu skete lige for deres øjne. Tjenestefolkene skiltes ad, og en kvinde kom vaklende ud på broen. Det var Antoinette de Mauban i en flagrende, hvid kjole, med det mørke hår ned over skuldrene; hendes ansigt var ligblegt, og hendes øjne funklede vildt i fakkelskæret. I sin rystende hånd havde hun en revolver, og mens hun ravede

fremad, affyrede hun den på Rupert Hentzau. Kuglen ramte ham ikke; den fo'r ind i træværket over mit hoved.

"Haha," sagde Rupert leende; "hvis Deres øjne ikke havde været mere dødbringende end Deres skud, så havde jeg ikke været i forlegenhed i nat, og sorte Michael ikke i Helvede!"

Hun tog ingen hensyn til hans ord; med en vidunderlig anstrengelse beherskede hun sig og stod ganske stille og stiv. Så begyndte hun langsomt og sikkert at hæve armen og tage omhyggeligt sigte.

Det var vanvittigt af ham at risikere det. Han måtte styrte frem imod hende og udsætte sig for kuglen eller trække sig tilbage hen imod mig. Jeg sigtede på ham med min revolver.

Han gjorde ingen af delene. Før hun rigtig fik taget sigte, bukkede han for hende på den mest yndefulde måde og sagde: "Jeg kan ikke dræbe en kvinde, jeg har kysset!" Og før hun eller jeg kunne standse ham, lagde han hånden på broens rækværk og sprang let ud i graven.

I samme øjeblik hørte jeg en larm af fodtrin, og en stemme, som jeg kendte – det var Sapts – råbte: "Hertugen er død!" Så vidste jeg, at kongen ikke trængte til mig mere, og jeg kastede revolveren fra mig og sprang ud på broen. Der lød et forundret udbrud: "Kongen!" og så sprang jeg ligesom Rupert Hentzau ud i vandet med kården i hånden. Jeg ville ende min strid med ham derhenne, hvor jeg så hans krusede hoved i vandet.

Han svømmede let og hurtigt. Jeg var mat og halvvejs en krøbling med min sårede arm. Jeg kunne ikke indhente ham. I nogen tid sagde jeg ingenting; men da vi kom om hjørnet af det gamle tårn, råbte jeg: "Holdt, Rupert, holdt!"

Han så sig om og svømmede videre. Nu var han henne ved bredden og søgte efter et sted, hvor han kunne klatre op. Jeg vidste, at der ikke var noget – men der var jo mit reb, som endnu måtte hænge der, hvor jeg havde firet mig ned. Han måtte nå det før jeg. Måske så han det ikke, måske fandt han det, og hvis han trak det op efter sig, så fik han et godt forspring. Jeg samlede alle de kræfter, jeg havde, og skyndte mig frem. Til sidst nåede jeg ind på ham, for han var optaget af at søge og var derfor langsommere i sine bevægelser.

Han havde fundet det! Han udstødte et triumferende råb. Han tog fat i det og begyndte at klatre op. Jeg var nær nok til at høre ham mumle: "Hvorledes er det kommet her?"

Jeg var ved rebet; han hang oppe i luften og så mig; men jeg kunne ikke nå ham.

"Halløj, hvem er det?" udbrød han forskrækket. Jeg tror, af han et øjeblik antog mig for kongen, og jeg var vist bleg nok til, at den tanke kunne være rimelig; men et øjeblik efter råbte han:

"Aha! Det er skuespilleren! Hvordan kommer De her, mand?"

Mens han sagde dette, nåede han helt op.

Jeg tog fat i rebet; men jeg standsede. Han stod deroppe med kården i hånden, og han kunne kløve mit hoved eller gennembore mig, når jeg nåede derop. Jeg slap rebet.

"Det er lige meget," sagde jeg; "men siden jeg er her, så tror jeg, at jeg vil blive her."

Han smilede ned til mig.

"Disse kvinder er også pokkers –" sagde han, da pludselig slottets store klokke gav sig til at kime, og der hørtes et højt råb.

Rupert smilede igen og slog ud med hånden til mig.

"Jeg ville gerne have en lille omgang med Dem; men det er lidt for varmt," sagde han, og så forsvandt han.

Jeg tænkte ikke på faren, men tog fat i rebet. Et øjeblik efter var jeg deroppe. Jeg så ham i en afstand af omtrent hundrede fod; han fo'r af sted hen imod skoven. Rupert Hentzau var forsigtig for én gangs skyld. Jeg styrtede af sted efter ham og råbte, at han skulle stå; men det ville han ikke. Han var i sin fulde kraft og kom længere bort fra mig med hvert skridt, han gjorde; men jeg glemte alt bandet i verden end ham og min blodtørst og ilede frem, og snart omgav skovens dybe skygger os begge to, den forfulgte og mig, forfølgeren.

Klokken var tre, og det begyndte at dages. Jeg løb på en lang, græsklædt vej, og tre hundrede fod foran mig løb den unge Rupert.

Hvis lokker bølgede i den friske brise. Jeg var træt og stønnede, han så tilbage over skulderen og slog igen ud med hånden til mig. Han gjorde nar af mig; for han så, at jeg ikke kunne indhente ham. Jeg var nødt til at standse for at trække vejret. Et øjeblik efter drejede han til højre, og jeg tabte ham af syne.

Jeg tænkte, at alt var forbi, og træt og ærgerlig sank jeg om på jorden. Men jeg var straks oppe igen; for jeg hørte et skrig i skoven, et kvindeskrig. Jeg anspændte mine sidste kræfter og ilede hen imod det sted, hvor han var forsvunden, og da jeg drejede om der, så jeg ham igen. Men ak, jeg kunne ikke få fat i ham! Han var i færd med at løfte en ung pige ned fra den hest, hun sad på; det var sikkert hende, jeg havde hørt skrige. Hun så ud til at være en landmands datter, og hun havde en kurv på armen. Sandsynligvis var hun på vej til torvet i Zenda. Hendes

hest var et kraftigt, velbygget dyr. Den unge Rupert løftede hende ned til trods for hendes skrig – hun blev forskrækket over hans ydre, men han behandlede hende pænt, lo, kyssede hende og gav hende penge. Så sprang han op på hesten og satte sig i samme stilling som en kvinde, og så ventede han på mig. Og jeg ventede på, at han skulle komme.

Han red også straks hen imod mig, men holdt sig i nogen afstand.

"Hvad gjorde De på slottet?" spurgte han.

"Jeg dræbte tre af Deres venner," svarede jeg.

"Hvad behager? Fandt De vej til cellerne?"

"Ja!"

"Og kongen?"

"Han blev såret af Detchard, før jeg dræbte Detchard; men jeg håber, han er i live."

"De er en tosse," sagde Rupert venligt.

"Jeg gjorde én ting til –"

"Hvad?"

"Jeg skånede Deres liv. Jeg var bag Dem på broen med en revolver i hånden."

"Nej virkelig? Så var jeg min sandten i dobbeltild!"

"Stå af hesten, og kæmp som en mand."

"I en dames nærværelse." sagde han og pegede på pigen. "Nej, Deres Majestæt!"

Så vidste jeg næppe, hvad jeg gjorde i mit raseri; men jeg styrtede løs på ham. Et øjeblik syntes han at vakle. Så standsede han sin hest og ventede på mig. Jeg fo'r ind på ham i min tåbelighed. Jeg tog fat i hans tømme og slog efter ham, han parerede og slog efter mig. Jeg gik et skridt tilbage og fo'r så løs

på ham igen, og denne gang nåede jeg hans ansigt, sårede ham i kinden og fo'r tilbage, for han kunne ramme mig. Han syntes næsten forskrækket over mit ville angreb, ellers tror jeg, han måtte have dræbt mig. Jeg sank stønnende i knæ, idet jeg ventede, at han skulle fare løs på mig. Og det ville han også have gjort, og så tvivler jeg ikke om, at en af os, eller vi begge to ville være døde; men i samme øjeblik hørtes der et råb bag os, og da jeg så mig om, opdagede jeg en mand til hest. Han red stærkt og havde en revolver i hånden. Det var min trofaste ven, Fritz von Tarlenheim. Rupert så ham og vidste, at legen var forbi. Han kastede benet op, så han sad rigtigt i sadlen; men han ventede dog et øjeblik endnu. Så bøjede han sig fremad, strøg håret fra sin pande og smilede, mens han sagde:

"På gensyn, Rudolf Rassendyll!"

Blodet strømmede ned ad hans kind; men hans læber smilede, og han bukkede let og elegant for mig, og hån bukkede for bondepigen, som havde nærmet sig skælvende, men ganske fortryllet af synet, og han slog ud med hånden til Fritz, som nu var inden for skudvidde og skød på ham. Kuglen var lige ved at gøre, hvad den skulle, for den ramte hans kårde, som han lod falde med en ed, så trykkede han hælene ind mod hestens sider og galoperede bort.

Og jeg så ham ride ned ad den lange vej, som om han red for sin fornøjelses skyld. Og han sang, skønt han havde en stor flænge i kinden.

Han vendte sig endnu en gang om for at slå ud med hånden, så forsvandt han i mørket. Ja, således forsvandt han, trodsig og hensynsløs og klog, yndefuld og skøn, men nedrig, uovervunden til det sidste. Og jeg slyngede lidenskabeligt min

kårde ned mod jorden og råbte til Fritz, at han skulle forfølge ham. Men Fritz standsede sin hest, sprang ned og kom hen til mig og knælede, mens han lagde sin arm om mig. Og det var sandelig på tiden; for det sår, som Detchard havde slået mig, var brudt op igen, og mit blod farvede jorden. "Så giv mig hesten!" råbte jeg, idet jeg vaklende rejste mig og rev mig løs fra ham. Og i min vrede havde jeg styrke nok til at nå hen til hesten, men så faldt jeg igen, og Fritz knælede atter ved siden af mig.

"Fritz," sagde jeg.

"Ja, min kære ven," svarede han så ømt som en kvinde.

"Lever kongen?"

Han tog sit lommetørklæde og tørrede mig om læberne; så bøjede han sig ned og kyssede mig på panden.

"Ja, kongen lever, og det kan han takke den tapreste mand, der findes i verden for," sagde han blidt.

Den unge bondepige stod ved siden af os med store øjne. For hun havde set mig i Zenda, og jeg, som lå der så bleg og blodig, jeg var dog kongen!

Da jeg hørte, at kongen var i live, prøvede jeg på at råbe hurra, men jeg kunne ikke tale, og jeg lagde mit hoved tilbage i Fritz' arme og lukkede øjnene og stønnede, og så åbnede jeg dog øjnene igen, og for at Fritz ikke skulle gøre mig uret i sine tanker, prøvede jeg igen på at råbe hurra. Men jeg kunne ikke. Jeg var meget træt, og nu frøs jeg også og trykkede mig tæt op til Fritz for at blive varmet af ham og lukkede; igen øjnene og faldt i søvn.

20. Fangen og kongen

For at man helt skal forstå, hvad der skete nå Zenda slot, må jeg fuldstændiggøre min beretning om, hvad jeg selv så og gjorde den nat, ved i korthed at meddele, hvad jeg senere erfarede af Fritz og fru de Mauban. Hvad den sidstnævnte fortalte, forklarede tydeligt, hvorledes det var gået til, at det skrig, jeg havde foreslået som krigslist, med rædselsfuld virkning var kommet, før det skulle, og således, som det syntes i øjeblikket, havde ødelagt vort håb, mens det, da det kom til stykket, i virkeligheden havde været til gavn for os. Den ulykkelige kvinde, som vist virkelig holdt af hertugen af Strelsau og også var blændet af de glimrende udsigter, som herredømmet over ham kunne give hende, var på hans anmodning fulgt efter ham fra Paris til Ruritanien. Han var en mand med stærke lidenskaber; men hans vilje var endnu stærkere, og han havde et køligt hoved. Han holdt af 'at tage alt, men intet at give.

Da hun kom, var hun ikke længe om at opdage, at hun havde en rivalinde i prinsesse Flavia. Hun blev fortvivlet derover og veg ikke tilbage for noget, der kunne give hende magt over hertugen. Som jeg sagde, han tog, men gav ikke. Antoinette blev uvilkårligt indviklet i hans dristige planer. Hun ville ikke svigte ham, både håb og undseelse knyttede hende til ham; men hun ville ikke lade sig holde for nar og ikke på hans befaling lokke mig min undergang i møde. Derfor havde hun skrevet de advarende breve. Jeg ved ikke, om de linjer, hun sendte Flavia, skyldtes en god eller dårlig følelse, skinsyge eller medlidenhed

men hun havde gjort os en stor tjeneste. Da hertugen tog til Zenda, ledsagede mm ham, og her erfarede hun første gang fuldt ud, hvor grusom han var, og hun havde medlidenhed med den ulykkelige konge. Fra dette øjeblik af holdt hun med os, og dog ved jeg, efter hvad hun fortalte mig, at hun alligevel elskede Michael og stolede på, at kongen ville belønne hende med at skænke hende hans liv, om han end ikke tilgav ham. Hun ønskede ikke, at han skulle sejre, for hun afskyede lians forbrydelse og endnu mere dens mål, nemlig hans giftermål med sin kusine, prinsesse Flavia, på Zenda kom der nye kræfter i ilden – den unge Ruperts sanselighed og dumdristighed. Han blev måske draget af hendes skønhed, men måske var det også nok for ham, at hun tilhørte en anden mand, og at hun hadede ham. I mange dage havde der været stridigheder imellem ham og hertugen, og den scene, jeg havde været vidne til i hertugens værelse, var kun én af mange. Ruperts forslag til mig, som hun naturligvis ikke kendte, overraskede hende på ingen måde, da jeg fortalte hende om det. Hun havde selv advaret Michael imod Rupert, endog da hun opfordrede mig til at befri hende for dem begge. Den nat havde Rupert altså besluttet, at han ville have sin vilje. Da hun var kommet ind i sit værelse, havde han skaffet sig adgang til det med en nøgle, han havde ladet lave. Da hun skreg, kom hertugen, og så kæmpede de i det mørke værelse. Efter at Rupert havde tilføjet sin herre et dødeligt sår, var han sluppet ud af værelset, sådan som jeg har beskrevet. Hans skjorte var blevet farvet af hertugens blod; men han vidste ikke, at Michael var død, og ville gerne gøre ende på legen. Jeg ved ikke, hvad han ville gøre med de andre tre, der hørte til banden; han tænkte vist ikke på det; for Michaels drab var en

tilfældighed. Da Antoinette var alene med hertugen, prøvede hun på at standse blodet, og dermed var hun sysselsat, indtil han døde. Da hun så hørte Ruperts hån, styrtede hun ud for at hævne hertugen. Mig havde hun ikke set, og hun så mig heller ikke, før jeg kom farende frem fra mit baghold og sprang ud efter Rupert.

I samme øjeblik trådte mine venner frem på skuepladsen. De havde nået slottet i rette tid og ventede ved porten; men Johan, der sammen med de andre var faret hertugen til hjælp, åbnede ikke. Han tog parti imod Rupert og trængte raskere frem end nogen af de andre i sin iver for at bortlede al mistanke, og han var blevet såret, da Rupert stod i vinduet. Sapt ventede, til klokken næsten var halv tre, så sendte han i overensstemmelse med min ordre Fritz af sted for at undersøge slotsgravens bred. Jeg var der ikke. Fritz skyndte sig tilbage og meldte Sapt det, og denne var stemt for at adlyde min ordre og ride hurtigt til Tarlenheim. Men Fritz ville ikke høre tale om at lade mig i stikken, hvad jeg nu end havde befalet. Det stredes de om i nogle minutter; så overtalte Fritz Sapt til at sende en deling tilbage til Tarlenheim for at hente marskallen, mens de andre fo'r løs mod slottets store port. Den holdt i flere minutter; men lige i det øjeblik, da Antoinette de Mauban affyrede et skud mod Rupert Hentzau på broen, gik dog dens slå i stykker. Det var otte, som styrtede ind. Den første dør, de kom til, førte til Michaels værelse, og han lå død på tærsklen med gennemboret bryst. Sapt udstødte det høje råb, som jeg havde hørt, og de fo'r løs på tjenerne, men disse kastede deres våben, mens Antoinette grædende styrtede sig for Sapts fødder. Hun råbte, at jeg havde stået på broen og var sprunget ned i graven. "Hvad

er der blevet af fangen?" spurgte Sapt; men hun rystede på hovedet. Så gik Sapt og Fritz og de andre over broen, langsomt, forsigtigt og uden støj, og Fritz snublede over de Gautets lig ved døren. Ham fandt de også død.

De rådslog og lyttede ivrigt; men de hørte ingen lyd dernede fra, og de var bange for, at kongens bevogtere havde dræbt ham, kastet hans lig ned gennem det store rør og så var undsluppet samme vej selv. De havde dog endnu noget håb, fordi man havde set mig, og de gik tilbage til Michaels lig og undersøgte ham og fandt en nøgle til den dør, som jeg havde låset, og så åbnede de den. Trappen var mørk, og de ville i begyndelsen ikke tænde nogen fakkel, fordi de var bange for, at de så blev mere udsatte for skud; men et øjeblik efter udbrød Fritz: "Døren dernede er åben! Se, der er lys!" Så gik de dristigt derned, men traf ikke på nogen modstand. Da de kom til det yderste værelse og så belgieren Bersonin ligge død, takkede de Gud, og Sapt sagde: "Ja, han har været her!" Så styrtede de ind i kongens celle, fandt Detchard liggende død oven på den døde læge og kongen i nærheden ved siden af den omtalte stol. Og Fritz udbrød: "Han er død!" mens Sapt jagede dem alle ud af værelset undtagen Fritz og knælede ned ved siden af kongen, da han kendte mere til sår og dødstegn end jeg, vidste han snart, at kongen ikke var død, og at han heller ikke ville dø, hvis han blev ordentligt passet. De lagde et tørklæde over hans ansigt, bar ham til Michaels værelse og lagde ham dér, og Antoinette rejste sig op fra gulvet, hvor hun havde ligget og bedt ved hertugens lig, og gav sig til at bade kongens hoved og forbinde hans sår, indtil der kunne komme en læge. Da Sapt fik at vide, at jeg havde været der, og havde hørt Antoinettes historie, sendte han Fritz

af sted for først at undersøge graven og så skoven. Han turde ikke sende nogen anden. Fritz fandt min hest og frygtede det værste. Men så fandt han også mig, idet han blev vejledet af det råb, med hvilket jeg havde opfordret Rupert til at standse. Og jeg tror, at aldrig har nogen mand været gladere ved at finde sin egen broder i live, end Fritz var ved at træffe mig, og i sin glæde og spænding i anledning af mig tænkte han slet ikke på, hvor godt det ville have været, om Rupert Hentzau var død. Men hvis Fritz havde dræbt ham, så ville jeg dog have taget det fortrydeligt op.

Da det således var lykkedes at redde kongen, påhvilede det oberst Sapt at sørge for, at det vedblev at være en hemmelighed, at kongen nogen sinde havde trængt til at blive frelst. Antoinette de Mauban og Johan måtte sværge på, at de ikke ville røbe noget, og Fritz drog ud for at finde, ikke kongen, men den unævnte ven af kongen, som havde været fængslet på Zenda og et øjeblik havde vist sig på vindebroen for hertug Michaels tjenere. Forvandlingen var sket, og kongen, der næsten var blevet dødeligt såret af de. Folk, som havde bevogtet hans ven, havde til sidst overvældet dem og lå nu såret, men i live i sorte Michaels eget værelse på slottet. Derhen var han blevet bragt fra cellen med tildækket ansigt, og derfra udgik der ordre om, at hvis hans ven blev fundet, skulle han straks hemmeligt bringes til kongen, og at i mellemtiden sendebud skulle ride til Tarlenheim og bede marskal Strakencz om at forsikre prinsessen, at kongen var reddet, hvorefter han selv skulle komme til kongen så hurtigt som muligt. Prinsessen fik befaling til at blive på Tarlenheim og vente dér, til hendes fætter kom, eller til han gav andre ordrer.

Min gamle vens arrangement lykkedes i enhver henseende undtagen på ét sted, hvor det mødte en styrke, der ofte bringer de snedigste planer til at mislykkes. Jeg mener ikke andet end en kvindes vilje. for prinsesse Flavias fætter og konge kunne sende ordre til, hvad han ville, eller lade oberst Sapt gøre det, og marskal Strakencz kunne være så påståelig, som han ville; men hun havde på ingen måde lyst til at blive på Tarlenheim, mens hendes elskede lå såret på Zenda, og da marskallen med et lille følge red fra Tarlenheim til Zenda, fulgte prinsessens vogn umiddelbart bagefter, og således kom de gennem byen, hvor det allerede rygtedes, at kongen den foregående aften var draget over til sin broder for i al venskabelighed at gøre ham forestillinger, fordi han havde fængslet en af hans venner, og at han så var blevet angrebet på en forræderisk måde, at der havde været en fortvivlet kamp, at hertugen og flere af hans mænd var blevet dræbt, og at kongen, skønt han var såret, havde bemægtiget sig Zenda slot. Alt dette vakte vældig opsigt, og telegraftrådene blev sat i bevægelse, og efterretningerne kom til Strelsau lige efter, at der var blevet sendt ordre dertil om at lade tropperne paradere og skræmme de misfornøjede dele af byen ved en magtudfoldelse.

Prinsesse Flavia kom altså til Zenda, og da hun kørte op ad bakken, mens marskallen red ved siden af hendes vogn og bønfaldt hende om at adlyde kongens befaling og vende tilbage, kom Fritz von Tarlenheim med fangen fra Zenda til udkanten af skoven. Jeg var kommet mig og gik og støttede mig til Fritz' arm, da jeg pludselig opdagede prinsessen. Men jeg kunne se på min ledsagers ansigt, at vi ikke måtte træffe hende, og derfor sank jeg på knæ bag en gruppe buske. Der var imidlertid én,

som vi havde glemt, og som fulgte os og ikke havde lyst til at opgive den mulighed at få et smil eller måske et par kroner. Mens vi var skjult, kom den lille landsbypige forbi, og hun løb hen til prinsessen og nejede og sagde:

"Deres Højhed, kongen er her – dér blandt buskene! Skal jeg føre Dem til kongen?"

"Snak, mit barn!" sagde den gamle Strakencz. "Kongen ligger såret på slottet."

"Ja, jeg ved nok, han er såret; men han er dér henne med grev Fritz; han er ikke på slottet," svarede hun.

"Er han da på to steder, eller er der to konger?" spurgte Flavia forvirret. "Hvorledes kan han være her?"

"Han forfulgte en herre, Deres Højhed, og så sloges de, til grev Fritz kom. Den anden herre tog min faders hest fra mig og red sin vej; men kongen er her med grev Fritz. Er der en anden mand i Ruritanien, der ligner kongen, Deres Højhed?"

"Nej, mit barn," sagde Flavia blidt, og hun smilede og gav pigen penge. "Jeg vil hen og se den herre," sagde hun og ville stige ud af vognen.

Men i det øjeblik kom Sapt ridende fra slottet, og da han så prinsessen, gjorde han gode miner til slet spil og råbte til hende, at kongen blev godt plejet, og at han ikke var i fare.

"Er han på slottet?" spurgte hun.

"Hvor skulle han ellers være, Deres kongelige Højhed?" svarede han med et buk.

"Men denne unge pige siger, at han er dér henne med grev Fritz."

Sapt så på den unge pige med et vantro smil.

"Sådanne små piger tror, at enhver pæn herre er kongen," sagde han.

"Ja, men han ligner kongen som den ene dråbe vand den anden!" udbrød pigen.

Det gav et sæt i Sapt, og den gamle marskals ansigt så meget spørgende ud. Flavias blik var ikke mindre veltalende. Mistanke breder sig hurtigt. "Jeg vil selv ride hen og se denne mand," sagde Sapt.

"Nej, jeg vil," sagde prinsessen.

"Så kom alene!" hviskede Sapt.

Og hun adlød det mærkelige udtryk i hans ansigt og bad marskallen og de andre om at vente, og hun og Sapt kom gående hen imod det sted, hvor vi lå, mens Sapt gav bondepigen tegn til at holde sig i afstand. Da jeg så dem komme, sad jeg dér trist på jorden og skjulte mit ansigt i mine hænder. Jeg kunne ikke se på hende. Fritz knælede ved siden af mig og lagde sin hånd på min skulder.

"Tal sagte!" hørte jeg Sapt hviske, da de kom, og så hørte jeg prinsessen udstøde et dæmpet skrig, halvt af glæde, halvt af frygt.

"Det er ham! Er du såret?" sagde hun.

Hun kastede sig ned på jorden ved siden af mig og trak blidt mine hænder bort, men jeg sad med nedslagne øjne.

"Det er kongen," sagde hun. "Må jeg spørge, oberst Sapt, hvad disse løjer skal sige?"

Der var ingen af os, der svarede. Hun brød sig ikke om de andre, men slog armene om min hals og kyssede mig. Så sagde Sapt med en hæs hvisken:

"Det er ikke kongen! Kys ham ikke, det er ikke kongen!"

Hun fo'r tilbage et øjeblik, men hun vedblev at holde mig om halsen og spurgte med ophøjet harme:

"Skulle jeg ikke kende min elskede? Min elskede Rudolf!"

"Det er ikke kongen!" sagde gamle Sapt igen, og den blødhjertede Fritz sukkede dybt.

Det suk fortalte hende, at det ikke var komediespil.

"Jo! Det er kongen!" udbrød hun. "Det er kongens ansigt, kongens ring, min ring! Det er min elskede!"

"Deres elskede, nådigste prinsesse," sagde den gamle Sapt, "men ikke kongen. Kongen er på slottet. Denne herre –"

"Se på mig, Rudolf, se på mig!" udbrød hun og tog mit ansigt mellem sine hænder. "Hvorfor lader du dem pine mig? Sig mig, hvad det hele betyder!"

Så talte jeg, mens jeg så hende ind i øjnene.

"Gud tilgive mig, Deres kongelige Højhed," sagde jeg. "Jeg er ikke kongen!"

Jeg følte hendes hænder gribe fat i mine kinder, og hun stirrede på mig, som vist aldrig nogen mand er blevet stirret på før, og jeg sad i tavshed og så hende forundres og så tvivlen komme op i hende og til sidst rædslen gribe hende. Og langsomt slappedes hendes hænders tag, hun vendte sig om imod Sapt og Fritz og så om imod mig igen; så vaklede hun pludselig fremad og faldt i mine arme, og med et smerteligt skrig trykkede jeg hende til mig og kyssede hende på munden. Sapt lagde sin hånd på min arm. Jeg så ham ind i ansigtet. Og jeg lagde hende på jorden og rejste mig, så på hende og forbandede Himlen, fordi den unge Ruperts sværd ikke havde gennemboret mig, så at jeg nu måtte gennemgå en hårdere pine.

21. Hvis kærligheden var det eneste

Det var aften, og jeg var i den celle, hvor kongen havde opholdt sig på slottet Zenda.

Det store rør, som Rupert Hentzau havde givet øgenavnet Jakobsstigen, var borte, og jeg kunne se lysene glimte i værelserne på den anden side af graven. Alt var stille, kampens larm og drøn var forbi. Jeg havde tilbragt dagen skjult i skoven fra det øjeblik, da Fritz havde ført mig bort fra Sapt og prinsessen. I tusmørket var jeg hemmeligt blevet bragt til slottet. Skønt tre mænd var døde i denne celle – to af dem for min hånd – følte jeg mig ikke besværet af ånder. Jeg havde kastet mig på en briks ved vinduet og så ud på det sorte vand. Johan, der endnu var bleg efter sit sår, men ikke havde lidt megen skade, havde bragt mig min aftensmad. Han fortalte mig, at det gik godt med kongen, at han havde set prinsessen, og at hun og kongen, Sapt og Fritz havde været længe sammen. Marskal Strakencz var taget til Strelsau, sorte Michael lå i sin kiste, og Antoinette de Mauban vågede hos ham. Han spurgte, om jeg ikke havde hørt præsterne synge en messe for ham i kapellet.

Udenfor var der sælsomme rygter i omløb. Nogle meldte, at fangen på Zenda var død, andre, at han var forsvunden, nogle, at han var en ven, der havde hjulpet kongen ved et eller andet eventyr i England, andre, at han havde opdaget hertugens

hemmelige planer og derfor var blevet fængslet af ham. Enkelte snedige folk rystede på hovedet og sagde kun, at de ville ikke sige noget, men de havde mistanke om, at man kunne få mere at vide, end man vidste, dersom oberst Sapt ville fortælle, hvad han vidste.

Således pludrede Johan, til jeg sendte ham bort og lå der alene og tænkte. Jeg tænkte ikke på fremtiden, men jeg gjorde, som man plejer at gøre, når der er hændet mærkelige ting. Jeg gennemgik begivenhederne i de foregående uger og undrede mig over, hvor mærkeligt det var gået. Oven over mig hørte jeg i den stille nat flagene smække imod stængerne; for sorte Michaels banner hang på halv stang og oven over det Ruritaniens kongeflag – ak, det vajede endnu en aften over mit hoved. Vanen har en sådan magt over en, at jeg ligefrem måtte anstrenge mig for at huske på, at det ikke længer vajede for mig.

Fritz von Tarlenheim kom ind i værelset. Jeg stod ved det åbne vindue og pillede ved cementen, der sad rundt omkring det sted, hvor Jakobsstigen havde været anbragt. Han sagde ganske kort, at kongen ville tale med mig, og vi gik sammen over vindebroen og kom ind i det værelse, der havde været sorte Michaels.

Kongen lå på en seng, vor læge fra Tarlenheim så til ham og hviskede til mig, at mit besøg måtte være kort. Kongen gav mig hånden, mens Fritz og lægen trak sig tilbage til vinduet.

Jeg tog kongens ring af min finger og stak den på hans. "Jeg har prøvet på ikke at gøre den skam, Deres Majestæt," sagde jeg.

"Jeg kan ikke tale meget," sagde han med svag stemme. "Jeg har haft en stor strid med Sapt og marskallen. For vi har fortalt marskallen alt. Jeg ville tage Dem med til Strelsau og beholde dem hos mig og fortælle alle og enhver, hvad De har gjort. De skulle være min bedste og nærmeste ven, fætter Rudolf. Men de andre siger, at jeg ikke må gøre det, at hemmeligheden må bevares, hvis den kan."

"De har ret, Deres Majestæt, lad mig rejse, mit arbejde her er til ende."

"Ja, det er udført, som ingen mand uden De kunne have udført det. Når folk ser mig igen, har jeg ladet mit skæg stå, og jeg er – ja, jeg er medtaget af sygdom. Man vil ikke undre sig over, at kongen ser forandret ud. Fætter, jeg skal prøve på at være således, at man ikke finder ham forandret på nogen anden måde. De har vist mig, hvorledes jeg skal være konge."

"Deres Majestæt," svarede jeg, "jeg kan ikke tage mod Deres ros, jeg kan kun takke Guds nåde for, at jeg ikke blev til en større forræder end Deres broder."

Han så spørgende på mig, men en syg mand holder ikke af at gætte gåder, og han havde ikke styrke til at spørge mig om noget. Hans blik faldt på Flavias ring, som jeg havde på fingeren. Jeg troede, han ville udspørge mig om den, men efter at han tankeløst havde følt på den, lod han sit hoved synke tilbage i puderne.

"Jeg ved ikke, hvornår jeg ser Dem igen," sagde han svagt, næsten lydløst.

"Deres Majestæt ser mig, hvis jeg nogen sinde kan tjene Dem igen," svarede jeg.

Han lukkede øjnene, og så kom Fritz med lægen. Jeg kyssede kongen på hånden og lod så Fritz føre mig bort. Jeg har aldrig set kongen senere.

Da vi var kommet udenfor, gik Fritz ikke samme vej tilbage, men drejede til venstre, og uden at sige et ord førte han mig ovenpå til en smuk gang i slottet.

"Hvor skal vi hen?" spurgte jeg.

Fritz så ikke på mig, da han svarede:

"Hun har sendt bud efter dem. Kom tilbage til broen, når det er forbi. Jeg skal vente på Dem dér."

"Hvad ønsker hun?" sagde jeg, og mit hjerte bankede.

Han rystede på hovedet.

"Ved hun alt?"

"Ja, alt!"

Han åbnede en dør, skubbede mig blidt ind og lukkede den efter mig. Jeg stod i en rigt møbleret stue. Først troede jeg, at jeg var alene, for det skær, der kom fra et par lys med skærme på kaminhylden, var meget dunkelt. Men straks efter så jeg en kvindeskikkelse ved vinduet. Jeg vidste, det var prinsessen, og jeg gik hen til hende, bøjede det ene knæ og førte hendes slappe hånd til mine læber. Hun hverken rørte sig eller talte. Jeg rejste mig, og da jeg spejdede gennem mørket med mine ivrige øjne, så jeg hendes blege ansigt og glansen af hendes hår, og før jeg vidste af det, sagde jeg dæmpet:

"Flavia!"

Hun skjalv og så sig om. Så bøjede hun sig hurtigt og tog fat i mig.

"Du må ikke stå – du må ikke stå; du er såret. Sæt dig ned her – her!"

Hun fik mig til at sætte mig på en sofa og lagde sin hånd på min pande.

"Hvor hedt dit hoved er!" sagde hun og sank ned på knæ ved siden af mig. Så lagde hun sit hoved op til mig, og jeg hørte hende mumle: "Min elskede, hvor hedt dit hoved er!"

Hvordan det nu går eller ikke, så giver kærligheden selv en sløv mand kendskab til den piskedes hjerte. Jeg var kommet for at ydmyge mig og bede om tilgivelse; for min frækhed; men jeg sagde:

"Jeg elsker dig af mit ganske hjerte."

For hvad var det, der beskæmmede hende og gjorde, hende ulykkelig? Det var ikke kærligheden til mig, men frygten for, at jeg havde spillet elsker, ligesom jeg havde spillet konge og taget imod hendes kys med ét hemmeligt smil.

"Af ganske hjerte og af ganske sjæl," sagde jeg, mens hun klyngede sig til mig. "Jeg har elsket dig fra det første øjeblik, jeg så dig i domkirken! Der har kun været én kvinde til for mig i verden – og der vil aldrig være nogen anden! Men Gud tilgive mig den uret, jeg har gjort imod dig!"

"De fik dig til at gøre det," sagde hun hurtigt. Hun hævede hovedet, så mig ind i øjnene og tilføjede: "Det var altid dig og aldrig kongen!" Og hun rejste sig og kyssede mig.

"Jeg ville have sagt dig det," sagde jeg. "Jeg ville have sagt dig det den aften på ballet i Strelsau, da Sapt afbrød mig. Men siden kunne jeg ikke – jeg kunne ikke udsætte mig for at miste dig. Før – før jeg var nødt til det! Min elskede, for din skyld havde jeg nær ladet kongen dø."

"Jeg ved det, jeg ved det! Men hvad skal vi gøre nu, Rudolf?"

Jeg lagde armene om hendes liv og holdt hende oppe, mens jeg sagde:

"Jeg rejser min vej i aften."

"Nej, nej," udbrød hun, "ikke i aften."

"Jeg må rejse i aften, før der er flere folk, som har set mig. Hvorfor vil du have, at jeg skal blive, min elskede, undtagen –"

"Hvis jeg kunne rejse med dig!" hviskede hun.

"Å Gud," sagde jeg lidt hårdt, "tal ikke om det!" Og jeg skød hende lidt tilbage fra mig.

"Hvorfor ikke? Jeg elsker dig jo. Du er lige så god som kongen?"

Så var jeg utro mod alt, hvad jeg burde være tro imod. Jeg tog hende i mine arme og bad hende med ord, som jeg ikke vil beskrive, om at rejse med mig. Jeg ville trodse hele Ruritanien. Og hun lyttede en stund med forundrede, slørede øjne. Men da hun så så på mig, skammede jeg mig, og min stemme døde hen i afbrudt mumlen og stammen, og til sidst tav jeg.

Hun trak sig tilbage fra mig og lænede sig mod væggen, mens jeg sad på kanten af sofaen og rystede over hele kroppen, fordi jeg vidste, hvad jeg havde gjort, fordi jeg afskyede det, men var for hårdnakket til at ville gøre det ugjort. Således var det i lang tid.

"Jeg er gal!" sagde jeg mørkt.

"Jeg elsker din galskab, min ven," svarede hun.

Hun vendte hovedet bort; men jeg så en tåre funkle på hendes kind. Jeg greb fat i sofaen og støttede mig til den.

"Er kærligheden da det eneste?" spurgte hun med dæmpede, søde toner, der syntes at bringe ro selv til mit knuste hjerte. "Hvis kærligheden var det eneste, så ville jeg følge dig til

verdens ende, selv om det var i pjalter; for mit hjerte er dit! Men er kærligheden det eneste?"

Jeg svarede ikke. Nu skammer jeg mig over, at jeg ikke ville hjælpe hende.

Hun kom tæt hen til mig og lagde sin hånd på min skulder. Jeg tog den i min.

"Jeg ved, at folk taler og skriver, som om det var sådan. Måske skæbnen lader det være sådan for nogle mennesker. Ak, gid jeg hørte til dem! Men hvis kærligheden havde været det eneste, så havde du ladet kongen dø i hans celle."

Jeg kyssede hende på hånden.

"En kvinde bindes også af æren, Rudolf. Min ære ligger i, at jeg er mit land og min slægt tro. Jeg ved ikke, hvorfor Gud har ladet mig elske dig, men jeg ved, at jeg må blive her."

Jeg talte stadig ikke. Efter en pause vedblev hun:

"Din ring skal altid være på min finger, dit hjerte i mit hjerte, berøringen af dine læber på mine læber. Men du må rejse, og jeg må blive. Måske jeg må gøre det, som dræber mig, når jeg tænker på at gøre det."

Jeg vidste, hvad hun mente, og jeg gøs. Men jeg kunne ikke svigte, når hun var så modig. Jeg rejste mig og greb hendes hånd.

"Gør, hvad du vil, eller hvad du må," sagde jeg. "Jeg tror, at Gud lader mennesker som dig se, hvad hans hensigter er. Min rolle er lettere, for din ring skal være på min finger, og dit hjerte i mit, og aldrig skal nogen anden kvindes læber end dine berøre mine. Gud styrke og trøste dig, min elskede!"

Vi hørte en lyd af sang. Det var præsterne i kapellet, som sang messer for de døde. De syntes at synge et requiem over vor

døde glæde, at nedbede tilgivelse for vor kærlighed, som ikke ville dø. Den bløde, sørgelige musik hævede sig og sank, mens vi stod lige over for hinanden. Og jeg holdt hendes hænder i mine.

"Min dronning og min dejlighed," sagde jeg.

"Min elskede og min trofaste ridder," sagde hun. "Måske vi aldrig ses igen! Kys mig, min ven, og gå!"

Jeg kyssede hende; men hun vedblev at klynge sig til mig og hviske, ikke andet end mit navn om og om igen og atter og atter, og så forlod jeg hende.

Jeg gik hurtigt ned til broen, hvor Sapt og Fritz ventede på mig. Så skiftede jeg dragt og skjulte mit ansigt, som jeg havde gjort mere end én gang før, og gik med dem op til slottets port, og vi tre red natten igennem til daggry; så var vi ved en lille station på den anden side af Ruritaniens grænse. Toget var der endnu ikke, og jeg spadserede med dem i en eng ved en lille bæk, mens vi ventede.

De lovede at sende mig efterretning om alt, de overvældede mig med godhed, selv gamle Sapt var rørt, og Fritz var slet ikke mand. Jeg lyttede i en slags drøm til alt, hvad de sagde. "Rudolf, Rudolf, Rudolf!" lød det endnu i mine øren – som et omkvæd af sorg og kærlighed. Til sidst så de, at jeg slet ikke lagde mærke til, hvad de sagde, og vi gik frem og tilbage i tavshed, til Fritz rørte ved min arm, og så så jeg lokomotivets blå røg i det fjerne. Så gav jeg dem hånden.

"Vi er jo ikke mandfolk i dag," sagde jeg smilende; "men vi har været mandfolk, hvad Sapt, hvad Fritz, mine to gamle venner? Vi har ikke været så tossede endda."

"Vi har slået forræderne og sat kongen på hans trone igen," sagde Sapt.

Før jeg kunne se, hvad Fritz havde i sinde, eller hindre ham i det, tog han hatten af, bøjede sig, som han plejede at gøre, og kyssede mig på hånden, og da jeg rev min hånd bort, sagde han, idet han prøvede på at le:

"Himlen gør ikke altid de rette mænd til konger!"

Der var en trækning om den gamle Sapts mund, da han trykkede mig kraftigt i hånden.

"Fanden har sin part i de fleste ting," sagde han.

Folk på stationen så nysgerrigt på den høje mand med det tilhyllede ansigt, men vi brød os ikke om deres blikke. Jeg stod der med mine to venner og ventede, til toget kom. Så trykkede vi hinanden i hånden igen, vi sagde ingenting, men denne gang blottede de begge deres hoveder – det var egentlig mærkeligt, at gamle Sapt gjorde det – og således vedblev de at stå, til toget havde ført mig bort fra dem. Derfor mente folk, at det var en meget fornem mand, der rejste inkognito for sin fornøjelse; men i virkeligheden var det kun mig, Rudolf Rassendyll, en engelsk kavaler, yngre søn af en pæn familie, men en mand, der hverken havde rigdom eller stilling eller nogen synderlig høj rang. De ville have været skuffede, hvis de havde vidst det. Men hvis de havde vidst det hele, ville de have været endnu mere nysgerrige. For hvad jeg end var, så havde jeg været konge i tre måneder, og selv om det ikke er noget at være stolt af, så er det i alt fald en erfaring, man har gennemgået. Jeg ville utvivlsomt have tænkt mere på det, hvis jeg ikke stadig gennem luften fra Zendas fjerne tårne havde hørt en kvindes elskovsudbrud – "Rudolf, Rudolf, Rudolf!"

Tys, jeg hører det endnu!

22. Nutid, fortid – og fremtid

Hvad der hændte på min hjemrejse, er kun af ringe interesse. Jeg tog lige til Tyrol og tilbragte fjorten dage i ro – for det meste liggende, for jeg blev alvorlig forkølet, og jeg var også offer for en nervøs reaktion, der gjorde mig så svag som et lille bitte barn. Så snart jeg var kommet dertil, sendte jeg et tilsyneladende ligegyldigt brevkort til min broder, hvori jeg meddelte, at jeg havde det godt og snart kom tilbage. På den måde ville jeg afparere undersøgelserne om, hvor jeg var, hvilket sandsynligvis endnu sysselsatte politidirektøren i Strelsau, jeg lod mit overskæg og min fip vokse igen, og da mit hår vokser meget hurtigt, var der ikke noget særligt i vejen, da jeg nåede Paris og besøgte min ven George Featherly. Min samtale med ham var karakteristisk på grund af den mængde nødvendige usandheder, jeg sagde, og fordi jeg drillede ham ubarmhjertigt, da han fortalte mig, at han var blevet enig med sig selv om, at det var for fru de Maubans skyld, jeg var taget til Strelsau. Det lod til, at denne dame var kommet tilbage til Paris, men levede meget ensomt – en kendsgerning, som sladderen med lethed kunne forklare. Hele verden kendte jo hertug Michaels forræderi og død. Ikke des mindre bad George Bertram Bertrand om at være ved godt mod. "For," sagde han drilagtigt, "en levende digter er bedre end en død hertug." Så henvendte han sig til mig og spurgte:

"Hvad har du gjort med dit overskæg?"

"Ja," svarede jeg med en fiffig mine, "man har jo af og til grunde til, at man gerne vil forandre sit ydre; men jeg synes, at det er vokset ganske godt igen."

"Hvad behager? Så tog jeg ikke så helt fejl endda! Hvis det ikke var den skønne Antoinette, så var der en anden dame med i spillet, ikke sandt?"

"Der er altid en dame med i spillet," sagde jeg.

Men George var ikke fornøjet, før han med stor henrykkelse over sin sindrighed havde pint en fuldstændig fantastisk kærlighedshistorie ud af mig med den passende kvantitet skandale, og her var altså grunden til, at jeg var blevet så længe i Tyrol. Til gengæld frydede han mig med en hel del oplysninger, som kun diplomater kender, og som vedrørte de virkelige begivenheder i Ruritanien og alle de rænker, der var spundet dér. Efter hans mening, sagde han med et betydningsfuldt nik, kunne der siges en hel del mere om sorte Michael, end folk antog, og han antydede en vel begrundet mistanke om, at den hemmelige fange på Zenda, om hvem man havde hørt så meget, slet ikke var nogen mand – jeg havde stort besvær med at lade være med at smile – men en kvinde, der var forklædt som mand, og at striden mellem kongen og hans broder skyldtes kampen om denne dames gunst.

"Måske det var fru de Mauban selv," sagde jeg.

"Nej," svarede George bestemt, "Antoinette de Mauban var skinsyg på hende og forrådte hertugen til kongen af den grund. Og man ved meget godt, at prinsesse Flavia nu er meget kold imod kongen, efter at hun før har været kærlig imod ham, og det støtter, hvad jeg siger."

Her skiftede jeg emne og slap således for George Featherlys geniale fantasier. Men hvis diplomater aldrig ved mere, end det var lykkedes dem at opdage i dette tilfælde, så forekommer de mig at være noget dyre luksusgenstande.

Mens jeg var i Paris, skrev jeg til Antoinette; jeg vovede ikke at besøge hende. Jeg fik et meget elskværdigt brev til gengæld, i hvilket hun forsikrede mig, at kongens ædelmodighed og godhed ikke mindre end min hengivenhed forpligtede hende til at holde alting fuldstændig hemmeligt. Hun sagde, at hun ville bosætte sig på landet og trække sig helt tilbage fra selskabslivet. Om hun gjorde dette, har jeg aldrig hørt; men det er meget rimeligt, siden jeg aldrig har truffet hende eller hørt noget om hende. Der er ingen tvivl om, at hun var hertugen af Strelsau inderligt hengiven, og hendes adfærd den gang, da han døde, beviste, at intet kendskab til hans virkelige karakter formåede at udrydde hendes hengivenhed.

Jeg havde endnu én kamp at kæmpe til ende, en kamp, som jeg vidste ville være hård, og som måtte ende med et fuldstændigt nederlag for mig. Jeg kom jo tilbage fra Tyrol uden at have studeret dets indbyggere, indretninger, natur, dyre- og planteliv eller andre ting! Jeg havde simpelt hen spildt min tid på min sædvanlige, letsindige måde! Således ville det se ud for min svigerinde, og jeg kunne virkelig ikke forsvare mig lige overfor en sådan dom. Man kan altså tænke sig, at jeg fremstillede mig i parkgade med et meget dumt og skamfuldt ansigt. Men i det hele taget var den modtagelse, jeg fik, ikke så slem, som jeg havde frygtet; for det viste sig, at jeg havde gjort, ikke, hvad Rose ønskede, men det næstbedste, nemlig hvad hun spåede. – Hun havde erklæret, at jeg ikke gjorde optegnelser og

ikke samlede noget stof, mens tværtimod min broder havde været svag nok til at påstå, at jeg endelig havde fattet en alvorlig beslutning.

Da jeg kom tomhændet tilbage, var Rose så optaget af sin triumf over Burlesdon, at hun lod mig slippe temmelig godt og blot bebrejdede mig, at jeg ikke havde underrettet mine venner om, hvor jeg opholdt mig.

"Vi har spildt masser af tid med at prøve på at finde dig," sagde hun.

"Ja, det ved jeg," svarede jeg, "halvdelen af vore gesandter har haft det meget besværligt for min skyld. Det fortalte George Featherly mig. Men hvorfor har I været bange? Jeg kan godt passe på mig selv."

"Det var ikke det," udbrød hun hånligt; "men jeg ville sige dig besked om sir James Borrodaile; han har en gesandtskabspost, eller i det mindste får han én om en måned, og han har skrevet til os, at han håber, du vil tage med!"

"Hvor skal han hen?"

"Han skal være lord Tophams efterfølger i Strelsau," sagde hun. "Du kunne ikke ønske dig noget bedre sted, når man undtager Paris."

"Strelsau! Hm!" sagde jeg og så på min broder.

"Det gør ikke det mindste!" udbrød Rose utålmodigt. "Så tager du jo med ham. Ikke sandt?"

"Nej, jeg tror ikke, jeg har lyst til det."

"Du er også for irriterende."

"Jeg synes ikke, jeg kan tage til Strelsau. Synes du, det er passende, kære Rose?"

"Å, der er ingen, der husker den væmmelige gamle historie."

Så tog jeg et portræt af kongen af Ruritanien op af lommen. Det var blevet taget et par måneder, før han besteg tronen. Og hun kunne ikke misforstå mig, da jeg gav hende det og sagde:

"Hvis du ikke har set eller lagt mærke til et billede af Rudolf V., så har du et her. Synes du ikke, folk kunne komme til at tænke på den historie igen, hvis jeg viste mig ved hoffet i Ruritanien?"

Min svigerinde så på mig.

"Ih, du store Gud!" sagde hun og kastede billedet på bordet.

"Hvad siger du, Robert?" spurgte jeg.

Burlesdon rejste sig, gik hen i en krog og søgte blandt en dynge blade. Straks efter kom han tilbage med et nummer af *Illustrated London News*. Han åbnede det og pegede på et stort billede af Rudolf V.s kroning i Strelsau. Han lagde dette billede og fotografiet ved siden af hinanden. Jeg sad og så på dem, og mens jeg gjorde det, blev jeg meget tankefuld. Mit blik gik fra mig til portrættet, til Sapt, til Strakencz, til kardinalens kåbe, til sorte Michaels ansigt og til prinsessens statelige skikkelse ved siden af ham. Jeg så længe og ivrigt på billedet og blev først skræmt op af mine drømme, da min broder lagde sin hånd på min skulder. Han så noget forvirret på mig.

"Ja, det er en mærkelig lighed," sagde jeg; "jeg tror virkelig, det er bedst, jeg ikke tager til Ruritanien."

Skønt Rose var halvt overbevist, ville hun ikke opgive sin mening.

"Å, det er jo bare en undskyldning," sagde hun; "du vil ikke tage noget sted hen. Du kunne jo blive gesandt!"

"Jeg tror ikke, at jeg har lyst til at være gesandt," sagde jeg.

"Noget bedre bliver du dog aldrig," svarede hun.

"Det er meget rimeligt; men det er ikke mere, end jeg har været." Tanken om at være gesandt kunne næppe blænde mig. Jeg havde været konge!

Så gik den smukke Rose sin vej, og Burlesdon tændte en cigaret og vedblev at se så underligt på mig.

"Det billede dér," sagde han.

"Ja, hvad det? Det viser, at kongen af Ruritanien og din ærbødige tjener ligner hinanden som en dråbe vand den anden."

Min broder rystede på hovedet.

"Ja, det gør det vel," sagde han. "Men jeg kunne godt kende forskel på dig og manden der på fotografiet."

"Kunne du ikke kende forskel mellem mig og billedet i bladet dér?"

"Jeg kan se forskel mellem fotografiet og billedet. Billedet ligner fotografiet meget; men –"

"Nå?"

"Det ligner dig mere," sagde min broder.

Min broder er en god og pålidelig mand, som skønt han er gift og holder frygtelig meget af sin kone, burde kende alle mine hemmeligheder. Men denne hemmelighed var ikke min, og jeg kunne ikke sige ham den.

"Jeg tror ikke, det ligner mig så meget, som det ligner fotografiet," sagde jeg kækt; "men under alle omstændigheder vil jeg ikke tage til Strelsau, Bob."

"Nej, det skal du heller ikke, Rudolf," svarede han.

Jeg ved ikke, om han har nogen mistanke, om noget af sandheden er gået op for ham. Hvis det er tilfældet, så siger han

i det mindste ikke noget om det. Og vi lod sir James Borrodaile finde en anden attaché.

Efter alle de begivenheder, som jeg nu har beskrevet, har jeg levet et meget roligt liv i et lille hus på landet. For mig er de ting, som i reglen synes mænd i min stilling attråværdige, kedelige og lidet tiltrækkende. Jeg bryder mig ikke om selskabslivets larm og ikke om politiske stridigheder.

Lady Burlesdon har opgivet mig fuldstændig, og mine naboer synes, jeg er en dvask, drømmende og uselskabelig fyr. Og dog er jeg en ung mand, og jeg har undertiden den indbildning – overtroiske mennesker ville kalde det en anelse – at min rolle her i livet endnu ikke er udspillet, at jeg ved en eller anden lejlighed igen kommer til at deltage i vigtige begivenheder, at jeg igen skal give mig af med politik, måle mig med mine fjender og stramme mine muskler for at kæmpe en god kamp og slå solide slag.

Således tænker jeg, når jeg med bøssen eller medestangen i hånden vandrer gennem skoven eller langs med flodbredden. Om disse tanker går i opfyldelse, kan jeg ikke sige, endnu mindre om den skueplads, på hvilken jeg i fantasien udfører mine nye bedrifter, bliver den virkelige. for jeg elsker at se mig selv igen en gang i Strelsaus overfyldte gader eller under det mørke tårn på Zenda slot.

Når jeg går således, ender det med, at jeg opgiver at tænke på fremtiden og vender tilbage til fortiden. Så ser jeg en lang række syner – det første vilde gilde med kongen, mit angreb med det lille gode bord, natten i slotsgraven, forfølgelsen i skoven, mine venner og mine fjender, de mennesker, som lærte

at elske og ære mig, de desperate mænd, som prøvede på at dræbe mig.

Og blandt disse sidstnævnte kommer der en, den eneste af dem alle, som endnu færdes på jorden, skønt hvor, det ved jeg ikke, og jeg tvivler ikke om, at han endnu lægger planer, bedårer kvindehjerter og opfylder mænd med frygt og had. Hvor er den unge Rupert Hentzau – den dreng, som så nær havde ramt mig? Når jeg tænker på ham, knuger jeg hånden, og blodet løber hurtigere gennem mine årer, og skæbnens vink – anelsen – synes at blive stærkere og mere bestemt og hviske vedholdende i mit øre, at jeg endnu har en omgang at spille med den unge Rupert; derfor øver jeg mig i våbenfærd og søger at opsætte den dag, da ungdommens kraft må forlade mig.

En afbrydelse sker der hvert år i mit rolige liv. Så tager jeg til Dresden, og dér træffer jeg min kære ven og kammerat Fritz von Tarlenheim. Sidste gang var hans smukke hustru Helga med og en lille, rask, skrålende dreng. Så er Fritz og jeg en uge sammen, og jeg hører alt, hvad der sker i Strelsau, og om aftenen, når vi går og ryger sammen, taler vi om Sapt og om kongen og ofte om den unge Rupert, og når det lider ud på natten, taler vi endelig om Flavia. Hvert år har Fritz en lille æske med til Dresden; i den ligger der en rød rose, og om stilken på rosen er der en strimmel papir, på hvilken står skrevet ordene: "Rudolf – Flavia – altid." Og jeg sender det samme tilbage med ham. Det budskab og så ringene, som vi to bærer, er alt, hvad der knytter mig og dronningen af Ruritanien sammen. Jeg anser hende for endnu ædlere, efter at hun har gjort det – hun har opfyldt sin pligt mod sit land og sin slægt og er kongens hustru og knytter hans undersåtter til ham ved den kærlighed,

de nærer til hende, og ved sin opofrelse skaffer hun tusinder fredelige og rolige dage. Der er øjeblikke, da jeg ikke tør tænke på det; men der er andre, i hvilke jeg i ånden drager til det sted, hvor hun altid bor. Så kan jeg takke Gud, fordi jeg elsker den ædleste kvinde i verden, den kønneste og yndefuldeste, og fordi der ikke var noget i min kærlighed, som fik hende til at svigte sin høje pligt.

Skal jeg se hendes ansigt igen – det blege ansigt og det herlige hår? Det ved jeg ikke; skæbnen giver intet vink, mit hjerte ingen anelse. Jeg ved det ikke. I denne verden, måske – nej, rimeligvis aldrig. Og kan det være muligt, at hun og jeg en gang skal være sammen på et andet sted på en måde, som vi ingen anelse har om, således at ingen stiller sig imellem os, og ingen forbyder vor kærlighed?

Det ved jeg ikke, og der er klogere folk end jeg, der ikke ved det. Men hvis det aldrig bliver således – hvis jeg aldrig kan høre hendes søde røst igen eller se hendes ansigt eller få at vide, at hun elsker mig, ja, så vil jeg på denne side af graven leve, som det sømmer sig en mand, hvem hun elsker, og med hensyn til den anden side af graven, – ja, må jeg så bede om en drømmefri søvn!

Om "Fangen på Zenda"

Forfatter: Anthony Hope (1863-1933).
Org.udgave: *The Prisoner of Zenda*. J. W. Arrowsmith, Bristol, 1894.
Denne udgave baseret på: *Fangen paa Zenda*. Kunstforlaget Danmark, København 1911.
Oversætter: Ikke kendt.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter illustration af Charles Dana Gibson (1867-1944): "*I gathered her to me and kissed her lips*".

ISBN 978-87-7979-836-6

2. ebogsudgave, erstatter ISBN 978-87-7979-062-9.

www.ebib1800.dk

